

ZGONIŠKA OBČINA - Včeraj

Zgonik: »DA« statutu unije

Odobren s 7 glasovi levosredinske večine

ZGONIK - Zgoniški občinski svet je s sedmimi glasovi svetnikov levosredinske koalicije odobril statut Julijske medobčinske teritorialne zveze. Proti so glasovali svetnik SKP Sossi in predstavnik desne sredine, senica ISK in svetnika SSk pa so se vzdržali.

SIRIJA - Nadaljujejo se napadi ruskih bombnikov na položaje IS

Ruska letala vznemirila Turčijo in zvezo Nato

V Italiji polemika glede morebitnih napadov v Iraku

DAMASK - Ruska vojaška letala so včeraj ponovno napadla cilje v Siriji. Sirska televizija je poročala, da naj bi Rusija bombardirala Palmiro, ki je v rokah Islamske države, a je rusko obrambno ministrstvo to zanikalo. Turška vojska pa je sporočila, da je na meji s Sirijo prišlo do nove kršitve njenega zračnega prostora, ko naj bi ruski mig 29 z radarjem sledil jati turških letal F16, kar je izzvalo protesta Ankare in zveze Nato.

Corriere della Sera je včeraj poročal, da se Italija pripravlja na bombne napade v Iraku proti položajem IS. Obrambna ministrica Roberta Pinotti je to demantirala, Beppe Grillo pa obtožil vlado, da namerava v vojno brez pristanka parlamenta. Predsednik republike Mattarella je izjavil, da mora mednarodna skupnost nastopiti s skupnimi močmi in ob pristanku ZN.

Danes odprtje

Barcolane

Na 6. strani

LGBT: s podjetništvom
do lastnih pravic

Na 7. strani

V Novi Gorici
res vrhunsko glasbo

Na 11. strani

V Fari osuplost zaradi
nasilja nad starostniki

Na 12. strani

TRST - Aretirali tolpo razpečevalcev mamil

Green Boys 2014: štirje mladi v zaporu

ŠPORT - Jaš in Simon ne gresta na SP

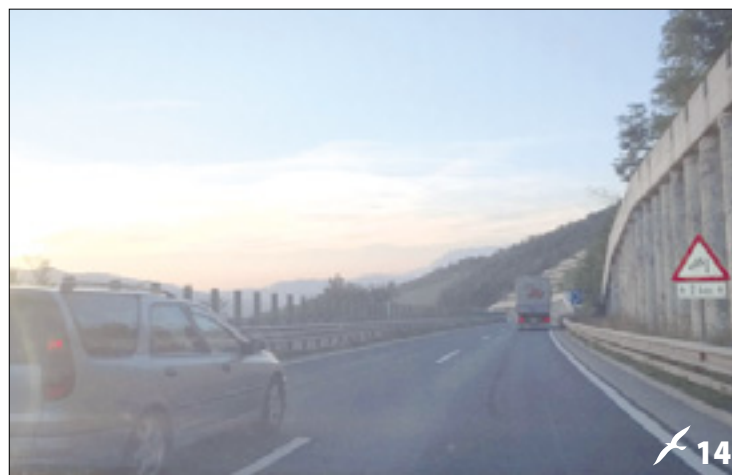
V Izrael odpotovala samo jadrnica ...

VIPAJSKA DOLINA - Odsek hitre ceste H4

»Do leta 2018 dokončana tudi protivetrna zaščita«

VIPAJSKA DOLINA - Odsek hitre ceste H4 od Razdrtega do Vipave še nima obljubljenе protivetrne zaščite, pa čeprav je od njegovega odprtja minilo že šest let. Na pristojne državne službe je večkrat apeliral tudi goriški poslanec Matjaž Nemec, ki je pred dnevi končno dobil spodbudne novice: v letošnjem letu naj bi bila zaključena projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektna dokumentacija za izvedbo protivetrne zaščite. »V letu 2016, 2017 in 2018 so pa predvideni dvakrat po 6,5 milijona in enkrat sedem milijonov evrov, kar naj bi zadoščalo za izgradnjo protivetnih zaščit v dveh fazah. Tako da lahko pričakujemo, da bi bila celotna avtocesta obnovljena in da bi bila dodana tudi protivetrna zaščita do leta 2018 v celoti,« pravi Nemec.

SIRIJA - Ob napadih na IS tudi domnevne kršitve turškega zračnega prostora

Protesti Ankare in Nata zaradi preletov ruskih letal

DAMASK - Ruska vojaška letala so včeraj ponovno napadla cilje v Siriji. Sirska televizija je poročala, da naj bi Rusija bombardirala Palmiro, ki je v rokah Islamske države, a je rusko obrambno ministrstvo to zanikalo. Turška vojska pa je sporočila, da je na meji s Sirijo prišlo do nove kršitve njenega zračnega prostora. Po navedbah iz Ankare naj bi v ponedeljek turška vojaška letala F-16 ob meji s Sirijo nadlegovala in jim z radarjem sledilo neidentificirano vojaško letalo tipa mig-29. Gre za nov incident, potem ko sta ruska lovca konec tedna kršila turški zračni prostor. Osem turških letal F-16 je nad turško-sirsko mejo v ponedeljek izvajalo izvidniške prelete, med misijo pa jim je z radarjem štiri minute in 30 sekund sledilo neidentificirano letalo mig-29.

Ruska lovka letala so v soboto in nedeljo kršila turški zračni prostor, zaradi česar je Ankara na zunanje ministrstvo dvakrat na pogovor poklicala ruskega odpravnika poslov in mu izrazila protest. Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je Rusijo včeraj posvaril pred izgubo prijateljstva z Ankarom, protest zaradi incidentov pa je izrazil tudi Nato. Generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg je izjavil, da ruske kršitve turškega zračnega prostora blizu meje s Sirijo niso bile pomota in poudaril, da tovrstni incidenti lahko vodijo v zelo resne razmere. Stoltenberg ni želel ugibati o motivih Moskve, je pa posvaril pred ponovitvami. Kot je poudaril, je turški zračni prostor hkrati Natov zračni prostor.

Moskva je priznala, da je eno izmed njenih vojaških letal zaradi slabega vremena med napadi nad Sirijo za krajši čas vstopilo v turški zračni prostor. Poudarila je tudi, da so sprejeli ukrepe, da se to ne bi ponavljalo.

Nato je sicer ob turški meji s Sirijo namestil rakete patriot, s katerimi naj bi preprečili prelivanje sirskega konflikta čez meje zavezništva. A rakete naj bi kmalu umaknili, za zdaj pa ni jasno, ali jih bodo nadomestili. Stoltenberg je v zvezi s tem dejal, da so rakete namestili v pomoč Turčiji pri zaščiti pred raketa-mi iz Sirije. »Kar smo videli sedaj, pa je nekaj povsem drugega. Ves čas preuču-

jemo varnostne razmere in odločitve bomo sprejeli v skladu s tem,« je dejal. Pri tem naj bi Nato po njegovih besedah razmišljal tudi o krepitvi pomorske navzočnosti na svojem južnem obrobju.

Po poročanju sirske televizije so ruska letala včeraj bombardirala tarče v in okoli sirskega mesta Palmira, kjer naj bi uničili tri skladišča orožja in 20 oklepnih vozil upornikov. A kot je povedal tiskovni predstavnik obrambnega ministrstva Igor Konašenkov, ruska letala »v Siriji ne napadajo naseljenih območij, še posebej ne tamkajšnjih arhitekturnih spomenikov«.

Ruska letala so včeraj napadla tudi območje na severu Sirije v bližini Alepa ter mesto Raka, utrdbo IS. Očividci poročajo o novih napadih tudi iz province Idlib, ki je pod nadzorom različnih skupin sirske upornikov, ki se spopadajo z IS. Sirski uporniki so vladnim silam zagrozili s porazom ob morebitni ofenzivi. »Režimu in njegovi ruski zaveznici sporočamo: Porazeni boste!« je dejal tiskovni predstavnik fronte Al Nusra, ki je povezana s teroristično mrežo Al Kaida.

Rusko letalo mig 29

ARHIV

ITALIJA - Polemike po članku v Corriere della Sera

Italijanski bombniki proti IS: dvomi predsednika Mattarelle

RIM - Mednarodna skupnost mora boj proti Islamski državi (IS) in terorizmu na sploh voditi s skupnimi močmi in ob pristanku za to poklicanih svetovnih organizacij. S temi besedami se je italijanski predsednik Sergio Mattarella v intervjuju za rusko tiskovno agencijo TASS posredno vključil v polemike, ki jih je sprožilo pisanje dnevnika Corriere della Sera.

Milanski časopis je poročal, da se Italija pripravljala na bombne napade v Iraku proti postojankam skrajnežev IS, v Siriji pa Rim naj ne bi posegel. Medtem ko je obrambna ministrica Roberta Pinotti še kar neprepričljivo demantirala pisanje dnevnika, je Beppe Grillo

sinoči obtožil Renzijevo vlado, da namerava na skrivaj in brez pristanka parlamenta bombardirati oporišča IS v Iraku. Vodja Gibanja 5 zvezd pravi, da bi to učinkovalo kot neke vrste državni udar, saj v skladu z republiško ustavo lahko le parlament proglasi morebitno vojno stanje. Grillo se je spril tudi nad mirovnike, ki bi morali v tem trenutku odločno nastopiti, dejansko pa molčijo.

V senatu se je v vzdušju precejšnje napetosti nadaljevala obravnavna zakona, ki korenito spreminja pristojnosti in vlogo zgodnjega doma parlamenta. Opozicija Gibanja 5 zvezd, Lige in Forza Italia se je odrekla ob-

strukciji in ostri opoziciji ter ubrala pot neke vrste pasivne opozicije. To bo najbrž pospešilo odobritev zakona, čeprav se pri tajnih glasovanjih kažejo nekatere »razpoke« v vladnem zavezništvu. To sicer za sedaj ne ogroža odobritvenega postopka, ki se bo končal v začetku prihodnjega tedna, po vsej verjetnosti v torek, 13. oktobra.

Levica v Demokratski stranki je nezadovoljna, ker se Renzijeva vlada vse več naslanja na oporečnike iz vrst Forza Italia, ki jih vodi Denis Verdini, nekdanja desna roka Silvia Berlusconi. Pier Luigi Bersani in somišljeniki ocenjujejo, da Verdini in njegovi nimajo nič skupnega z levo sredino.

GOSPODARSTVO IMF znova znižal obete glede rasti

LIMA - Mednarodni denarni sklad (IMF) je pred zborovanjem finančnih ministrov in guvernerjev nacionalnih bank od 9. do 11. oktobra v perujski Limi objavil poročilo o svetovnih gospodarskih obetih (WEO). Napoved svetovne gospodarske rasti je glede na julijsko poročilo spet znižal. IMF za letos napoveduje 3,1-odstotno svetovno gospodarsko rast, kar je 0,2 odstotka manj kot je napovedal julija in 0,3 odstotka manj kot je znala rast v lanskem letu. V letu 2016 se obeta 3,6-odstotna rast svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP), kar je prav tako 0,2 odstotka manj od julijske napovedi.

WEO ugotavlja, da se svet tudi šest let po največji recesiji od druge svetovne vojne še vedno skuša vrniti na pot robustne enakomerne ekspanzije, a mu ne uspeva. Na obete vplivajo nizke cene surovin, tveganja velike zadolženosti, politične nestabilnosti, počasna rast produktivnosti, ki vodi v manj vlaganj, to pa potem v manj povpraševanja, staranje prebivalstva in sedaj tudi veliko število beguncev in migrantov.

Za razvite države so sicer kratkoročni obeti dobri, nekoliko slabši pa za države v razvoju in hitro rastoče trge, čeprav bodo ti še naprej ustvarjali levji delež svetovne rasti.

Med razvitimi državami prednjačijo ZDA skupaj z Veliko Britanijo. V ZDA naj bi bila letošnja rast dvo-odstotna, prihodnje leto pa 2,2-odstotna, v Veliki Britaniji pa letos obeta 2,5-odstotna in leta 2016 2,2-odstotna. Območju evra WEO za letos napoveduje 1,5-odstotno rast, za leto 2016 pa 1,6-odstotno. Italijanska rast bo pod povprečjem (letos 0,8 in prihodnje leto 1,3-odstotna, kar pa je v obeh primerih za 0,1 odstotka več kot ob prejšnji napovedi).

Države v razvoju in hitro rastoči trgi bodo v 2015 doživeli upočasnitev rasti. Rusiji zaradi sankcij in padanja cen nafte WEO letos napoveduje 3,8-odstotno krčenje BDP, Kitajska rast pa naj bi se z lanskimi 7,3 odstotka letos upočasnila na 6,8 odstotka, leta 2016 pa na 6,3 odstotka. Hitrostne rekorde glede rasti pa bo letos in prihodnje leto podirala Indija, ki ji WEO obeta 7,3 oziroma 7,5-odstotno rast.

BEGUNSKA KRIZA - Tako predsednik komisije Juncker na zasedanju Evropskega parlamenta

EU mora sodelovati s Turčijo

Na Balkanu se nadaljuje naval beguncev - Predsednik parlamenta EU Tusk trdi, da bi jih ob zmagi Asada iz Sirije prišlo 3 milijone

STRASBOURG - Begunska kriza je bila v ospredju zasedanja Evropskega parlamenta, na katerem je predsednik Evropskega sveta Donald Tusk posvaril pred nadaljevanjem krize in opozoril, da utegne v primeru zmage Bašarja al Asada v Siriji število beguncev narasti še za tri milijone. Evropska komisija je obljubila sprejem več beguncev iz Turčije. Tusk je poudaril, da reševanje begunske krize zahteva močno mednarodno sodelovanje. Priznal je, da je dosedanje soočanje EU z begunskim valom škodilo ugledu unije v tujini in da se je na zasedanju Generalne skupščine ZN v New Yorku počutil »izoliranega«. Terjal je tudi takojšnjo krepitev nadzora na zunanji meji EU, to je po njegovem najpomembnejše, saj sedanje pomanjkljivo varovanje meje deluje kot »magnet« za begunce. »Evropa brez svojih zunanjih meja pomeni Evropo brez schengna« in »gojišče za strah«, je izpostavil.

Poslanci so v razpravi, ki se je je poleg predsednika Evropskega sveta udeležil tudi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, ocenili bilanco septembrskega vrha EU o beguncih. Države EU so pozvali, naj okrepijo prizadevanja za rešitev begunske krize in sirskega konflikta. Vrh 23. septembra je prinesel dogovor voditeljev o nekaterih nujnih ukrepih, kot so dodatna milijarda evrov pomoči begun-

cem preko agencij ZN, povečanje evropskih sredstev za pomoč Libanonu, Jordaniji in Turčiji, okrepitev nadzora na zunanjih mejah EU in vzpostavitev t. i. hot-spots v Italiji in Grčiji. Voditelji so obenem potrdili dogovor o bolj sporni premestitvi 120.000 beguncev znotraj unije.

Kot je dejal Juncker, bi seveda raje videl soglasno podporo kvotam »v duhu solidarnosti«, a to na žalost ni bilo mogoče. Tudi Juncker se je sicer strinjal, da je izboljšanje varovanja zunanjih meja EU ključno. Obenem je opozoril, da brez aktivnega sodelovanja Turčije ne bo šlo. »Potrebujemo Turčijo, da zaščiti mo zunanjo mejo EU,« je poudaril. Po načrtu bi EU med drugim sprejela večje število beguncev iz Turčije in pomagala krepiti turško obalno stražo, Turčija pa bi pristala na vzpostavitev šestih novih begunskih centrov, ki bi jih sofinancirala EU.

Akcijski načrt, ki ga je pripravila Evropska komisija, je bil osrednja tema ponedeljkovega obiska turškega predsednika Recepta Tayyipa Erdogana v Bruslju, intenzivna pogajanja pa se bodo sedaj nadaljevala na nižji ravni. Okvir načrta naj bi bil usklajen do naslednjega vrha EU 15. in 16. oktobra.

V evropskih in balkanskih državah se je medtem nadaljeval naval beguncev, ki si prek Balkana pri-

zadevajo priti na zahodu Evrope. O novih tisočih priseljenih migrantih so poročali iz vseh držav na t.i. balkanski poti. V Grčijo je po podatkih Mednarodne organizacije za migracije letos prišlo okoli 420.000 migrantov. Ob teh je že 120.000 vstopilo na Hrvaško, ki jo je včeraj obiskal evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos. Po srečanju s hrvaškim notranjim ministrom Rankom Ostojićem je izrazil zadovoljstvo s tem, kako se Hrvaška sooča z begunsko krizo. Kritike iz Bruslja je bila po drugi strani zaradi ravnanja v krizi deležna Madžarska. Evropska komisija jo je v pismu pozvala, naj razjasni sporne politike do beguncev. V Bruslju bodo sedaj počakali na odgovor Budimpešte, nato pa bo na osnovi tega odgovora sledil dialog z madžarskimi oblastmi.

Spletni bilten o evropskih zadevah Politico je sicer poročal, da se Orbanu vsaj zaenkrat ni treba bati kakšnih sankcij s strani EU. Politico se sklicuje na neobjavljena elektronska sporočila evropskih poslancev, ki kažejo, kako je večina članov parlamentarnega odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) zavrnila predlog nekaterih poslancev, naj odbor zahteva aktiviranje postopka proti Madžarski po prvem odstavku sedmega člena pogodbe o EU. (STA)

ZLATO

(999,99 %) za kg

32.713,50 +316,58

SOD NAFTE

(159 litrov)

51,20 \$ +3,96

EVRO

1.1224 \$ -0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
6. oktobra 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	6. 10.	5. 10.
ameriški dolar	1,1224	1,1236	
japonski jen	135,07	135,07	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,109	27,112	
danska krona	7,4612	7,4605	
britanski funt	0,73990	0,7402	
madžarski forint	313,58	311,90	
poljski zlot	4,2487	4,2449	
romunski lev	4,4186	4,4168	
švedska krona	9,3121	9,3513	
švicarski frank	1,0936	1,0938	
norveška krona	9,3765	9,3870	
hrvaška kuna	7,6135	7,6263	
ruski rubel	72,6872	73,1550	
turška lira	3,3576	3,3649	
avstralski dolar	1,5781	1,5853	
braziljski real	4,4209	4,4059	
kanadski dolar	1,4701	1,4735	
kitajski juan	7,1358	7,1417	
indijska rupija	73,3854	73,3711	
mehiški peso	18,8647	18,7147	
južnoafriški rand	15,3607	15,2697	

KOPER - Predstavitev spletnega portala Slovenci v sosednjih državah

Na enem mestu vse, kar se dogaja v zamejstvu

Prenovljena sveža stran ponuja veliko informacij, fotografij, Tv oddaj in jezikovni kotichek

KOPER - Smo na drugi strani. Smo na vseh straneh. In smo na enem mestu. To je slogan prenovljenega spletnega portala Slovenci v sosednjih državah, ki je od včerajšnjega dne viden na multimedijem interaktivnem portalu MMC slovenske medijske hiše RTV Slovenija. Portal, katerega skrbnik je zdaj Regionalni RTV center Koper, je v studiu 3 televizije Koper-Capodistria predstavila njegova urednica Barbara Kampos. Portal www.rtvsl.si/svsl, ki je pravo stičišče aktualnih informacij o življenju in delovanju pripadnikov slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem, soustvarjajo novinarji deželnega sedeža RAI v Trstu, Primorskega dnevnika, deželnega sedeža ORF v Celovcu, ustvarjalci časnika Porabje, pa tudi člani društva Porabska mladina ter člani slovenskih društev na Hrvaškem. To je torej skupen prostor za vpogled v dogajanje med Slovenci, ki živijo v sosednjih državah.

Nov portal, ki ga je podrobneje predstavil administrator Davor Lonžarič, je svež, privlačen in multimedijski. Želijo, da bi bil zaradi tega zanimiv za čimširši krog uporabnikov v zamejstvu, ampak tudi v Sloveniji. In še posebej želijo, da bi se mu približali mladi. Mogoče si je ogledati novice iz posameznih regij ali pa tudi kronološko, tako kot so pač sproti objavljene. Vendar to še ni vse. Lahko preko portala poslušate Radio Koper, Radio Trst A in slovenske oddaje avstrijske postaje Radio ORF (kmalu tudi Radia Monošter) in si lahko ogledate vse televizijske oddaje o manjšinah, ki jih sooblikujejo zamejski mediji oz. RTV Slovenija. To so slovenski TV dnevnik RAI, oddaje Sotočja, Alpe-Jadran, Lynx magazine, Dober dan, Koroška, Slovenski utriniki, S-prehodi, Športel in drugi. Prav tako je portal opremljen s povezavami do spletnih strani urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, pa tudi drugih društev in organizacij, na primer kar zadeva naš prostor Slo-medic.it, Novega Matajurja, Novega glasa, SKGZ, SSO, Zveze slovenskih kulturnih društev, Kulturnega doma Gorica, Kulturnega centra Lojše Bračuz Gorca, SSG, SLORI-ja, ZSSDI, Slosporta, Slovenskega Multimedialnega Okna, Rezije.com. Portal, so povedali na predstavitvi, je vsekakor odprt vsem, ki želijo pristopiti.

Zelo zanimiva je rubrika Kotichek za jeziček, preko katere študenti kopske slovenistike s Fakultete za humanistične študije odgovarjajo na vprašanja o pravilni rabi slovenskega jezika.

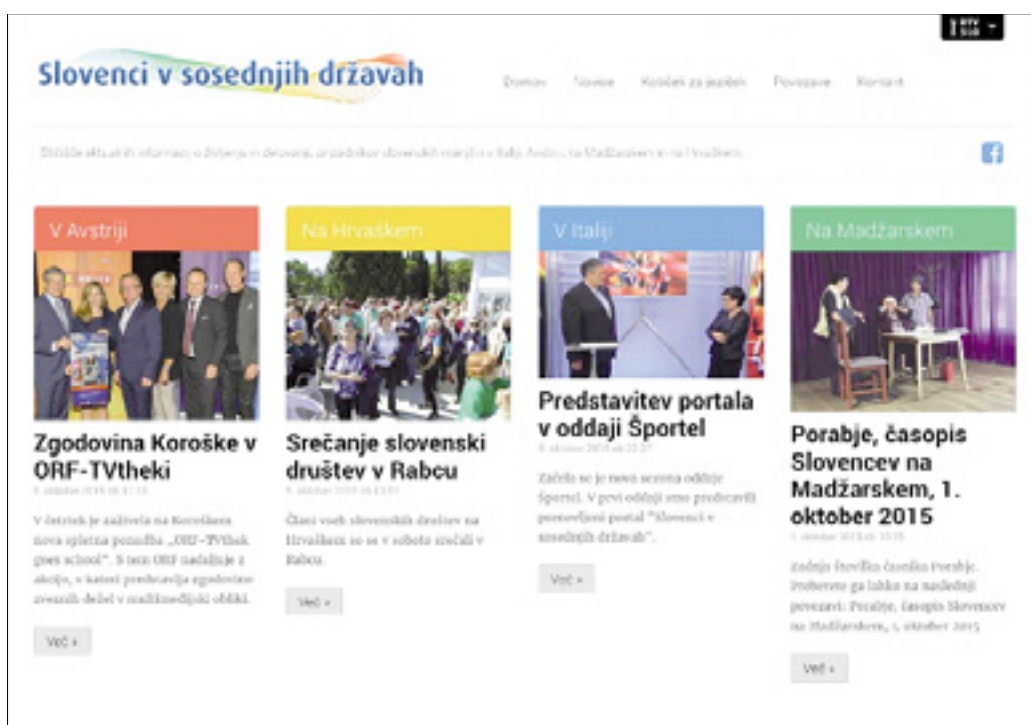
Kdo smo sooblikovalci portala, ki je sicer odprta stran, dostopna tudi drugim medijem, si lahko ogledate v videu z nenavadno vrtoglavi ritmom.

Predstavitev, ki so se je udeležili predstavniki medijev in različnih organizacij, je ob koncu obogatil nastop vokalne skupine Anakrousis pod vodstvom dirigenta Jarija Jarca. Enajst mladih deklet in fantov s Tržaškega (skupina v popolni zasedbi šteje sicer sedemnajst pevk in pevcev), ki skupaj vadijo šele od lanskega leta, je požela veliko aplavzov.

»Mislim, da se premalo poznamo, in to je prostor, kjer se lahko vsi skupaj spoznamo bolje,« je ob robu predstavitve še dodala urednica in koordinatorka portala Barbara Kampos.

Prenovljeni spletni portal, zgoraj pa urednica Barbara Kampos

BEGUNCI SLS za ograjo na mejni črti s Hrvaško

LJUBLJANA - Predsednik Slovenske ljudske stranke (SLS) Marko Zidanšek se je včeraj v sporočilu za javnost v luči begunske krize zavzel za postavitev ograje na slovensko-hrvaški meji. »Čas je, da Slovenija dobro premisli o gradnji ograje na južni meji. Naše zmogljivosti za obravnavo in nastanitev beguncev in migrantov ter njihovo integracijo v slovensko družbo so neprimerljivo manjše od tistih v večjih državah. Ko bo Nemčija zapolnila svoje kapacitete in začela vračati ljudi v Slovenijo in na Hrvaško, naša država ne bo zmogla prenesti pritiska vstopanja vedno več ljudi s severa in z juga,« je ob tem opozoril predsednik zunajparlamentarne SLS. Ob tem je Zidanšek vladajočo slovensko politiko pozval, naj najprej poskrbi za lastne državljanke. »To bi morala biti njena temeljna in prednostna naloga!« je zapisal v sporočilu.

V včerajšnji razpravi o begunski krizi v evropskem parlamentu so se oglasili tudi evropski poslanci iz Slovenije. Franc Bogovič (SLS/EPP) je poudaril, da Evropa ni povzročila begunske krize in je del rešitve. »Begunska kriza je nastala zaradi padca diktatorskih režimov v Libiji in Iraku ter destabilizacije Sirije, ko so na na oblast prišli ekstremisti,« je dejal.

Tanja Fajon (SD/S&D) je opozorila da bo v Evropi prišlo do sprememb, »a priliv migrantov ne bo vzrok za te spremembe, nasprotno. Migranti v EU so posledica evropske demografske slike in s tem povezanimi potrebami po delovni sili, so pa tudi posledica številnih kriznih žarišč, vojn in nasilja, za kar smo odgovorni Evropejci in celotna mednarodna skupnost, ki še vedno ni našla skupnega odgovora.«

Ivo Vaigl (Alde/DeSUS) je poudaril, da mora biti vsakomur jasno, da večina beguncev, vsaj ko gre za Sirijo, beži pred nasiljem in vojno.

KOROŠKA - Tudi za manjšino zadovoljiv kompromis

V ustavi navedba Slovencev

NSKS, ZSO in SKS pozdravljajo premik ljudske stranke o tem vprašanju

MARJAN STURM

NANTI OLIP

ZALKA KUCHLING

CELOVEC - Pri reformi koroške deželne ustave se obeta kompromisna rešitev. Kot smo poročali, je ljudska stranka (ÖVP) zdaj le pripravljena podpreti besedilo deželne ustave, v katerem bi bili izrecno omenjeni tudi koroški Slovenci. Doslej je ÖVP vztrajala, da naj bi bil govor le o »avtohtoni narodni skupnosti« in ne o slovenski. Socialdemokrati (SPÖ) in Zeleni so že doslej podprli zahtevo predstavnikov manjšine, da so koroški Slovenci izrecno navedeni v novi ustavi. Osrednje politične organizacije koroških Slovencev (NSKS, ZSO in SKS) pozdravljajo ta premik. Svoje zadovoljstvo so izrazili zastopniki vseh treh političnih organizacij koroških Slovencev in s tem dali zeleno luč za nadaljevanje postopka oz. sprejemu reforme v koroškem deželnem zboru še v letošnjem letu.

Poslujoči podpredsednik Narodnega sveta (NSKS) Nanti Olip je v prvi reakciji dejal, da je vesel, da je prišlo do premika, saj je v ozadju bilo veliko dela in prepričevanja. Pozitivno je pripravljenost ljudske stranke za kompromis ocenil tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm. Sedaj pričakuje, da bo odbor za ustavno vprašanje čim prej izdelal dokončno verzijo.

Podpredsednica Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Zalka Kuchling, ki je obenem tudi manjšinska govornica Zelenih v koroškem deželnem zboru, pa je v izjavi za javnost izrazila zadovoljstvo, da ljudska stranka v vprašanju imenske navedbe koroških Slovencev v novo ustavo ne nasprotuje več besedi »slovenska«. Enakopravna omemba slovensko in nemško govoreče skupnosti, kot to zdaj predlaga ljudska stran-

ka, je pomemben signal, da sta jezik in kultura obeh narodov enakopravna in pomembna za Koroško.

Z najnovejšim predlogom ljudske stranke je bil vsekakor storjen tudi velik korak k sprejetju nove ustave in realizaciji paketa o demokratizaciji, ki predvideva tudi odpravo proporcional-

nega sistema, torej deželno vlado, v kateri so zastopane vse politične stranke, če na volitvah dosežejo zadostno število glasov (vsaj okoli 10 odstotkov). Sedaj je pozvan pododbor za ustavno vprašanje, da čim prej pripravi podrobnosti in točno formulacijo, zaključuje Kuchlingova. (I.L.)

SLOVENIJA - Zaradi previsokih plač

Cerarjeva vlada razrešila vodstvo t.i. slabe banke

LJUBLJANA - Vlada Mira Cerarja je v vlogi skupščine DUTB (t.i. slaba banka) predčasno razrešila predsednika upravnega odbora DUTB Larso Nyberga in odpoklicala glavnega izvršnega direktorja DUTB Torbjörna Manssona kot člana upravnega odbora. Vlada je v razpravi ugotovila, da so kljub pozivom ministrstva za finance ostale neskladnosti izplačil in nove plačne politike, je po seji vlade povedal premier Cerar. Tako so ugotovili, da pri Nybergu obstajajo razlogi za predčasno razrešitev zaradi kršitev dolžnosti člana upravnega odbora DUTB.

Manssonu se je sicer po uveljavitvi nove politike prejemkov z aneksom fiksna plača znižala z 20.500 na 17.000 evrov bruto, ostal je tudi brez vseh nagrad. Je pa takrat prejel sedaj sporno nagrado za uspešno delo od nastopa mandata avgusta lani do uveljavitve nove po-

litike prejemkov v višini 114.800 evrov bruto. Potem ko so na dan prišle informacije o posameznih ekscesnih plačilih, se je finančno ministrstvo odločilo za podoben pregled izplačil. Tega načeloma sicer niso delali, tako državni sekretar Dragonja, ker ima upravni odbor za opravljanje tega dela komisijo za nagrajevanje. Ministrstvo je ugotovilo, da so bili sklepi za najbolj sporna plačila sprejeti s strani predhodnega upravnega odbora, zato marca letos imenovani člani upravnega odbora (Simone ti, Balogh in Širovnik) niso bili povezani s temi odločitvami.

Kot je poudaril še Dragonja, ministrstvo za finance do pridobitve podatkov o konkretnih izplačilih ni bilo informirano. Po preučitvi prejetih podatkov pa je ugotovilo, da izplačila niso bila skladna ne s staro in ne z novo politiko prejemkov. (STA)

SPLETNI PORTAL

Aleksander Koren
aleksander.koren@primorski.eu

Biti zanimivi

Spletni portal RTV Slovenije Slovenci v sosednjih državah, ki so ga predstavili včeraj v Kopru, na enem mestu združuje vse informacije o Slovencih iz Italije, Avstrije in z Madžarske ter s Hrvaške, ki jih ustvarjajo mediji v zamejstvu in v osrednji slovenski televizijski hiši v Kopru in Ljubljani. Prenovljeni portal je svež in dinamičen, poln fotografij, televizijskih posnetkov in oddaj. Od tistih, ki ga bomo sooblikovali, je odvisno, koliko bo zanimiv za širši krog uporabnikov. Posebno za tiste v Sloveniji. Pri nas namreč pogosto tarnamo, da nas slovenski medijski prostor zanemarija, manj pogosto pa se sprašujemo, ali smo za ta prostor dovolj zanimivi. Kajti, če je po eni strani res, da manjšinskega delovanja ni pravično obravnavati zgolj skozi prizmo tržne logike, je po drugi strani tudi res, da uporabnikov nikoli ne boš pritegnil z vsebinami, ki niso v skladu s časom. Teh pa si ne moremo izmisliti novinarji.

SLOVENIJA - Vlada bo v tem času preverila učinke liberalizacije

Cene naftnih derivatov še štiri mesece po starem

Gospodarsko ministrstvo je naklonjeno sprostitvi cen

LJUBLJANA - Liberalizacije cen naftnih derivatov v Sloveniji zaenkrat še ne bo. Vlada je včeraj potrdila novo uredbo o cenah naftnih derivatov, ki obstoječi model določanja cen in višino marže za distributerje še prihodnje štiri mesece ohranja na enaki ravni kot doslej. V tem času bodo narejene dodatne analize trga, na podlagi katerih se bo vlada odločila o morebitni liberalizaciji trga. Vlada se je hkrati seznanila s poročilom o stanju na trgu naftnih derivatov, ki vsebuje kratek pregled stanja na trgu in možne posledice morebitne liberalizacije cen. Dokument predstavlja eno od strokovnih podlag za odločitve o morebitni sprostitvi cen naftnih derivatov.

Temu je namreč naklonjeno gospodarsko ministrstvo, ki je vladi tudi predlagalo razmislek o liberalizaciji trga naftnih derivatov. K sprostitvi cen so v preteklosti že večkrat pozvali distributerji naftnih derivatov. Če se bo vlada odločila sprostiti cene, ministrstvo ne pričakuje

znatnega povišanja cen naftnih derivatov, saj da je potencialni dvig marž in s tem cen naftnih derivatov navzgor omejen zaradi več dejavnikov.

Marže distributerjev namreč predstavljajo le okoli šestodstotni del v celotni strukturi cene naftnih derivatov, medtem ko nabavna cena na svetovnem trgu skupaj z dajatvami predstavlja okoli 90 odstotkov maloprodajne cene - morebiten dvig marž bi torej imel po oceni ministrstva sorazmerno majhen vpliv na končno ceno posameznih naftnih derivatov. Poleg tega so prepričani, da se bo povečala konkurenca med ponudniki, zaradi česar se lahko sčasoma pričakuje postopen padec cen naftnih derivatov.

Ministrstvo pričakuje, da bi ob liberalizaciji prišlo do različnih ravni cen po državi - cene naftnih derivatov na avtocestah bi bile višje, medtem ko bi bile v mestih in ob mejah zaradi konkurence nižje. Ob morebitni liberalizaciji trga bo sicer po oceni ministrstva potreben okrepljen nadzor agencije za varstvo konkurence proti usklajenemu delovanju dveh največjih distributerjev (Petrin in OMV) obvladujeta okoli 87 odstotkov trga, saj obstaja možnost, da bi ta dva ponudnika med seboj delovala usklajeno.

V skladu z včeraj na vladi potrjeno uredbo se bodo cene goriv še nadaljnje štiri mesece izračunavale na vsake 14 dni po modelu, ki upošteva gibanja cen naftnih derivatov na svetovnem trgu in tečaj dolar-evro. Marže distributerjev bodo ob tem ostale nespremenjene, in sicer za bencina 0,08701 evra, za dizelsko gorivo 0,08158 evra in za kurilno olje 0,05370 evra za liter. Marže so se nazadnje zvišale od sprejemu trenutno veljavne uredbe oktobra lani, za dva odstotka.

Za liter neosvinčenega 95-oktanskega bencina je treba trenutno v Sloveniji odšteti 1,217 evra, 100-oktanskega bencina 1,275 evra, dizelskega goriva 1,128 evra in kurilnega olja 0,831 evra. Do naslednje spremembe cen bo prišlo prihodnji teden.

VIDEM - Obisk SSO pri nadškofu

Furlanska Cerkev še naprej pozorna do Slovencev

Walter Bandelj, msgr. Andrea Mazzocato in Riccardo Ruttar

VIDEM - Videmski nadškof msgr. Andrea Mazzocato je sprejel deželnega predsednika Sveta slovenskih organizacij Walterja Bandlja, ki ga je spremljal pokrajinski predsednik za Videmsko Riccardo Ruttar. Srečanje je bila priložnost, da se videmskemu nadškofu predstavi novo vodstvo krovne organizacije, njene namene in dejavnosti. Predstavnika SSO sta se obenem tudi zahvalila za prizadevanje, ki ga videmska Cerkev vlaga v priznanje in zaščito zavesti slovenske narodne in jezikovne skupnosti ter njene kulture.

Predsednik Bandelj je izpostavil prizadevanja za krščanske vrednote, ki označujejo SSO v njegovi teritorialni strukturi in programskih aktivnostih. »Podpora s strani Cerkev je za nas temeljnega pomena,« je potrdil predsednik SSO. Ruttar je podčrtal, da je slovenska identiteta globoko zasidrana v vero in katoliško izročilo v Benečiji, Reziji in Kanalski dolini. »Cerkev nam je vedno pomagala in zavest, da nam stoji ob strani z njenim globokim sporočilom, je izrednega pomena v tem

zahtevnem zgodovinskem obdobju, kjer hud demografski padec ogroža sam obstoj naše skupnosti,« so bile njegove besede.

Msgr. Mazzocato je zagotovil, da se videmska Cerkev ne bo umaknila ali zmanjšala svoja prizadevanja. O tem pričajo številni obiski pri majhnih skupnostih v Benečiji in Reziji, ki so zares maloštevilne in še posebno potrebne, da se jih spodbudi v upanju in vztrajnosti. »Ostajamo na teritoriju. Časi se spreminjajo in potrebno je iskati nove poti, ki so bolj primerne, da se ohranijo lepe krajeve navade,« je povedal nadškof in gosta seznanil s svojo udeležbo na procesiji Sv. Marka v Idrijski dolini.

Bandelj in Ruttar sta videmskega nadškofa povabila naj obišče pokrajinski sedež SSO-ja v Čedadu. V spomin na to prvo srečanje sta mu podarila nekatere knjižne izdaje, ki zadevajo slovensko stvarnost v Italij. Msgr. Mazzocato bil še posebno vesel knjige "Benečija, kjer se velika in mala zgodovina srečata", ki jo je napisal Giorgio Banchig ter dnevnika gospoda Antona Cuffola.

LJUBLJANA - Zanimiva razstava

Pogled na žensko toponomastiko

Razstava v Knjižnici Šiška v Ljubljani

LJUBLJANA - V ljubljanski Knjižnici Šiška so pretekli ponedeljek odprli fotografsko razstavo z naslovom »Na poti enakopravnosti: pogled na žensko toponomastiko v Sloveniji«. Na ogled so postavljene fotografije ulic, ki nosijo imena zaslužnih žensk, ob tem pa se je mogoče seznaniti še z življenjepisi Slovenk, po katerih so bile te ulice poimenovane. Fotografije so nastale v šestih večjih slovenskih krajih, od Nove Gorice, Maribora, Ljubljane, Kopra pa do Novega mesta in Krškega.

Organizatorji razstave Ženska toponomastika (Toponomastica femminile), skupaj z Društvom slovenskih izobražencev izpostavljajo, da želijo z omenjeno razstavo ustrezno prikazati uveljavljeno žensko odonomastiko v nekaterih mestih Slovenije, da bi z njimi tržaška javnost spoznala in bolj cenila življenje in delo zaslužnih slovenskih protagonistk. Obenem želijo spodbuditi Občino Trst, zlasti njeno komisijo za toponomastiko, da poimenuje ulice, ceste, vrtove tudi po zaslužnih Slovenkah.

Spremna beseda o razstavi in ženski toponomastiki je delo prof. Marije Pirjevec, otvoritev pa je glasbeno obogatila še pevka Marija-Mojca Peganc. Razstava, ki je bila v letošnjem letu že na ogled v Peterlinovi dvorani v Trstu ter na Proseku, si je v slovenski prestolnici mogoče ogledati vse do 30. oktobra. (Roša)

VIDEM - Prometna nesreča

V predoru v Kanalski dolini trk treh tovornjakov

Prizorišče nesreče v predoru na avtocesti Videm-Trbiž

IL GAZZETTINO

TRBIŽ - V predoru Spartiacque v Kanalski dolini med severnim in južnim avtocestnim izhodom za Trbiž so včeraj zjutraj silovito trčili trije tovornjaki. Gmotna škoda pri naletu je velika, v nesreči pa je bila ranjena ena oseba.

Zaradi nesreče so takoj zaprli predor in s tem omogočili gasilcem, da so odstranili tri vpletene tovorna vozila. Avtocesta A 23 (upravlja jo podjetje Autovie Venete) med Vidmom in Avstrijo je bila zaprta približno tri ure, zaradi tega so se

ustvarile dolge kolone predvsem tovornjakov. Posledice nesreče so bile občutene na celotni trasi avtoceste A 23 do razcepa z avtocesto A 4 (Trst-Benetke).

Zaradi prometne nesreče med Kozino in Kastelcem v smeri proti Kopru je bila včeraj dopoldne nekaj časa zaprta tudi primorska avtocesta. Po podatkih Policijske uprave Koper sta bila v prometni nesreči udeležena tovornjak in osebno vozilo, v njej pa se na srečo ni nihče poškodoval.

PORDENON - Dvojni umor

Osumljenec priznal prisotnost v bližini ne pa storitve umora

Giosuè Ruotolo ob prihodu na zaslisanje

MESSAGGERO VENETO

PORDENON - Javna tožilca v Pordenonu Matteo Campagnaro in Pier Umberto Vallerin sta včeraj ves dan zaslisovala Giosueja Ruotola, glavnega osumljenca za dvojni umor zaročencev Trifoneja Ragoneja in Terese Costanza. Ruotolo, ki je bil vojake skupaj s Trifonejem, je včeraj nekoliko spremenil svojo verzijo o tem, kaj je počel na dan umora. Doslej je trdil, da je bil doma in se je igral na računalniku, toda videokamere so posnele njegov avto v bližini parkirišča telovadnice, kjer je prišlo do dvojnega umora. Zdaj naj bi priznal, da je tisti večer bil v bližini kraja umora, kljub temu pa še vedno trdi, da para ni on ubil. Po zaslisanju je sinoči zapustil sodišče s svojimi odvetniki, saj je še na prostosti.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Krajevna policija razbila tolpo, ki je trgovala z drogo

Razpečevali in uživali so tudi številni mladoletni

Zaključek enoletne operacije Green Boys 2014 - Štiri aretirane in 16 ovadenih oseb

Tržaška krajevna policija (beri: občinski redarji) je v okviru dejansko leto dni trajajoče operacije Green Boys 2014 razbila tolpo mladih, v več primerih tudi mladoletnih razpečevalcev mamil. Izkupiček operacije je aretacija štirih oseb, medtem ko so drugih 16 oseb ovadili na prostosti, vsi pa se bodo morali zagovarjati pred obtožbo nedovoljene trgovine z opojnimi substancami z obtežilno okoliščino, da so drogo prodajali tudi mladoletnim. Operacijo so redarji namreč vodili v koordinaciji tako s tržaškim tožilstvom kot s tožilstvom za mladoletne, saj je bil lep del vpletenih mlajših od 18 let, združba pa je bila precej dobro organizirana in je drogo razpečevala na nekaterih znanih zbirališčih mladine, kot so začetek Drevoreda XX. septembra, trgovsko središče Torri d'Europa, Naselje sv. Sergija in zelene površine pri Sv. Justu, v Miramarskem drevoredu in na Pončani.

Operacija se je začela novembra lani, ko so redarji ovadili na prostosti 17-letnika, ki je v Ul. Muratti hotel prodati dozo hašiša nekemu dekletu, pri njem pa so našli kar 55 doz. Takrat je stekla dolga in natančna preiskava, med katero so prišli na sled tako vsem razpečevalcem kot tudi uživalcem drog (v glavnem je šlo za hašiš in marihuano in nekaj LSD-ja, vse so redarji seveda zasegli) in ugotovili kraje, kjer je potekala trgovina s prepovedanimi substancami.

Prvi uspeh so krajevni policisti do-

Redarji so vedno bolj dejavni v boju proti drogi

ARHIV

Med prodajanimi drogami je bila tudi marihuana

ARHIV

segli januarja letos, ko so aretirali 22-letnega nigerijskega državljana M.M.A., ki je bil dejanski vodja združbe. Do aretacije je prišlo pravočasno, saj je bil mladenič na tem, da pobegne v Španijo. Ob tisti priložnosti so zaradi razpečevanja na prostosti ovadili še šest mladoletnih oseb med 16. in 17. letom, od katerih so bili štirje Tržačani, dva pa sta prihajala iz držav nečlanice Evropske unije.

Po aretaciji M.M.A. so vodstvo prevzeli druga dva Afričana, 29-letni K.T. in 26-letni D.D., ki sta večkrat potovala v večja mesta Triveneta in tam kupovala drogo, in 19-letni Tržačan A.C., ki se je poleti skupaj z nekim mladoletnikom tu-

di znašel za rešetkami. V maju so na prostosti ovadili drugih pet domačih razpečevalcev: gre za 19-letnega F.S., 22-letnega H.S., 24-letnega T.F. in 66-letnega W.J., poleg njih pa so ovadili še 17-letnika. Operacija je epilog doživela pred nekaj dnevi, ko je sodnik za predhodne preiskave odredil aretacijo 21-letnega Tržačana F.B., ki je A.C. priskrbel drogo, ki jo je najbrž kupoval v Sloveniji, denar pa si je zagotovil npr. tudi s »podvigom«, kot je bil avgustovski oborožen rop z nožem v lekarni na Judovcu (Alturi).

Uspešna operacija torej, ki pa je pokazala zaskrbljujoče dejstvo, da se je tako med razpečevalci kot med uživalci zna-

šlo veliko mladoletnih, starih kakih 16-17 let: od teh so osem ovadili na prostosti, enega pa prepeljali v zapor za mladoletne. Prav tako je bilo veliko mladoletnikov med uživalci: po podatkih krajevne policije gre njihovo število v desetine oseb, nekateri pa so stari komaj 14 let. Skratka, malo več kot otroci.

Operacija Green Boys 2014 je tudi dokaz, da je tudi krajevna policija vedno bolj dejavna na področju boja proti razpečevanju in uživanju drog. Samo prejšnji teden se je namreč uspešno zaključila t.i. Operacija Pluto, v okviru katere so razkrili mamilaško centralo, pri čemer so dve osebi aretirali, šest pa prijavili sodstvu. (iž)

TRST IN DROGA

Ivan Žerjal
ivan.zerjal@primorski.eu

Koliko jih je še?

Operacija Green Boys 2014, s katero je tržaška krajevna policija razbila tolpo razpečevalcev mamil, je pokazala dve stvari. Prvič, ob karabinjerjih, državni policiji in finančni straži je v boju proti trgovanju in uživanju drog vedno bolj dejavna krajevna policija. Pripadniki slednje že dolgo niso več le redarji, katerih glavna naloga je urejevati promet in skrbeti, da javnega reda in miru ne kalijo osebe, ki pregloboko pogledajo v kozarec ali opravljajo svojo potrebo na javnih mestih. »Guardie del radicio«, kot so jih Tržačani radi imenovali, se očitno ne ukvarjajo več le z varovanjem radiča, ampak tudi s kompleksnejšimi operacijami, ki privedejo do razkritja drugačne, veliko bolj nevarne »zelenjave«, kot izhaja iz omenjene operacije Green Boys 2014 in druge operacije, ki se je pod nazivom Pluto končala pretekli teden.

Druga ugotovitev pa je, da so nedavno zaključene operacije redarjev še enkrat pokazale, kako se z uživanjem in razpečevanjem mamil ukvarja veliko število mladih. Problem ni nov, črna kronika žal beleži številne primere vpletenosti mladoletnih v tovrstne posle, lani so v Trstu na to opozorili tudi karabinjerji. No, od zdaj imamo tolpo manj, ki bi mlade izkoriščala za prodajo in uživanje mamil. A koliko jih je še na delu? In kako velik je bazen uporabnikov, na katerega lahko računajo?

ZGONIŠKA OBČINA - Z glasovi predstavnikov levosredinske večine

Zgonik: odobren statut zveze občin

Statut podprlo sedem svetnikov, trije so se vzdržali, trije - med njimi tudi predstavnik SKP Jan Sossi - pa so glasovali proti

Zgoniški občinski svet je včeraj odobril statut Julijske medobčinske teritorialne unije. Ustanovno listino bodoče zveze občin je podprlo sedem predstavnikov levosredinske večine: županja Monica Hrovatin, podžupan Rado Milič, odbornica Katrin Štoka in svetniki Aleks Milič, Lorenzo Breda, Martina Krapež in Sara de Facchinetti.

Proti so glasovali trije svetniki: predstavnik Stranke komunistične prenovne Jan Sossi ter svetnika desnosredinske opozicije Piero Geremia in Marco Vascotto, medtem ko so se trije svetniki, oba predstavnika Slovenske skupnosti Dimitri Žbogar in Andrej Škerlj, in svetnica Italijanskih in slovenskih komunistov Vesna Bukavec.

Seja je trajala pičle pol ure. Razprave ni bilo, ker je občinski svet podrobno razpravljal o statutu na prejšnji seji. Takrat je bila za odobritev potrebna dvotretjinska večina glasov, statut pa je podprla »le« absolutna večina svetnikov. Zato je bila potrebna večrajšnja seja, na kateri je bila za odobritev potrebna absolutna večina glasov, kar se je tudi zgodilo.

Načelniki svetniških skupin in nekateri svetniki so v glasovalnih izjavah napovedali svoj glas, presenečenj ni bilo. Malo pred sejo so se namreč sestali svetniki levosredinske večine, že takrat je postalo jasno, da bo statut teritorialne unije preстал drugo preizkušnjo.

M.K.

Zadovoljstvo županje Hrovatin

Zgoniška občinska uprava (s tajnico v Luiso Musso v sredini)

FOTODAMJ@N

Zgonika županja Monica Hrovatin (na sliki druga z desne) je bila zadovoljna z odobritvijo statuta zveze občin. »Naš statut je pozitiven statut. Župani smo vložili vanj mnogo truda, da bi izboljšali slab deželni zakon o reformi krajevnih uprav. V naši občini so imeli svetniki večine stalno vpogled v delo županov in so tudi s svojimi predlogi pripomogli k izboljšanju besedila ustanovne listine. Vanjo so bila vnesena določila zaščitnega zakona, statut zagotavlja avtonomijo majhnih občin,« je poudarila zgo-

niška županja, in omenila pristojnosti, ki jih bodo ohranile posamezne občine: »Sami bomo odločali o šolstvu in izobraževanju, o davčnih in finančnih zadevah, o javnih gradnjah, o razlastitvenih postopkih, o prostorskem načrtovanju in o zasebnih gradnjah. O vseh teh zadevah bodo odločali občinski sveti posameznih občin, tako bodo občine na teh področjih ohranile lastno avtonomijo,« je napovedala zgoniška županja Monica Hrovatin.

M.K.

Jan Sossi (SKP): proti zakonu

»Statut je dober. Osnutek je bil slab, župani so opravili izjemno delo. A glasoval sem ne proti statutu temveč proti deželnemu reformnemu zakonu. Za naše ozemlje je zelo slab. Vsilili so nam ga in s tem so bile kršena načela demokracije.«

JAN SOSSI

FOTODAMJ@N

Vesna Bukavec (ISK): vzdržana

Svetnica italijanskih in slovenskih komunistov se je tokrat vzdržala. »Na prvem glasovanju sem podprla statut, da je bila dosežena vsaj absolutna večina glasov v podporo županji Hrovatin, ki je opravila dobro delo. Drugič sem se vzdržala, ker sem proti zakonu.«

VESNA BUKAVEC

Dimitri Žbogar (SSk): vzdržan

Vodja svetniške skupine Slovenske skupnosti je takole pojasnil: »Vzdržal sem se tako na prvi kot na drugi občinski seji, ker se ne strinjam, kako je bil reformni zakon formuliran. Vsiljujejo nam stvari, za katere nismo prepričani.«

DIMITRI ŽBOGAR

FOTODAMJ@N

JESENSKI POKAL - Cela vrsta ukrepov tržaške občinske uprave

Danes uradno odprtje letošnje Barcolane

Če v isti lonec postavimo športno regato, družabno-zabavne trenutke, okoljevarstvene in družbeno-angažirane aktivnosti ter veter, potem smo lahko prepričani, da smo zmešali sestavine, ki so potrebne za uspeh največjega športno-družabno-turističnega dogodka v Trstu. Barcolana tudi po 47-tih letih ostaja simbol Trsta, prireditelj z mednarodnim značajem, ki se je udeležijo ne le navdušenci nad jadranjem, ampak tudi drugi.

Poseben prometni režim

Župan Roberto Cosolini, predsednik jadranskega kluba SVGB, ki organizira regato, Mitja Gialuz in podžupanja Fabiana Martini so včeraj v palači Gopčević predstavili še zadnje podrobnosti, s katerimi bo Občina Trst prispevala k čim bolj neoviranemu užitku ob večdnevni prireditvi. Župan Cosolini je pozval občane, naj si dogodke pridejo ogledat peš ali z mestnim prevoznikom. Ker bo v različnih mestnih ulicah veljal poseben prometni režim, je župan apeliral na občane, naj bodo potrpežljivi in naj svoje jeklene konjičke (če jih ne bodo pustili doma) parkirajo v garažnih hišah, ki bodo ob tej priložnosti parkirne listke zaračunavale po ugodnejših cenah. Avtomobile bo od sobote od 20. ure do nedelje do 20. ure možno brezplačno parkirati tudi na območju, kjer se nahaja tržnica za sadje in zelenjavo (pri postaji Sv. Andreja). Župan Cosolini je opozoril, da začasni občinski odlok določa tudi nov razpon obratovanja gostinskih lokalov. Ti bodo zaradi Barcolane lahko obratovali do druge ure ponoči, je dejal župan in v isti sapi pozval upravitelje gostinskih lokalov, naj spoštujejo gostinsko zakonodajo in tudi prebivalce sosesk, v

Morje pred tržaškim nabrežjem bo kmalu polno jadrnic

FOTODAMJ@N

katerih bo v naslednjih dneh veseljačnje na dnevnem redu.

Okoljevarstveni projekt

Pomembna novost Barcolane bo tudi okoljevarstveni vidik, v okviru katerega bo komunalno podjetje AcegasApsAmga čim več obiskovalcev seznanilo s pomenom ločenega zbiranja odpadkov. S kampanjo Barcolana ZeroImpact bodo ozaveščali tudi jadrance, ki bodo ob vpisu na regato, kot je dejal predsednik kluba SVGB Mitja Gialuz, prejeli informativno gradivo. Gialuz je na pol v šali na pol zares dejal, da so jadranci vse prej kot okoljsko osveščeni. »Iz lastih izkušenj pravim, da jadranci vržemo v morje tudi reči, ki tja ne sodijo. Zato smo z veseljem sprejeli kampanjo družbe Ace-

gasApsAmga, v okviru katere bodo jadranci prejeli posebne tridelne vrečke za ločeno zbiranje odpadkov na morju in knjižico, v kateri bodo zbrani nasveti za pravilno ločevanje odpadkov«, je razložil Gialuz. O pomenu ločenega zbiranja odpadkov bo družba AcegasApsAmga seznanjala tudi vse tiste, ki bodo delali v »mestu Barcolana«, ki ga bodo odprli danes, obiskovalci stojnic in mesta pa bodo odpadke lahko odvrgli v zabojnike, ki jih po zagotovilih AcegasApsAmge ne bo manjkalo. Samo na nabrežju bodo postavili 16 ekoloških točk, na katerih bo komplet petih zabojnikov. Še 14 drugih ekoloških točk bodo postavili med Velikim Trgom, Ul. Cassa di Risparmio in Kanalom. Pristojni iz komunalne službe so zagotovili, da bodo redno praznili zabojnike in da prepolnih zabojnikov v pri-

hodnjih dneh ne bomo videli.

Rekreativni program

Pester program bo potekal tudi izven mestnega središča. Naj omenimo rekreativno prireditev Barcolana in discesa, ki bo letos potekala že petič. Gre za pohod, ki bo na sporedu v nedeljo, 11. oktobra, in bo potekal po kraških vaseh, šel mimo openskega obelisco, nato po Ul. Scala Santa do Piščancev, od koder bodo pohodniki spremljali potek 47. Barcolane. Prijave zbirajo do sobote na sedežu združenja Roiano per tutti v Ul. Villan de Bachino 4. Združenje obratuje danes in jutri od 16. do 20. ure, v petek in soboto pa od 10. do 13. ure in od 16. do 20. ure. Podrobne informacije so na voljo na telefonski številki 3486407332. (sč)

BARCOLANA Do včeraj 930 vpisanih

Na sedežu jadranskega društva SVBG se nadaljuje vpisovanje na letošnjo 47. regato za jesenski pokal Barcolana. Do včerajšnjega dne se je vpisalo 930 jadrnic, so sporočili organizatorji.

Gavagna zmagal na »Barcolani kuharjev«

Medtem pa je včeraj potekala tudi »Barcolana kuharjev« oz. pobuda Barcolana chef, na kateri se je šestnajst znanih kuharjev pomerilo tako v plovi kot v pripravi slastnih jedi. Absolutni zmago-

ALESSANDRO GAVAGNA

valec je kuhar restavracije La Subida pri Krminu Alessandro Gavagna, ki se je na regati uvrstil na drugo mesto, v »kulinaričnem« delu pa je žirijo prepričal s svojim jelenjim mesom s polento. Priznanje si je s svojimi hladnimi testeninami zaslužil tudi mladi tržaški kuhar Matteo Metullio.

Danes Paul Cayard

V Trst pa bo danes prišel eden od protagonistov letošnje Barcolane, slavni ameriški krmar Paul Cayard, ki bo danes v prostorih Impact Huba v Ul. Cavana 14 ob 10.30 predstavil svoje sodelovanje na regati in projekt OnBoard.

UI.DELLE TORRI - 15-dnevna gladovna stavka Marcella Di Finizia

»Sem moteči element«

Nepravičnost evropske direktive Bolkestein - Z ekstremnimi oblikami protesta pritegnil pozornost

Ko omeniš Marcella Di Finizia, nekdanjega upravitelja lokala La Voce della Luna v Barkovljah, naletiš pri sogovornikih na različne reakcije. Večina jih meni, da gre za fanatika, ki s svojimi ekstremnimi oblikami protesta proti evropski direktivi Bolkestein daleč pretirava in itak ničesar ne doseže. »Ko bi v vseh teh letih raje delal kot se upiral, se ne bi več pritoževal nad pomanjkanjem denarja in službe ...« ocenjujejo. So pa tudi taki, ki ga vseskozi podpirajo in spodbujajo, naj nadaljuje in naj opozarja na svinjarije, ki jih italijanska država vsiljuje svojim državljanom, zlasti tistim v srednjem podjetniku. In ravno ti njegovi podporniki se te dni zbirajo ob gazebo v Ulici delle Torri, kjer že 15 dni vztraja pri gladovni stavki.

Za redke, ki ne vedo zanj, naj zapišemo, da gre za malega podjetnika, ki je leta 2008 zaradi podtaknjene požara v svojem barkovljskem lokalu (storilec je bil delavec, ki ga Di Finizio ni plačal za opravljeno delo) in poznejših dveh neurij, »izgubil vse.« Včeraj, ko smo se tudi mi približali njegovi protestni postojanki, kjer ga je po skypeu intervjuval novinar Salvo Mandarà, nas je opozoril, da ga podpira tudi Gibanje petih zvezd, njegov video intervju pa bo objavljen na Grillovem blogu.

Pravico je že petkrat iskal na kupoli sv. Petra v Rimu, večkrat je splezal tudi na tržaški žerjav Ursus, več dni preživel v avtomobilu pred sedežem deželne sveta in neshetokrat gladovno stavkal. Ob steklenici vo-

de je žilav Di Finizio obnovil vzroke protesta: nepravičnost direktive Bolkestein, ki po njegovem mnenju duši podjetniške dejavnosti, saj določa podeljevanje koncesij za obalna območja na podlagi mednarodnih razpisov in s tem spodbuja konkurenco oz. liberalizacijo storitev v Evropski uniji. Sam je obupan, saj je ostal na cesti, brez službe, brez garancij in brez možnosti bančnih posojil - na robu preživetja. Levosredinske, desnorsredinske in tehnične vlade pa se za take primere, kot je njegov ne zmenijo, »kvečjemu podpirajo lobije in multinacionalke oz. špekulacije.« Ugotavljal je, da gre v resnici za pravo vojno, ki je na bojišču zapustila 15 milijonov novih revežev in naraščajočo brezposelnost. »Ta vojna je potuhnjena, pa vendar, če je meni uspelo priključiti toliko pozornosti, lahko uspe vsakomur.« Njegov boj spominja na bitko med Davidom in Goljatom, so včeraj ocenjevali pod gazebo: sicer je Davidov tokrat neprimerno več kot Goljatov, zmaga pa ni tako samoumevna.

Na vprašanje, ali ne ocenjuje, da so tovrstni protesti jalovi in nepotrebni, je odvrnil, da mu ne preostaja drugega kot upor za osnovne človekove pravice - pravice do dela in do doma, skratka do življenja. »Ne bi se čudil, če bi kdo v podobnih razmerah zgrabil za orožje ali pa se odločil za samomor. S svojimi ekstremnimi protesti pa vem, da sem vsaj opozoril na obstoj problema. Vem, da sem moteči element, saj sem dvignil glas iz tišine, v katero nas tlači država.« (sas)

Di Finizia (drugi z leve) podpira Gibanje 5 zvezd

FOTODAMJ@N

Tržaška skupina Brazos - Black Suit Trio

ORGANIZATORJI

V petek na Barcolani tudi dva tržaška benda

Petkov koncert na Velikem trgu bosta uvedla dva tržaška benda. Organizatorji so sinoči sporočili imeni skupin, ki bosta na oder stopili pred toškanskim kantavtorjem Il Cile, to sta domača benda Brazos - Black Suit Trio in Funk o Rama. Izbrali so ju na podlagi razpisa, ki so ga priredili organizatorji Glasbene Barcolane. V soboto pa bo na Velikem trgu kot znano nastopil priljubljeni italijanski pevec Max Gazzè. Vstopnine ni.

Poenostavljena knjižna besedila

V zborni dvorani višješolskega zavoda Carducci-Dante v Ul. Giustiniano bodo danes ob 15. uri predstavili projekt o strategijah za poenostavitev besedil z uporabo kodiciranih podob, ki jih lahko berejo tudi osebe, ki imajo težave s komuniciranjem.

Občina Trst: zaprtje nekaterih uradov

Danes popoldne bodo med 14.30 in 17. uro zaradi usposabljanja osebja zaprti tržaški občinski urad za stike z javnostjo, urad za mlade Informagiovani in urad za Evropo Europe Direct v Ul. Procureria 2A, ki pa bodo odprti dopoldne med 9. uro in 12.30.

Jutri v Podlonjerju film Komu zvoni

Ob stoletnici rojstva igralka Ingrid Bergman prireja filmski krožek Charlie Chaplin jutri ob 20. uri v Ljudskem domu Jure Canciani v Ul. Masaccio v Podlonjerju ogled filma Sama Wooda Komu zvoni.

SREČANJE - Konferenca predsednika Trgovinske zbornice gejev in lezbijk ZDA Justina Nelsona

LGBT: Z gospodarstvom do pravic in vključevanja

»Being LGBT does not make you less human. And that is why gay rights are human rights« (Če si LGBT, to ne pomeni, da si manj človeški. Zato so človekove pravice tudi pravice gejev).

Te besede, s katerimi je bivša državna sekretarka ZDA Hillary Clinton junija začela kampanjo za istospolne poroke, nazorno kažejo na velike spremembe v ameriški družbi oziroma v odnosih do gejev in lezbijk v ZDA. Vključevanje članov t.i. LGBT skupnosti (lezbijke, geji, biseksualci in transseksualci oz. transgenderji) v družbo in upoštevanje njihovih pravic, ki so bile še do nedavnega le sanje, je v ZDA doseglo pomembne razsežnosti. Veliko zaslug za to ima tudi ustanovitelj in predsednik ameriške trgovinske zbornice gejev in lezbijk NGLCC Justin Nelson, ki že deset let podpira podjetja, ki so jih ustanovili člani LGBT skupnosti. Glavni namen zbornice je spodbujati politike vključevanja in obenem prispevati k sodelovanju podjetnikov LGBT v mreži.

Nelson je bil včeraj gost Italijansko-ameriškega združenja FJK, kjer je predaval o nastanku zbornice in razvoju mreže podjetij LGBT v ZDA, poseben poudarek pa je namenil tudi razmeram v Italiji. Sicer je Nelson izhajal iz ugotovitve, da so LGBT skupnosti pomemben del ekonomije. Denar premika svet, mi pa smo del trga, je poudaril. Skupnost LGBT predstavlja namreč v ZDA 10 odstotkov prebivalstva in je od tega odvisno 10-15 odstotkov ameriške ekonomije. Zbornica NGLCC povezuje in pomaga podjetjem LGBT, pri tem pa jim je v oporo več kot 150 multinacionalk, ki so se zavzele, da poslujejo s podjetji LGBT. Dalje je v ZDA skoraj 20 milijonov odraslih LGBT za 860 milijard dolarjev prometa. V Italiji je približno 3,6 milijona ljudi LGBT (na 61 milijonov prebivalcev) za promet 126 milijard dolarjev. To pomeni, da je italijanska skupnost glede na ekonomsko moč na 61. mestu v svetu. Za njo so države, kot sta Hrvaška ali Portugalska. Sodelovanje bi lahko torej imelo tudi v Italiji zelo pozitivne učinke, je dodal Nelson, čeprav je v Italiji še mnogo predsodkov na tem področju. Dobra poteza so lahko nedvomno pobude v turističnem sektorju tudi v sodelovanju z mrežo NGLCC. Če se omejimo na ZDA, ima 83 odstotkov oseb LGBT potni list, mnogo izmed njih pa potuje v Evropo in v Italijo.

A.G.

Justin Nelson je predaval na sedežu Italijansko-ameriškega združenja FJK

FOTODAMJ@N

Paulina: Istospolni nimajo kaj skrivati

Konferenca o ekonomiji in pravicah LGBT skupnosti se je udeležil tudi Sandi Paulina, ki je odgovoren za stike s tujino v združenju Arcigay Arcobaleno Trst-Gorica. Na srečanju je med drugim omenil turistični načrt, ki ga namerava združenje izvajati na Tržaškem, ob robu predavanja pa je rade volje odgovoril na nekatera vprašanja.

Predsednik NGLCC Nelson je spodbudil sodelovanje med podjetji LGBT in še posebej omenil pomen turizma. Kakšni so vaši načrti na tem področju?

Pri Arcigay Arcobaleno Trst-Gorica smo začeli s projektom, katerega namen je prikazati širšemu občinstvu skupek lokalov in ustanov, ki naj bi bili prijazni do istospolnih in do vseh drugih raznolikosti.

Kje bo potekal projekt?

Projekt obsega vso tržaško pokrajino, od Sosljana do Milj in vsega Krasa.

Kdaj se bo začel?

V Trstu smo že sklenili nekaj

SANDI PAULINA

FOTODAMJ@N

konvencij. Zato upamo, da bomo še pred prihodnjim poletjem predstavili projekt na Pokrajini Trst in na občinah. Projekt je namreč še v ovjih, kmalu pa naj bi nastalo nekaj konkretnega.

Projekt je vsekakor v duhu konference Justina Nelsona in njegovih nasvetov, da gospodarstvo pomaga LGBT skupnosti.

Absolutno. Tudi številke so dokazale, da če se podjetja in še posebej turizem odprejo istospolnim, bo to lahko velik doprinos tudi za naše kraje. Trst ima dejansko veliko

možnosti, a jih ne izkorišča.

Koliko ljudi šteje LGBT skupnost v Trstu oz. v Gorici?

Zal ne razpolagam s točnimi podatki, vendar je v Trstu kar nekaj LGBT ljudi, ki pa niso odkriti in to je navsezadnje glavni problem. Zaradi tega smo tudi začeli z različnimi projekti za širjenje informacij na šolah. Za projekt La scuola per conoscere smo tudi prejeli odlikovanje predsednika republike Giorgia Napolitana. Njegov namen je na šolah razbiti nekatere zgrešene ideje, ki jih imajo ljudje glede istospolnih, in spodbujati geje in lezbijke, da postanejo odkriti.

Ali je zelo pomembno, da ljudje odkrito povedo, da so istospolni?

Istospolni nimajo kaj skrivati. Važno je, da ljudje pridejo do spoznanja, da imajo prijatelje in sorodnike, ki so istospolni in da to ne spremeni nič. Samo na tak način lahko gradimo bolj inkluzivno družbo.

A.G.

LGBT

Aljoša Gasperlin

aljoša.gasperlin@primorski.eu

Pravice in posli

Američani so pregovorno pragmatični, to pa se odraža tudi v njihovih odnosih do manjšinskih skupnosti. Predsednik ameriške trgovinske zbornice gejev in lezbijk NGLCC Justin Nelson je včeraj v Trstu razložil, da lahko LGBT skupnost tudi v Italiji zasleduje vključevanje in svoje pravice prek gospodarstva oziroma tesnega sodelovanja v mreži podjetij, ki jih ustanovijo oziroma vodijo člani skupnosti LGBT. Geji in lezbijke so enakovredni ostalim ljudem, obenem so aktivni del trga. Pametni podjetniki se tega zavedajo, zato so se gospodarske dejavnosti LGBT - vsaj v ZDA - razcvetele.

Trgovinsko zbornico NGLCC so ustanovili pred 10 leti, ko je ZDA vodil George Bush, ki ni imel dovolj posluha za njihove pravice. Odkar je v Beli hiši Barack Obama, so se stvari zelo spremenile. V zvezni državi Kaliforniji je bil na primer izglasovan zakon, ki zagotavlja sodelovanje certificiranih podjetij LGBT v javni upravi, Washington pa je lani sklenil pomemben sporazum z NGLCC.

V Italiji je drugače. Čeprav je ekonomska moč italijanske LGBT skupnosti večja kot denimo v Hrvaški, Slovaški ali Portugalski, so njeni člani v glavnem na robu družbe. Za to je več razlogov, od političnih do etičnih in verskih, mnogo krat pa coming-out prepreči bojazen pred diskriminacijo. O tem bi lahko marsikaj napisali.

Nelsonove besede so vsekakor vredne posluha, saj je dokazal, da je vzajemno pomočjo in sodelovanjem mogoče ne samo premagati predsodke, temveč aktivno sodelovati pri gospodarski rasti družbe. Ekonomski razvoj je torej tesno povezan s politiko vključevanja, ki bi jo bilo treba množično spodbujati in podpirati.

OBČINA TRST - Razstava do 20. oktobra

Lilian Caraian

Prvo nagrado na istoimenskem natečaju je prejel Francesco Zucca iz Zgonika

V dvorani Umberto Veruda na Trgu Piccola (za občinsko palačo) so včeraj popoldne odprli razstavo fundacije Lilian Caraian. Na odprtju so tudi nagradili prvovršne na 29. istoimenskem natečaju. Prvo nagrado je prejel Francesco Zucca iz Zgonika, drugo Delphi Morpurgo iz Trsta, tretje mesto pa si je zagotovila Maria Bressan iz Pordenona. Štipendijo za tečaj umetnosti v Salzburgu je prejel Piero Ramella iz Trsta. Razstava bo odprta do 20. oktobra od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure. Na njej so na ogled dela približno 20 mladih umetnikov iz dežele FJK.

MANJŠI NESREČI »Zaljubljeni« v varnostne ograje

Pripadniki krajevne in prometne policije so imeli včeraj opravka z dvema nesrečama, ki hvala Bogu nista imeli hujših posledic. Okoli 11.40 je v Ul. Flavia malo po križišču z Ul. Brigata Casale avto znamke subaru reševalne službe 118 trčil v varnostno ograjo, da bi se izognil drugemu avtu znamke opel agila, prav tako zdravstvenega podjetja, ki je takrat zavozil na glavno cesto, potem ko je zapustil bencinsko črpalko. Na srečo ni nihče utrpel poškodb, če izvozimo seveda karoserijo subaruja in zaščitno ograjo.

Težave so imeli tudi vozniki na hitri cesti v bližini Katinare, kjer je okoli 13. ure šofer tovornjaka verjetno zaradi mokrega in spolzkega cestišča izgubil nadzor nad vozilom in podrl cementno varnostno pregrado ter se malo za tem ustavil. Tudi v tem primeru kaže, da ni bilo ranjenih, promet pa je bil za nekaj časa upočasnen.

KVESTURA - Na včerajšnji slovesnosti

Priznanja policistom, ki so se izkazali pri delu

Prejemniki priznanj skupaj s kvestorjem Maioranom

Ob prisotnosti kvestorja Antonia Maiorana so včeraj dopoldne na tržaški kvesturi podelili priznanja pripadnikom državne policije, ki so se pri službenih operacijah posebej izkazali. Priznanja so prejeli glavni inšpektorja Sandro Bernard in Franco Coss, glavni superintendant Nicola Pauli, superintendant Massimiliano Cescon, glavni asistenti Antonio Bramato, Stefano Brana, Alessandro Pisan, Andrea Poropat, Gianni Pulin, Giorgio Rosolin, Pierangelo Stocco in Massimiliano Ugo, asistenti Maurizio Bruni, Roberto Conte in Mauro Vendramini ter policist Gianluca Marchese. Slovesnosti na kvesturi se je udeležilo tudi predstavništvo krajevne sekcije Vsedravnega združenja državne policije.

SESLJAN - Klara Furlan o svojem frizerskem salonu

50 let modnih pričesk

Na vprašanje, kaj najbolj ljubi od svojega poklica, je Nabrežinka Klara Furlan, upraviteljica in lastnica frizerskega salona v Sesljanu, povedala, da je dejansko ni stvari, ki ji ne bi bila všeč. »Seveda obožujem vsakdanji stik z ljudmi, in v zadoščenje mi je, ko poskrbim, da gre stranka lepa in urejena iz salona.« Delo je zanjo en sam užitek, kljub temu, da preživi veliko ur na nogah. »Saj ni hudo in zvečer vse mine,« je povedala prijazna Klara, ki svojemu poklicu predana že dobrih 50 let.

Skrivnostim »frizerstva« se je približala leta 1960 kot vajenka v salonu nabrežinskega brivca Stanka Devetaka. Po petih letih nenadomestljivih izkušenj se je odločila, da gre na svoje in s sestro Nadjo sta 4. oktobra 1965 odprli salon v Sesljanu. Svoje znanje striženja in česanja je redno nadgrajevala z obiskovanjem strokovnih tečajev v Trstu, ki so jih vodili priznani frizerji. Klarino ljubezen do poklica in vnemo, s katero ga je opravljala, je v teh 50 letih potrdilo tudi več priznanj: v Rimu so ji izročili diplomu za profesionalnost v frizerstvu, v Turinu pa tisto za frizerski poklic. Leta 2007 ji je tržaška Trgovinska zbornica, pravzaprav njeno združenje Confartigianato, podelilo nagrado za zvestobo

Klara Furlan poskrbi, da gre stranka lepa in urejena iz salona

FOTODAMJ@N

obrtniškemu delu, ki ga prejemajo tisti posamezniki oziroma podjetja, ki so s svojim trudom in požrtvovalnostjo prispevali h gospodarskemu razvoju mesta.

V frizerskem salonu ob hotelu Posta v Sesljanu pričaka danes stranke ob gospe Klari tudi tercet odličnih sodelavk: zvesta in pridna estetikarka Marina Gabrovec, zelo sposobna frizerka in »perfektna« sodelavka Nadia

Metlikovec ter nenadomestljiva sestra Nadja, »brez katere sploh ne bi dosegla tako pomembnega jubileja.« V salon zahajajo na striženje in ureditev pričeske zlasti domačinke, v poletnih mesecih tudi turistke, ki jih je bilo letos res veliko. Pa tudi moški so dobrodošli, saj znajo Klara in sodelavke poskrbeti tudi zanje. Skratka, nepogrešljiva ekipa z izredno profesionalnostjo, pravi gospa Klara. (sas)

PRAPROT - Tridnevni praznik SKD Vigred od petka do nedelje

20. Kraški oktoberfešt

Bogat glasbeno-kulturni program za vse starosti - V nedeljo pohod Na Krasu je krasno in Muzikfešt

Šotor bo spet privabil goste Kraškega oktoberfešta

ARHIV

Z jesenjo se v borov gozdič v Praprotnu vrača tradicionalni praznik Kraški Oktoberfešt, ki ga prireja šempolajsko društvo Vigred. Letošnja, že 20. izvedba praznika, bo zaživila pod šotorom **od petka, 9., do nedelje, 11. oktobra**. Za veselo vzdušje ob odprtju bodo **v petek** ob 18.30 poskrbeli člani otroške pevске skupine Vigred, mladinskega orkestra Godbenega društva Nabrežina in ansambel Rock na Bndimi. Večer se bo nadaljeval s koncertom dalmatinskih pesmi v izvedbi ženske klape Semikanta in nato Kraških ovčarjev, ki bodo vabili na ples dolgo v noč. Ob 18.30 bodo začeli delovati tudi kioski.

V soboto bo ob 15. uri likovni ex tempore za mlade od 3. do 14. leta. Ob isti uri se bosta začela tudi turnir v briškoli in turnir šaha v organizaciji kraške sekcije društva ljubiteljev šaha SST 1904. Hkrati bodo začeli delovati kioski z jedajo in pijačo. Po nagrajevanju ex tempore bo ob 18.30 žonglerska predstava z ognjenimi verigami, nastopili bosta plesna skupina Zumba Kids (AŠKD Kremenjak iz Jamelj) in člani plesne skupine (AKŠD Vipava iz Peči) z revijo Najboljših 80. Zvečer bo zaigral ansambel Kraški muzikanti, med plesom pa bo nastop country skupine The Dusty Boys.

Nedelja je posvečena pohodu spre-

hodu Na Krasu je krasno (okrog 4 ure hoje), ki ga SKD Vigred prireja v sodelovanju z jamarškim društvom Grmada, razvojnim društvom Pliska, vaško skupnostjo Tublje in planinskim odsekom SK Devin. Pohodniki se bodo v Praprotnu zbirali od 8.30 do 9.30, od tod jih bodo organizatorji z avtobusi odpeljali v Tublje, od koder bo ob 10. uri start pohoda. Po ogledu Tubelj, bodo pohodniki spoznali druge okoliške vasice in kraške spomenike; člani društva Grmada jih bodo pospremili na ogled razsvetljene jame Vodnice, med potjo pa si bodo lahko ogledali staro cerkvico Sv. Urha v Samatorci. Pohod se bo zaključil v Praprotnu, kjer bo od 12. ure igral ansambel Domači zvoki, ob 15.30 bo nagrajevanje pohodnikov, kateremu bo sledil nastop godbe iz Žalca. Ob 16.30 se bo pod šotorom začel 20. Kraški Muzikfešt, tradicionalno srečanje amaterskih-ljudskih godcev in pevcev od Krasa in Istre do Benečije ter raznih koncev Slovenije.

Na srečanju sodelujejo godci, ki igrajo katerikoli inštrument in pevci, v postavi dua oz. v večji skupini. Festival je namenjen vsem, ki obiskujejo glasbene šole ali tečaje, godbenikom oz. muzikantom, ki ob raznih priložnostih radi kaj zaigrajo. Muzikfešt je tradicionalno razdeljen v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli, skupina pa je lahko tudi mešana. Glasbeno srečanje ni tekmovalnega značaja, dodelili pa bodo nagrado občinstva in strokovne žirije. Prijave zbirajo do petka, 9. oktobra. V nedeljo bodo kioski delovali že od 11. ure. Od 19. ure bo za ples igral ansambel Nebojsega, med plesom ob 22. uri bo poskrbljeno za sladko presenečenje ob 20. okrogli obletnici praznika.

V soboto od 15. do 18. ure in v nedeljo med 12. in 18. uro bo v organizaciji visokošolskega središča iz Sežane delavnica obdelave kraškega kamna. Vse tri dni bodo na prireditvenem prostoru na ogled tri zanimive razstave. Gobarsko društvo Sežana bo pripravilo razstavo užitnih in strupenih gob. Na ogled bosta še dve razstavi na temo kamen, SKD Vigred v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico bo predstavilo, kako je bil kraški kamen pomemben in večkrat edini vir preživetja za domačine tega kraškega območja, posebno v preteklosti, saj je večina prebivalcev teh vasi je bila zaposlena v »javah« - kamnolomih v bližini. Druga razstava, ki nosi naslov Kamen-most je nastala v okviru istoimenskega projekta, ki se izvaja v okviru programa Evropskega teritorialnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška 2007-2013. Člani društva Skd Vigred bodo poskrbeli, da se bodo obiskovalci okrepčali s specialitetami na žaru, klobasami in zeljem, odjokom, palačinkami in drugimi poslasticami, manjkalo ne bo pečenega kostanja, novega vina, terana in piva.

Oslova modrost

Na sedežu kulturnega združenja Leviedelblu v Ul. Sv. Frančiška 15 bo danes ob 20. uri Iryna Dalnya vodila konferenco na temo Metoda M. Norbekova, avtorja knjige Oslova modrost, ki je izšla pri italijanskem založniku Macro edizioni. Vstop prost.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 7. oktobra 2015

MARKO

Sonce vzide ob 7.10 in zatone ob 18.35 - Dolžina dneva 11.25 - Luna vzide ob 1.40 in zatone ob 16.00.

Jutri, ČETRTEK, 8. oktobra 2015

BRIGITA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,5 stopinje C, zračni tlak 1010,0 mb ustaljen, vlaga 91-odstotna, brezvetrje, nebo oblačno s padavinami, morje mirno, temperatura morja 19,3 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 11. oktobra 2015:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Tor San Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8, Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Goldonijev trg 8 - 040 634144.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Inside Out«.

ARISTON - 17.00 »La prima luce«; 19.00, 21.00 »Pecore in erba«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »Un mondo fragile«; 17.40, 21.30 »Per amor vostro«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 19.45, 22.00 »Padri e figlie«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 17.50, 20.10, 22.00 »Io e lei«; 18.00, 22.15 »Sicario«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 20.10 »Ritorno alla vita«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.20, 21.10 »Everest«; 17.45, 20.10 »Everest 3D«; 16.00, 20.30 »Hiljadarka«; 18.00 »Labirint: Pogorišče«; 15.30, 20.00 »Marsovec«; 18.15, 21.00 »Marsovec 3D«; 15.40 »Mun: Varuh Lune«; 17.25, 19.00 »Popoln dan«; 17.30, 21.15 »Pripravniki«; 15.25, 17.10 »Zmajček Kokos«; 15.40, 19.30 »Dilila«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 17.00 »Pisana otroštva - 4 kratki filmi«; 20.00 »Burgundski vojvoda«.

NAZIONALE - 16.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Sopravvissuto - The Martian«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Everest«; 16.45, 19.30, 21.30 »Nausicaa della valle del vento«; 22.00 »Magic Mike XXL«; 16.30 »Dove eravamo rimasti«; 18.20 »Appuntamento con l'@more«; 18.15, 21.30 »Straight Outta Compton«; 16.45 »Minions«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 16.40, 18.05, 20.10, 22.15 »Inside Out«; 16.30, 19.05, 21.40 »Everest«; 21.15 »Sicario«; 16.00, 21.40 »Sopravvissuto - The Martian«; 18.50 »Sopravvissuto - The Martian 3D«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Io e lei«; 16.35, 19.00, 21.25 »Padri e figlie«; 19.00 »Appuntamento con l'@more«; 16.45 »Minions«; 19.00, 21.30 »Nausicaa della valle del vento«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50 »Sopravvissuto - The Martian«; 22.20 »Sicario«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »Inside Out«; 21.45 »Nausicaa della valle del vento«; Dvorana 3: 17.50, 20.00, 22.15 »Everest«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.15 »Padri e figlie«; Dvorana 5: 16.15 »Nausicaa della valle del vento«; 18.15, 21.30 »Straight Outta Compton«.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. 347-2511947.

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in priporočilom išče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800 ali 00386-31349125.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 19.000,00 evrov. Tel. št.: 380-3017723.

PRODAM 2 gumi znamke nexen mere 225/40r18. Skoraj novi, samo z 10% obrabo, za 40 evrov. Tel. št.: 348-4462664.

PRODAM otroške risanke (35 dvd in vhs), po ugodni ceni. Tel. št.: 346-3506013.

PRODAM po ugodni ceni trikolesni otroški voziček, znamke quinn, speed sx, v dobrem stanju. Tel. št.: 334-3539564.

STANOVANJE v celoti opremljeno, dve spalnici, dnevna soba, kuhinja in kopalnica, samostojno ogrevanje, energetski razred E, dajem v najem v Zgoniku. Tel. +39 335-1474621.

V NABREŽINI KAMNOLOMI prodam stanovanje: dve sobi, kopalnica, manjša kuhinja dnevna soba, klet in garaža. Tel. št.: 347-9896031.

prej do novice

www.primorski.eu

Loterija 6. oktobra 2015

Bari	65	45	33	62	68
Cagliari	26	40	27	82	61
Firenze	48	50	2	67	81
Genova	40	80	62	32	68
Milan	13	16	46	1	58
Neapelj	14	19	10	44	75
Palermo	16	73	58	20	64
Rim	24	82	64	19	75
Turin	85	40	3	47	86
Benetke	78	40	16	69	58
Nazionale	36	63	8	67	81

Super Enalotto Št. 120

8	11	17	27	62	84	jolly 41
Nagradni sklad						20.390.076,39 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
4 dobitnikov s 5 točkami						47.748,52 €
968 dobitnikov s 4 točkami						198,61 €
33003 dobitnikov s 3 točkami						11,61 €

Superstar

20

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
11 dobitniki s 4 točkami	19.861,00 €
338 dobitnikov s 3 točkami	1.161,00 €
4.226 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
23.680 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
47.906 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

Včeraj je praznoval okroglih 60 naš dragi BRUNO. Obilo zdravja mu želijo tovarišice in tovariši SKP Krožek Goat - Kras.

Prijateljice in prijatelji iz Križa se z Matijo veselijo rojstva MAJA, ki mu v Berlin pošiljajo koš poljubčkov.

Dobrodošel MAJ. SKD Vesna čestita Matiji Sirku ob rojstvu sinčka.

Na Ekonomski fakulteti v Ljubljani je z odliko magistriral JASNA KNEIPP. Veliko nadaljnjih uspehov ji želijo mama Tatjana, oče Renato ter nonota Majda in Zoran.

Danes na Golem vrhu bo veselo, saj na torti bo 80 svečk gorelo. Našemu »KAMPIJONU« iz srca čestitajo vsi domači, koš poljubčkov pa mu pošilja mala Soraya.

Adrijani in Martinu se je pridružil mali ITAN. Veliko sreče jim želi družini Malalan in Kneipp.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 11. oktobra, prvi brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice« Od Jezera do Drage, od apnenca do fliša. Krožna turistična pot, primerna za vse, traja približno 3 ure. Izlet je namenjen družinam in otrokom starejšim od 10 let. Start ob 9. uri z Jezera. Info in prijave na info@riservavalrosandra-glin-scica.it ali na tel. št. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-13.00).

UNINT - ŠOLA UMETNOSTI (MFU - Kulturni dom Ferriz Olivares) organizira vodeni ogled Bienale moderne umetnosti »All the world's futures« v nedeljo, 11. oktobra. Info na tel. št. 338-3476253.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik kostanja »Burnjak«. Odhod avtobusa ob 7.00 iz Boljunca, ob 8.45 postanek v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod v Gorenji Tarbij, kjer je predvideno kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert ansambla »Modrijani«, ob 18.00 ogled Čedad. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in v Gorici (tel. 0481-82570).

SKD BARKOVLE prireja pohod »Zoro Starec« po barkovljanskih klancih z vodičko prof. Marinko Pertot (letos prvič v slovenskem in italijanskem jeziku). Start iz Ul. Bonafata 6 v nedeljo, 18. oktobra, ob 14.00. Trajanje dve uri in pol, ob povratku v društvo družabnost za vse prijavljene. Info in vpisi na tel. št. 040-415797, 349-4599458.

SKD IGO GRUDEN prireja društveni izlet na Gorenjsko v nedeljo, 18. oktobra. Obiskali bomo zebljarsko Kropo, kosilo bo v Begunjah (pri Avseniku), popoldne še ogled Radovljice in Čebelarskega muzeja. Odhod ob 8. uri izpred cerkve v Nabrežini, povratek okoli 19.00. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini in v kavarni Gruden. Informacije na tel. št. 339-5281729 ali 040-299632 (Vera).

KRU.T vabi od 5. do 8. decembra na predpraznično potovanje v Prago, stično mesto vzhodnega in zahodnega sveta. Program in prijave v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje. Tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

DRAMSKA DELAVNICA ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE bo pričela pri SKD I. Grbec, Škedenjska ul. 124, danes, 7. oktobra, ob 16.30 z mentoricami Sophie Vinci in Božo Hervatič.

ELIC - SINTESI ŠOLA UMETNOSTI ZA OTROKE obvešča, da se tečaji likovnega izražanja pričenejo danes, 7. oktobra, ob 16.30 v Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. št. 338-3476253.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se danes, 7. oktobra, začne vadba za

odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz, Ul. Pindemonte 11, ob 20.30. Info in prijave na tel. št. 335-6123484.

RIBICE - KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD LIPA iz Bazovske obvešča, da se je nova sezona začela. Srečanje bo danes, 7. oktobra, ob 9. uri. Dobrodošle so tudi morebitne nove klekljarice.

SKD RDEČA ZVEZDA, ob priliki 70. obletnice nastanka, vabi vse pevce, ki so kdaj sodelovali pri društvenih pevskih zborih na pevske vaje, ki bodo ob četrtkih, 8., 15. in 22. oktobra, od 20. do 21. ure v društvenih prostorih v Saležu. Skupaj bomo zapeli tri pesmi. Prosim, da potrdite prisotnost na vajah do danes, 7. oktobra, na 333-2852054 (Devan) ali na 347-9933778 (Katrin).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi člane in slovenske filateliste na mesečno srečanje, ki bo danes, 7. oktobra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 7. oktobra, ob 20.45 seja odbora; v nedeljo, 11. oktobra, ob 7.30 odhod avtobusa s Padrič za nastop v Dobrniču.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, založbi ZTT in Mladika vabijo na Kavovo s knjigo z novinarko Dela in priloge Pogledi Agato Tomažič, prevajalko iz angleščine in francoščine, avtorico kratkoproznega prvenca »Česar ne moreš povedati frizerki«. V knjižnem središču na Oberdankovem trgu danes, 7. oktobra, ob 10. uri.

UNINT - ŠOLA UMETNOSTI (MFU - Kulturni dom Ferriz Olivares) obvešča, da se tečaji likovnega izražanja začenejo danes, 7. oktobra, ob 19.00 v Ul. Mazzini 30 (5. nadstropje). Info na tel. št. 338-3476253.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL prireja tečaj karibskega skupinskega plesa Power latino s Josetom Garciom v Kulturnem domu na Proseku ob sredah, od 19. do 20. in od 20. do 21. ure, tečaj kubanske salse v parih od 21. do 22. ure. Pričetek danes, 7. oktobra. Vabljeni!

KRD DOM BRIŠČIKI prireja tečaj vezenja z gospo Marico Pahor. Info in vpisovanje na prvem srečanju, ki bo v četrtek, 8. oktobra, od 16. do 18. ure v društvenih prostorih.

SKD DRAGO BOJAN organizira tečaja zumbes in piloxinga. Tečaj zumbes se bo vršil na Opčinah ob četrtkih ob 18.15. Tečaj piloxinga pa bo v Briščikih ob ponedeljkih od 20.30 in na Opčinah ob četrtkih ob 16.45. Poizkusna lekcija bo v četrtek, 8. oktobra, s predhodno prijavo na tel. št. 348-0633569 (Katja).

TEČAJ ŠIVANJA v prostorih društva Valentin Vodnik v Dolini v četrtek, 8. oktobra, ob 17. uri. Šivali bomo vse, kar nas zanima. Če te veseli šivanje, pridruži se nam!

20. KRAŠKI MUZIKFEŠT bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 16.30 pod šotorom v Praprotnu, vabljeni muzikanti in pevci (otroci in odrasli). Prijave do petka, 9. oktobra, na tel. št. 380-3584580, tajništvo@skdvigred.org ali na Kraškem oktoberfeštu v petek, 9. oktobra.

20. KRAŠKI OKTOBERFEŠT pod šotorom v Praprotnu, v organizaciji SKD Vigred: v petek, 9. oktobra, ob 18.30

otvoritev z OPS Vigred, mladinskim orkestrom G. D. Nabrežina, ansamblom Rock na b'ndimi, ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi z žensko klapo Fritule, ples s skupino Kraški ovčarji; v soboto, 10. oktobra, ob 15.00 odprtje kioskov, ex-tempore, turnir v briškoli, turnir v šahu, ob 18.30 nastop plesne skupine Zumba kids (AŠKD Kremenjak), plesna revija »Najboljših 80«, AKŠD Vipava, ples s ansamblom Kraški muzikanti, nastop country skupine The Dusty Boys; v nedeljo, 11. oktobra, od 8.30 do 9.30 zbirališče za pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11.00 odprtje kioskov, od 12.00 ples z ansamblom Domači zvoki, ob 15.30 koncert godbe iz Žalca, ob 16.30 Kraški muzikfešt, sledi ples z ansamblom Nebojskega. Na ogled razstava gob, razstava »Kamen - most« ter v soboto in nedeljo prikaz obdelave kraškega kamna.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v petek, 9. oktobra, na potpisno predavanje Bruna Križmana »Faccetta nera - Etiopija: Ljudje, narava, kolonizacija«. Predavanje bo v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordaroli 29, s pričetkom ob 20. uri.

DSMO K. FERLUGA vabi na predstavitev kitajske vadbe QiGong ali »delo z energijo«, za dobro počutje, ki bo v petek, 9. oktobra, ob 19.15 v dvorani AC-LI, Ul. Frausin 9 v Miljah. Info na tel. št. 340-3010299 (Letizia).

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s predavateljem Andražem Hauptmanom bo v nedeljo, 18. oktobra, na sedežu SKD Rdeča zvezda (Salež 66). Rok prijave zapade 9. oktobra. Prijave in informacije na tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu. Seminar organizirata SKD Rdeča zvezda in MePZ Rdeča zvezda, s podporo ZSKD in deželne zborovske združenja USCI FVG.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca prireja tečaja nordijske hoje z Loredano Kralj. Začetniški bo potekal 10. in 11. oktobra, nadaljevalni pa 24. in 25. oktobra. Za začetnike bo zbirališče v soboto, 10. oktobra, ob 14. uri na parkirišču za kolesarsko stezo nad Ricmanji, kjer bo krajše predavanje o nordijski hoji. Info in vpisovanja po tel. 333-3616411 od 14. do 15. ure (Sonja).

ODBOR ZA LOČENO UPRAVLJANJE jusarskega premoženja Prosek obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na jusarskih površinah do 10. oktobra na sedežu odbora, Prosek 159.

SOBOTNA DELAVNICA za osnovnošolce pri SKD Igo Gruden: OPZ Petpedi - pevska dejavnost, prva vaja v soboto, 10. oktobra, od 10.30 do 12.00. Tel. št.: 340-7663348 (Miriam).

ŠPORTNA ŠOLA TRST in Š.Z. Bor obveščata, da se bo Športna šola za otroke od 1 do 6 let pričela na Stadionu 1. maja v soboto, 10. oktobra. Urnik: 9.30-10.30 (od 1 do 3 let) in 11.30-12.30 (od 3 do 6 let). Info in prijave v uradu na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

20. POHOD NA KRASU JE KRASNO v organizaciji SKD Vigred, Vaške skupnosti Tublje, Jamarskega društva Grmada, Razvojnega društva Pliska in Planinskega odseka SK Devina bo v nedeljo, 11. oktobra, z zbirališčem v Praprotnu od 8.30 do 9.30 s prevozom do Tubelj, kjer bo štart ob 10.00.

RAJONSKA SVETA Rojan, Greta, Barkovlje, Kolonja in Škorklanj in Zahodni Kras prirejata v sodelovanju z Društvom Alpina delle Giulie - Sekcija Trst C.A.I. pohod »Barcolana in discesa - Barkovljanka navzdol«. Odhod v nedeljo, 11. oktobra, ob 9. uri pred spomenikom NOB v Trebčah, sledi Obelisk, Vejna, Napoleonska cesta, Piščanci. Info na tel.: 338-6050090 (Piero Ambroset).

TEČAJ BALETA - SKD F. Prešeren vabi k vpisu otroke od 4 do 6 let. Vaje potekajo vsak torek in petek 16.30-17.20 v društvenih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Vodi Marjetka Kosovac.

TEČAJ JAZZ BALETA - SKD F. Prešeren vabi k vpisu otroke od 7. leta dalje. Va-

je potekajo ob torkih, 17.30-18.20 (od 7 do 9 let) in 18.20-19.20 (od 10. leta dalje) v društvenih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Vodi Marjetka Kosovac.

TEČAJ ŠAHA: Kraška sekcija SST 1904 v sodelovanju s SKD F. Prešeren, prireja tečaj za osnovnošolce od 3. razreda dalje in srednješolce ob sobotah, od 10. do 12. ure v društvenih prostorih občinskega gledališča v Boljuncu. Vodi Jan Zobec.

KMEČKA ZVEZA TRST vabi člane na občni zbor Deželne KZ, ki bo v obliki posveta na temo: »Teritorij kot usoda« v ponedeljek, 12. oktobra, ob 15.00 v Veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu. Po uvodnih besedah predsednika Franca Fabca, bosta glavni poročili podala prof. Gianluigi Gallenti in dr. Giulio Volpi. Prisotni bodo deželni odborniki Cristiano Shaurli, državna sekretarka na MKGP RS Tanja Strniša in vsedrjavni predsednik CIA-Konfederacije kmetov Italije Secondo Scanavino.

ŠIVANJE NOŠ pri SKD F. Prešeren bo potekalo ob ponedeljkih, od 16. do 18. ure v glasbeni sobi gledališča Prešeren v Boljuncu. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 12. oktobra, ob 16. uri.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 15. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitev in razvedri. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4 let in staršem. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka ob ponedeljkih, od 18.30 do 20.00. Min. število tečajnikov je pet, maks. pa deset. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

OTROŠKI ZBOR VESELA POMLAD vabi nove pevce. Osnovnošolci, ki si želijo lepe in kakovostne pevske izkušnje so vabljeni, da se pridružijo na vajah ob ponedeljkih ob 16. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Zbor vodi glasbenica in pedagoginja Andreja Štucin Cergol.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih in četrtkih, od 18.00 do 19.15. Vpis poteka za dodatne urnike: torek 19.15-20.30 ter četrtek 16.45-18.00. Tel. št. 349-6483822 (Mileva).

1965-2015 »FEŠTA« 50-LETNIKOV od Milj do Štivana v soboto, 7. novembra. Vabimo, da se množično udeležijo. Prijave do 20. oktobra po FB ali na tel. št. 335-7780427 (David), 340-6220109 (Claudio), 338-4563202 (Katja), 380-2582534 (Tatiana).

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3 do 10 let! Urniki: sreda 17.00-17.45 (od 3 do 5 let), 18.00-18.45 (od 6 do 10 let). Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENSKA ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3 do 6 let, ki bo potekal ob sredah, od 16.00 do 16.45 v Ul. Cicerone 8. Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log organizira kuharski tečaj v Kulturnem domu v Ricmanjih. Potekal bo ob sobotah, 7., 14. in 21. novembra, od 9. do 13. ure in ga bo vodila Vesna Guštin. Vpis do 25. oktobra na tel. št. 340-2580842 (Martina) ob uri obedov.

PILATES - Vadteljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporočata, da bo vadba ob torkih od 19.30 do 20.30 v telovadnici NSŠ S.

Gregorčič v Dolini. Vabljene stare in nove tečajnice.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja fotografski in likovni natečaj »Pričevanja«. Izdelke je treba oddati najkasneje do 30. oktobra na sedežu I. Okraja Občine Trst - Zahodni Kras (Prosek št. 159). Izdelki bodo razstavljeni v okviru praznovanja sv. Martina. Info v tajništvu rajonskega sveta, pravilnik je na: <http://primacircoscrizione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pričevanja/>.

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca obvešča, da se tečaj joge vršijo vsako sredo v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki od 17.15 do 18.45, nadaljevalni tečaj od 19.00 do 20.30.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi stare in nove telovadke na prijetno vadbo za razgibavanje in sprostitve s Sandro Benčič vsak torek, od 9. do 10. ure v društveni dvorani gledališča F. Prešeren. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje.

Prireditve

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA priredi predstavitev knjige »Kameno morje« in razstavo ilustracij avtorice in ilustratorke Mirte Čok. Predstavili jo bosta Jasna Merku in Tanja Škabar v petek, 9. oktobra, ob 18. uri v prostorih NŠK, Ul. S. Francesco 20. Razstava bo na ogled v prostorih NŠK in na Oddelku za mlade bralce v Narodnem domu, Ul. Filzi 14.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na slavnostno akademijo ob 60-letnici ustanovitve v petek, 9. oktobra, ob 18.00 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na razstavo Radivoja Mosetiča in Luke Vuge z naslovom »Barkolanka« v pizzeriji pred cerkvijo na Opčinah.

KRU.T IN NŠK prirejata v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti celoletni ciklus bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«. Prvo jesensko srečanje bo v ponedeljek, 12. oktobra, ob 18. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Lepo vabljeni prijatelji knjig in branja! Prijave in informacije v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali pri Narodni in študijski knjižnici.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, založbi ZTT in Mladika, vabijo na Kavovo s knjigo v družbi pesnice Patricije Dodič, ob izidu pesniške zbirke »Ljubimje (zbirka doslej odmomljenih pesmi)«. S pesnico se bo pogovarjal Ace Mermolja. Vidimo se v knjižarni na trgu Oberdan v sredo, 14. oktobra, ob 10. uri.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI, ob 70-letnici osvoboditve, vabita na ogled razstave »Pot v svobodo« v Prosvetni dom na Opčine. Urnik: od ponedeljka do sobote, od 16. do 19. ure. Voden ogledi za šole oz. za skupine po dogovoru.

SKD RDEČA ZVEZDA, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, vabi na Osrednjo proslavo ob 70. obletnici ustanovitve, ki bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17.00 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar n' G'rici na ogled razstave starih fotografij o trgatvi »B'ndima amb't«.

Prispevki

V spomin na Srečka Orla darujeta Darma in Hugo 30,00 evrov za VZPI-ANPI Prosek Kontovel.

Ob 7. obletnici smrti drage sestre Silvane daruje Miroslava Leban 100,00 evrov za VZS Sklad Mitja Čuk.

Ob boleči izgubi mame Vide izreka občuteno sožalje Borisu in družini

Slovensko deželno gospodarsko združenje

Darujte
za
sklad

Bubnič
Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

GLASBA - Konec septembra na 40. srečanju upokojenskih pevskih zborov v Cankarjevem domu

Zbora Tabor in Venturini zapela skupaj v Ljubljani

Nastop pevcev zborov Tabor in Venturini

Občinstvo je napolnilo Cankarjev dom

Zveza društev upokojencev Slovenije je tudi letos povabila MoPZ Tabor in MoPZ Fran Venturini, da se s skupnim nastopom udeležita 40. srečanja upokojenskih pevskih zborov Slovenije, ki je bilo konec septembra v Ljubljani in sicer v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma. To je bilo že tretjič po vrsti, da se naša dva zbora udeležita tega srečanja, na katerega so povabljeni sicer najboljši pevski zbori upokojencev Slovenije.

Da je bilo to srečanje važno, kaže dejstvo, da se je srečanja udeležila tudi ministrica za kulturo Slovenije mag. Julijana Bizjak Mlakar, ki je imela tudi slavnostni govor. Poudarila je, kako važno vlogo ima slovenska pesem za naš narod, saj nas spremlja od rojstva do smrti, v lepih in težkih trenutkih in kako je pomembno in lepo, da gojijo lepo slovensko pesem tudi dedki in babice in s tem prenašajo ljubezen do petja tudi na mlajše rodove. Slovenska pesem ima še neprecenljivo vlogo, saj povezuje vse Slovence ne glede na meje in je pri tem omenila tudi zamejce, ki so bili s svojo pesmijo prisotni na tem srečanju, ob čemer je izvalila aplavz publike.

Na srečanju je nastopilo štirinajst zborov in vsak zbor je zapel dve pesmi. MoPZ Tabor in MoPZ Fran Venturini sta združeno nastopila kot zadnja. Za razliko od drugih je zbor iz zamejstva imel na programu tri pesmi. Najprej so pevci zapeli Temno noč Ignacija Ote, ki jo je vodil dirigent Ivan Tavčar, nato je bila na vrsti Smrt v Brdih Maksa Pirnika, ki jo je dirigiral David Žerjal in kot sklepno pesem je zbor zapel Vstajenje Primorske Rada Simonitija, ki jo je vodil Ivan Tavčar in ki jo je na harmoniko spremljal David Žerjal. Ta pesem je posebno ogrela poslušalce, da so bili pevci deležni res dolgega in navdušenega aplavza. Svoj program so pevci s Tržaškega posvetili 100-letnici začetka bojev na Soški fronti v prvi svetovni vojni in slovenskim fantom, ki so tam padli ter 70-letnici osvoboditve.

Za svoj nastop na 40. srečanju upokojenskih pevskih zborov Slovenije sta na koncu zbora dobila priznanje, ki ga je podelila Zveza društev upokojencev Slovenije.

Za vse pevce je bilo to res lepo doživetje in tudi zadoščenje za lep nastop.

Za odlično in brezhibno organizacijo za gostovanje v Ljubljani so se iskreno zahvalili gospe Pierini, ki vodi krožek KRUT iz Trsta.

Srečanje je v celoti snemala Televizija Slovenije in ga bo v naslednjih dneh oddajala na drugem programu Slovenije.

Armando Škerlavaj

SOFIANOPULO - Grške in slovenske skladbe

Pesmi v spomin

Izvajalca sta bila sopranistka Tamara Stanese in kitarist Janoš Jurinčič

Kitarist Janoš Jurinčič in sopranistka Tamara Stanese

Ob bližajoči se prvi obletnici smrti tržaškega skladatelja Marca Sofianopula se v Trstu v njegov spomin vrstijo razne glasbene pobude. Poleg cikla septembrskih koncertov v Stolnici sv. Justa je med le-temi posebno pozornost vredno nameniti predstavitvi Sofianopulovih priredb ljudskih pesmi za glas in kitaro, ki jo je v nedeljo, 27. septembra, v lastnih prostorih na Tržaškem nabrežju organizirala tržaška grško-pravoslavna skupnost v sodelovanju z Italijanskim Touring Clubom. Med drugim je bil koncert »slovensko« obarvan, pa ne le zato, ker sta na njem kot solista nastopila sopranistka Tamara Stanese in kitarist Janoš Jurinčič, ampak tudi ker je bil eden od treh sklopov koncerta namenjen predstavitvi Sofianopulovih priredb slovenskih ljudskih pesmi.

Marco Sofianopulo je bil plodovit skladatelj. Večino svojega opusa je namenil cerkveni glasbi, vendar se je poskušal tudi v drugih zvrsteh. Eno od področij njegovega zanimanja so bile tudi priredbe ljudskih pesmi za glas in kitaro. Na koncertu, ki ga je organizirala grška skupnost, sta Tamara Stanese in Janoš Jurinčič predstavila tri sklope tovrstnih priredb: grškega, slovenskega in španskega. Pobudo je uvedel in povezoval skladatelj brat Antonio Sofianopulo.

Najdaljši je bil sklop, posvečen grški ljudski pesmi, saj je bil Sofianopulo tudi sam po rodu Grk in je značilni melos, bogat na sredozemskih, pa tudi balkanskih prvinah, imel takorekoč v krvi. Sledila je predstavitev štirih slovenskih ljudskih pesmi iz zbirke Rasti, rasti, rožmarin. To je bilo eno zadnjih Sofianopulovih del, ki so izšla v tisku še pred njegovo smrtjo. Zbirko je predstavil Jan-

ko Ban, ki je skladatelju pomagal pri zbiranju gradiva. V svojem nagovoru je poudaril zlasti dolgoletno sodelovanje med pokojnim skladateljem in slovensko skupnostjo na Tržaškem. Koncert je zaključil krajši sklop španskih ljudskih pesmi.

Izvajalca sta program predstavila iskriivo in doživeto, tehnično neoporečno, s primernimi barvnimi odtenki in v zglednem zlitju glasu in instrumenta, pa tudi s poudarjenim čustvenim nabojem, ki je ves čas obvladoval vzdušje v dvorani in na poseben način povezoval poustvarjalce in poslušalce. In nazadnje je bil koncert priložnost za poglobitev sodelovanja in medsebojnega spoznavanja med grško in slovensko skupnostjo v Trstu. (žč)

BARKOVLJE - Maša, procesija in družabnost

Že 130 let proslavljanja roženvenske nedelje

Procesija na barkovljanski obali

Slovinci iz Barkovelj so v nedeljo obeležili prav poseben praznik; rožnovensko nedeljo, s katero se že 130 let spominjajo zgodovinskega dogodka, ki se je zgodil konec 19. stoletja, ko je v Barkovljah razsajala kolera. Barkovljani so se takrat obrnili k Materi božji, pri kateri so pomoč iskali s pobožno molitvijo svetega rožnega venca. V zahvalo, ker je Matera božja uslišala Barkovljane, so ji ostali zvesti in tradicijo rožnovenske procesije zvesto nadaljujejo vsako prvo oktobrsko nedeljo.

Preteklo nedeljo so Barkovljani še enkrat dokazali, da je ta dogodek ponos tega kraja. Vreme je bilo krajanom naklonjeno. Cerkev je bila za to priložnost praznično okrašena, mašo pa je daroval nekdanji barkovljanski župnik don Elio Stefanuto, ki mu je pomagal Davide, Barkovljan, ki bo posvečen v mašnika decembra letos. Maše se je udeležil tudi don Antonio Greco, ki je od 1. oktobra letos uradno novi barkovljanski župnik. Za glasbeno kuliso je v verskem hramu poskrbel domači zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot. Pevci in pevke so v repertoar vključili Vrabčovo mašo in Marijine pesmi. Praznična nedelja se je nadaljevala s procesijo, ki se je vila ob morju. Proseška godba je med procesijo igrala Marijine pesmi, don Davide pa je molil v slovenščini.

Ob koncu procesije je sledila družabnost v barkovljanskem društvu, kjer so domačinke postregle z odličnimi domačimi dobrotami. Praznični dan so verniki ovekovečili s torto, ki jo je vsem gostom ob svojem desetem rojstnem dnevu ponudila domačinka Mija. Proseška godba pa ji je ob pevskega spremstvu vseh prisotnih na priščen način zaigrala rojstnodnevno voščilo. (sč)

V deželnem svetu FJK fotografije Federica Sciacce

V knjižnici Livio Paladin v prostorih deželnega sveta Furlanije Juliske krajine je do 15. oktobra na ogled fotografska razstava mladega tržaškega avtorja Federica Sciacce, enega od finalistov na nedavnem tekmovanju za prvo mednarodno nagrado za sodobno umetnost Lynx, ki ga je priredilo kulturno združenje Il Sestante in je na njem sodelovalo 239 umetnikov iz vsega sveta. 24-letni Sciacca je pri tem s posnetkom *The Call of the Wild (Klic divjine)* - na sliki zmagal nagrado v kategoriji mladih. Razstavo z naslovom Vidna predstava, ki so jo odprli 1. oktobra, si je mogoče ogledati od 9. ure do 12.30 ter od 15. ure do 16.30, ob petkih pa od 9. ure do 12.30.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO - Koprodukcija s SSG

Ibsenov Peer Gynt je igra o skrajnostih

Novo koprodukcijo režira Eduard Miler, umetniški vodja SSG

SEBASTIAN CAVAZZA

Na velikem odru Mestnega gledališča ljubljanskega (MGL) bo jutri premiera drame Peer Gynt Henrika Ibsena. Gre za uprizoritev, ki je nastala v koprodukciji s Slovenskim stalnim gledališčem; v Trstu bo premiero doživela 6. novembra. Režijo podpisuje Eduard Miler, sicer tudi umetniški vodja tržaškega teatra, v njej pa nastopa tudi član našega gledališča Vladimir Jurc. Na včerajšnji tiskovni konferenci v Ljubljani je Miler označil Peer Gynta kot gledališko zahtevno predstavo, pri kateri se je sam odločil, da bo z ekipo šel v »raziskovanje posameznika, v lučjenje igralca«. Za Milerja je bila to druga režija Peer Gynta, prvič ga je režiral pred približno desetletjem. Kot je dejal, gre za tekst, ki si ga režiser želi delati, ko ima možnost in igralska ekipa MGL je to možnost ponujala. Dramo Peer Gynt je opisal kot Ibsenov obračun s seboj, s tedanjem Norveško in celotno Evropo.

Ibsenov Peer Gynt je po eni strani eno najpogostejše uprizarjanj in po drugi strani eno najkompleksnejših dramskih besedil. Kot je poudarila direktorica in umetniška vodja gledališča Barbara Hieng Samobor, se v njem pojavi vse, tudi vse skrajnosti: dobro in zlo, ljubezen in sovraštvo, rojstvo in smrt v konkretnem in prenesenem pomenu. V predstavi je igralska ekipa znotraj Milerjeve estetike, ki jo je Hieng Samoborjeva označila kot »ekstravagantno tvegano temočnost«, velikokrat izjemno duhovita in humorna.

Avtorica priredbe in dramaturginja Žanina Mirčevska je Peer Gynta označila kot gledališko minsko polje različnih pomenov in možnih interpretacij. Besedilo je večplastno in omogoča različne pristope. Kot je poudarila, v njihovi interpretaciji gledalec spozna zgodbo o povprečnejši, ki je prepričan, da je nekaj posebnega. Vendar pa se vse dogaja le v njegovi domišljiji. Ustvari si virtualen svet in zavrže realnost. Ta virtualni svet postane njegova realnost, v kateri pa odigra vse možne situacije uspešnega človeka. A ob smrti sledi poraz, ko izve, da je vreden toliko kot star počen gumb, ki ga morajo stopiti, da bi napravili novega.

Mladi Peer živi sam z materjo. Njuni dnevi so formalno revni, a polni divje razbrzdane ježe skozi domišljijske pokrajine, zgodbe, bajke, pravljice, pesmi in privide. Peer odrasča v burnega, zahtevnega in zapeljivega sanjača. V njem se bi-jeta dve duši: ena je prek sveta pravljic usmerjena proti vsemu lepemu, etičnemu, drugi del njegove narave pa ga vleče v neznano, tvegano, skrivno in temno.

Peerova želja po uspehu in njego-

vo neumorno prepričanje v lastno izjemnost ga večkrat zvrta v središče družbe, a vsakič spet izvržeta. Na koncu življenja se Peer vrne v rodni kraj, kjer ga je ves čas čakala zvesta Solveig. In glej, Solveig noče poslušati Peerove spovedi. Nežno vzame njegovo glavo v naročje in mu zapoje o svoji ljubezni, vsebino dra-

me povzemajo soustvarjalci predstave.

V naslovni vlogi nastopa Matej Puc, ob njem v predstavi igrajo še Iva Krajnc, Primož Pirnat, Nina Rakovec, Domen Valič, Jure Kopušar in že omenjeni Jurc. Prevod je delo Milana Jesiha, scenograf je Branko Hojnik, kostumografka je Jelena Proković.

NOVA GORICA - Začenja se nova sezona Glasbenega abonmaja

Vrhunska umetniška glasba

Glasbeni abonma je najstarejša programska usmeritev Kulturnega doma Nova Gorica. Osem koncertov, ki bodo razveselili ljubitelje klasične glasbe, bodo, kot petintridesetletna tradicija zapoveduje, potekali enkrat mesečno.

Odprtje Glasbenega abonmaja, ki bo v soboto, je bilo zaupano maestru An-

Anton Nanut

ARHIV

tonu Nanutu in Festivalu za sodobno glasbo Kogojevi dnevi. Dolgoletno sodelovanje je utrdilo prijateljske vezi in nemalokrat ponudilo izstopajoče dogodke. Orkester Slovenske filharmonije bo pod taktirko Antona Nanuta izvedel monumentalno »usodno« peto simfonijo Ludviga van Beethovna. Rogist Boštjan Lipovšek bo nastopil pri izvedbi zvočno učinkovite skladbe Musica Concertata Lojzeta Lebiča, njegovo zahtevno Požgano travo, cikel kantat za mezzosopran na besedila Daneta Zajca, pa bo interpretirala Barbara Jernejčič Fürst. Dogodek je del spremljevalnega programa Svetovnih glasbenih dni, ki so potekali minuli teden v Ljubljani. Že danes ob 19. uri pa bo v Caffè Gallus potekal voden pogovor o koncertu s skladateljem Lojzeto Lebičem. Moderatorica bo muzikologinja Ve-

ronika Brvar.

Enkrat mesečno bodo sledili koncerti komornih orkestrrov iz Hrvaške, Slovaške in Slovenije, trobilnega ansambla, godalnega kvarteta ter klavirski recital in večer zborovske glasbe. Zagrebški solisti z madžarskim violinistom Antalom Zalaiom bodo vstopili v široko zasnovan baročni program. Slovaška Cappella Istropolitana s klarinetistom Dušanom Sodjo bo ponudila uravnotežen program z deli iz romantičnega obdobja.

Slogovno podobno bodo spored oblikovale v začetku leta 2016 posame-

zne komorne sekcije Simfoničnega orkestra RTV Slovenija z dirigentom, ki bo zaigral še v vlogi solista, rogistom Radovanom Vlatkovičem. Njihov program bo vključeval še Koncert za rog W. A. Mozarta. Poseben bo nastop Trobilnega kvinteta SIBRASS, ki bo s hitrimi časovnimi preskoki razgrnil različne glasbene izpovednosti od renesanse do današnjih dni z gostom, nemškim trobentačem, Reinholdom Friedrichom. Avstrijski Artis-Quartet Vienna bo izvedel prepoznaven program visoko cenjene avstrijske godalne šole, ki predstavlja višek te dedi-

ščine. Predzadnji koncert bo klavirski recital mladega Aleksandra Gadžijeva iz Gorice. Mednarodni koncertni odri so že postali njegova stalnica. Študenta, ki študira na Mozarteumu v Salzburgu, bomo občudovali v bravuroznih skladbah, ki si jih drzno izvajati le največji virtuoz. Zaključek se bo v maju sklenil z zborovskim večerom; zbor Svetega Nikolaja iz Litije bo vodila Helena Fojkar Zupančič.

Vse potrebne informacije najdete na www.kulturnidom-ng.si ali na 00386 5 335 40 10.

Metka Sulič

Dve prvi mesti za Ferlanov APZ

Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem je pod vodstvom dirigenta Mirka Ferlana osvojil prvo mesto na Prvem mednarodnem zborovskem tekmovanju v Hercegu Novem v Črni Gori, kjer mu je mednarodna žirija podelila 93,66 točk. Zbor je osvojil prvo mesto tako v kategoriji mladinskih

zborov kot absolutno prvo mesto med vsemi zbori tekmovanja. Tekmovanja so se udeležili zbori iz Srbije, Hrvaške, Črn Gore in Slovenije. APZ UP je nastopil izključno a cappella s skladbami iz različnih obdobj (Monteverdi, Bardos, Whitacre, Prus). S tem uspehom se zaključuje enajsta sezona delovanja tega zbora, ki je hkrati tudi prva pod vodstvom tržaškega zborovodje Mirka Ferlana.

KLAVIRSKI FESTIVAL - Chamber Music

Janos Palojtay

28-letni madžarski pianist začrtal zanimiv program

Med mlade interprete, ki z velikimi mojstri oblikujejo tržaški 14. klavirski festival, je društvo Chamber Music povabilo osemindvajsetletnega madžarskega pianista: Janos Palojtay je študiral z uglednimi mojstri na Akademiji Franz Liszt v Budimpešti, kjer je bil tudi rojen, zdaj pa se izpopolnjuje v Salzburgu, torej je njegova pot slična mnogim talentiranim glasbenikom, ki stopajo na odre opremljeni z najboljšimi nauki evropskih šol. Zanimivo na primer, da je bil Alexei Naboulin, pianist, ki bo 19. oktobra sklenil festival, učenec Sijavuš Gadjeva na Posebni šoli za talente moskovskega konservatorija, preden se je odlični pedagog preselil v Gorico, torej najdemo med interpreti nepričakovane vezi. To, kar poslušalci pravzaprav iščemo, pa je izstopajoča osebnost, ki bi nam s svojo igro odstrla nekaj več, kar lahko doživljamo ob korektni, pa tudi virtuozi odčitavi partituro.

Palojtay je začrtal zanimiv program, čigar naslov Preludiji in Fantazije je napovedal različne obdelave form, ki sta se rodili že v baroku, s preobrazbami pa vzdržale do 20. stoletja. Oba izraza je natančno razčlenila Mira Fabjan, ki je opisala pristope in odstopanja avtorjev od skupnega imenovalca. Cesar Franck je odprl program s svojim Preludijem, koralom in fugo

v h-molu, v katerem se tema napne in razbohoti z romantičnim zama-hom, Claude Debussy pa je svoje Preludije (poslušali smo jih pet iz prve zbirke) začrtal kot pokrajinske slike, z velikim občutkom za prelivanje barv v bogatih in izvirnih harmonijah. Madžarski pianist je marsikje poustvaril prijetno zvočnost, še posebej v Debussyjevih slikah, drugi del koncerta pa je začel z bistro Haydnovo Fantazijo v C-Duru Hob. XVII/4, v kateri je pokazal spretno prstno igro. Mozartova Fantazija v c-molu KV475 ima čisto drugačne razsežnosti, ki jih je pianist podal s premišljeno resnobo, nato pa se je predal živahnosti. Chopinova Fantazija v f-molu op. 49 je bila najbližja pianistovi senzibilnosti, ki se je razživila z bogastvom dinamičnih odtenkov in smiselno agogiko, program pa je sklenila Fantazija v h-molu op. 28 Aleksandra Skrjabin, ki lep melodični navdih nadgrajuje z nekoliko retorično, a učinkovito poznoromantično obdelavo. Skrjabin je pianist izbral tudi kot dodatek, koncert pa je imel tudi dobrodelne namene z zbiranjem prispevkov za društvo ABC Burlo onlus, ki skrbi za zdravljenje ob rojstvu prizadetih otrok, nastop mladega talenta pa je podprl tudi madžarski konzulat Furlanije Juljske krajine.

Katja Kralj

FARA - Karabinjerska preiskava o domu za ostarele

Osuplost zaradi nasilja, »kakor strela z jasnega«

Osuplost. To je občutek, ki ga doživljajo v teh dneh prebivalci Fare, potem ko je v javnost udarila novica o zdravstvenih negovalkah tamkajšnjega doma starejših občanov, ki so oskrbovance zmerjale, poniževale in, kot so ugotovili goriški karabinjerji, celo klofutile. Novica je prebivalce male občine presenetila kot strela z jasnega: »Vsi smo zelo pretreseni,« je za Primorski dnevnik dejal župan občine Fara Alessandro Fabbro.

»Tako jaz kot ostali občani smo nad novico zaprepani. Taki dogodki nedvomno škodijo ugledu občine, ki se je v preteklosti vedno izkazala za gostoljubno skupnost, ki zna sprejemati ljudi. Po drugi strani je Fara v to žalostno zgodbo vpletena zgolj zato, ker gosti zavod za ostarele, ki pa ga upravlja zadruga iz druge dežele,« pravi Alessandro Fabbro. Dom starejših občanov v Dantejevi ulici od leta 2003 vodi socialna zadruga Ambra iz Reggio Emilie, ki se s podobnimi storitvami ukvarja v celi severovzhodni Italiji, glede izsledkov preiskave pa včeraj ni želela dati izjav.

»Takrat smo upravljanje zaupali za drugo Ambra, saj je kakovost njenih uslug poznana na državni ravni. Poleg tega so z zadrugo Ambra v domu v Fari sodelovale najrazličnejše ustanove, saj je zdravstveno podjetje skrbelo za nekatere storitve, zdravniki pa so paciente obiskovali tudi znotraj doma starejših občanov,« navaja župan občine Fare, ki je tudi sam večkrat obiskal zavod. »V vlogi župana sem večkrat obiskal oskrbovance, ki so npr. praznovali kako okroglo obletnico ali rojstni dan. Nikoli nisem slutil, da stvari ne potekajo v redu. Vse je bilo čisto in urejeno, sami upravitelji doma pa so se občasno oglašali ter stopali v stik z občino,« navaja Fabbro.

Župan ni bil edini, ki ni ničesar opazil. »Do ušes župana tako majhne obči-

Župan Fabbro (zgoraj levo) je bil nad novico o maltretiranju starostnic zaprepan

ne prej ali slej vedno pridejo informacije, tokrat pa ni bilo tako. Noben sorodnik ali gost doma se ni nikoli oglasil ali se pritožil, da se kaj nenavadnega dogaja. Nihče nas ni poklical niti v teh dneh, ko so preiskave karabinjerjev preiskovalne enote iz Gorice prišle na dan. Zelo rad bi se z nekom pogovoril, čeprav ima z večino gostov doma občinska uprava bolj malo opravka. Trenutno je v centru trinajst oskrbovank in oskrbovancev, le ena izmed teh pa ima bivališče v naši občini. Fara torej le gosti dom starejših občanov, ki ga nato upravlja zadruga Ambra,« pojasnjuje župan.

Fabbro je izrazil začudenje tudi nad dejstvom, da vsaj šest ali sedem oskrbovancev doma ni sposobnih za samostojno življenje. »Zavod bi moral praviloma sprejemati samo starostnike, ki so samo-

stojni. Izkazalo pa se je, da ni tako. Prav zaradi tega bomo od zadruge Ambra zahtevali pojasnila, najeli bomo tudi odvetnika. Če bo ugotovljeno, da so se v domu Contessa Beretta dogajale tako hude stvari, bomo vložili civilno tožbo. Zaščititi moramo ugled Fare in njenih občanov,« napoveduje župan.

Informacijo, da bo pri zbiranju pričevanj starostnikov s karabinjerji sodelovala tudi psihologinja iz goriškega združenja SOS Rosa, so v združenju, ki se ukvarja z nasiljem nad ženskami, včeraj demantirali. Predstavnica združenja je izjavila, da je informacija napačna oziroma da je prišlo do nesporazuma, da združenje SOS Rosa ne bo sodelovalo v preiskavi, da pa naj bi v preteklosti imeli opravka z eno izmed oskrbovank doma Contessa Beretta. (av)

FARA - Odbornica »Nadzor dežele bo strožji«

»Deželna uprava bo izvajala še strožji nadzor nad delovanjem domov za starejše občane, skrbela pa bo tudi za strokovno usposabljanje negovalcev,« zagotavlja deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca. Predstavnica deželne vlade je tako odgovorila na poziv predstavnikov sindikatov upokojujencev Spi-Cgil, Fnp-Cisl in Uilp-Uil, ki so od dežele zahtevali večji nadzor nad tovrstnimi ustanovami, potem ko so karabinjerji preiskovalne enote iz Gorice odkrili, da so se tri zdravstvene negovalke, zaposlene v domu ostarelih v Dantejevi ulici v Fari, znašale nad oskrbovankami. Poleg strožjega nadzora so predstavniki sindikatov zahtevali tudi višje kazni za kršitelje zakonov.

Dežela FJK je julija v ta namen odobrila nov pravilnik, ki predvideva strožje kontrole nad delovanjem tovrstnih zavodov, predvsem pa slane globe za tiste, ki ne ravnajo v skladu s pravilnikom in zakoni. »Poleg tega zahtevamo še višjo raven pripravljenosti osebja, ki je zaposleno v domovih za starostnike. Deželna uprava želi okrepiti sistem storitev, ki jih nudi starejšim občanom. Načrtujemo pa tudi pravilnik za akreditacijo domov in nov sistem nudenja finančne podpore starostnikom, ki niso samostojni. V naslednjem triletnem bomo med drugim poskrbeli za strokovno usposabljanje več kot 1600 negovalcev, program pa bomo krili z evropskimi prispevki, ki jih bomo črpali iz programa Por/Fesr,« zaključuje deželna odbornica Maria Sandra Telesca. (av)

TRŽIČ - Gherghetta

Rasizem moramo zavračati

Enrico Gherghetta

Da se lahko uspešno borimo proti rasizmu in ksenofobiji, moramo vsem ljudem zagotoviti dostojanstvo. To je sporočilo srečanja *Don't touch my friend*, ki ga je združenje *Il mondo nuovo* Enrica Gherghette priredilo v tržiškem Kinemaxu. Kot je na začetku povedal sam predsednik pokrajine, so želeli s to pobudo prispevati k izmenjavi izkušenj na področju sprejemanja prebežnikov in poudariti, da moramo rasizem zavračati. »Želimo si prihodnosti, v kateri bodo jezikovne, verske in rasne razlike vrednote. Želimo si solidarne Evrope brez zidov,« je dejal Gherghetta.

V uvodnem delu je zapel moški zbor Jezero iz Doberdoba, v nadaljevanju pa so bila na vrsti pričevanja županov. O centru za prosilce za azil Cara, v katerem je danes kar 270 beguncev, je spregovorila županja iz Gradišča Linda Tomasinsig, ki je našla tudi razne projekte, s katerimi je občinska uprava skušala prispevati k integraciji prosilcev za azil. Od leta 2009 prireajo tečaje italijanščine in državljanske vzgoje, pred začetkom letošnjega šolskega leta pa so begunci sodelovali tudi pri obnovi stavbe otroškega vrta. Župan iz Romansa Davide Furlan je opisal, kako so si občina in prostovoljci privahili rokave junija, ko se je v bližini pokopališča iz tovarnjaka izkrcalo 46 Afganistancev in Pakistancev, med katerimi je bilo tudi nekaj mladoletnih. Furlan je pojasnil, da manjšo skupino prebežnikov zdaj gostijo v nekdanjem stanovanju čuvaja smodnišnice, pri obnovi katerega so sodelovali tudi sami begunci. »Največja težava je birokracija. Za vodo, elektriko ipd. smo porabili 2500, za hrano pa 17 tisoč evrov. Preden nam bo država vrnila ta denar, bo minilo več mesecev,« je dejal Furlan. O izkušnji občine Škocjan, kjer gostijo 15 prebežnikov, je spregovorila županja Silvia Caruso, po kateri je treba beguncem predvsem vrniti dostojanstvo. »V Gorici se jih občani izogibajo. Ne smemo pozabiti, da so to ljudje: če bomo z njimi ravnali kot z ljudmi, se bodo tako tudi obnašali. Naši fantje so prijazni, ljubezni, naučiti se želijo italijanščine in angleščine, čeprav nočejo ostati v Italiji, saj vedo, da ni v naši državi dela niti za italijansko mladino,« je povedala Carusova. Župan Riccardo Marchesan je opisal pozitivno izkušnjo, ki jo imajo v Štaranu, kjer v dveh zasebnih stanovanjih gostijo osem beguncev, pokrajinska odbornica Ilaria Cecot pa je spomnila na postavitev šotarišča v Gorici in ocenila, da je v »teku kulturna revolucija, na katero bi se morali upravitelji primerno pripraviti.« Na delo, ki ga brez pomoči institucij opravljajo v Gorici, kjer je brez strehe nad glavo še okrog sto prebežnikov, je spregovorila ena izmed prostovoljk, ki jim vsak dan pomagajo, županja Silvia Altran pa je orisala tržiško situacijo, opozorila na problem rastočega rasizma in vlogo, ki jo pri tem odigravajo tudi socialna omrežja. Zaključni govor je imela deželna odbornica Sara Vito, ki je potrdila, da si dežela prizadeva za nov model sprejemanja prebežnikov, ki bo temeljil na nekaterih večjih sprejemnih centrih za prvo pomoč in razmestitvi manjših skupin beguncev po občinah.

TRŽIČ - Požar Škoda v stanovanju in trgovini

V Ulici Primo maggio v Tržiču je včeraj dopoldne zagorelo stanovanje. Požar naj bi bil posledica kratkega stika v vtičnici pralnega stroja ali druge električne naprave, ogenj pa je ob stanovanju, ki je v prvem nadstropju, poškodoval tudi strop trgovine, ki obratuje pod njim. Gasilci so bili o požaru obveščeni okrog 9. ure, na pomoč so poklicali sami stanovalci. Požar so takoj pogasili in preprečili, da bi se razširil, pred njihovim prihodom pa je ogenj že povzročil večjo škodo. Ob pohištvu je poškodoval tudi tla in posledično strop trgovine z oblačili Silsori, s katerega so odpadli kosi ometa.

GORICA - Laura Fasiolo za strpnost in sprejemanje beguncev

»Vsakdan goriških prebežnikov na meji človeškega dostojanstva«

Senatorka med begunci

Zaradi obveznosti v senatu, ki v teh dneh obravnava ustavno reformo, se goriška senatorka Demokratske stranke Laura Fasiolo ni mogla udeležiti ponedeljkovega srečanja v tržiškem Kinemaxu. »Kljub temu pa želim organizatorjem čestitati za pobudo, ki je izpostavila potrebo po gradnji strpne in vključujoče družbe,« pravi Fasiolova, ki pa je v nedeljo pri Madonini obiskala 15 afganistanskih in pakistanskih prebežnikov, za katere v goriških sprejemnih središčih ni prostora. »Spoznala sem, da je njihov vsakdan na meji človeškega dostojanstva, živeti pa jim pomagajo Karitas, župnik in prostovoljci. Le-ti jim pripravijo večerjo, po kateri je velika večina izmed njih

prisiljena prespati na prostem,« pravi senatorka in izpostavlja, da imajo nekatere prebežnike zaradi tega že zdravstvene težave. »Potem ko sem se pogovorila s krajevnimi upravitelji, sem čutila dolžnost, da o tem poročam v senatu,« pravi Fasiolova in napoveduje, da se bo v parlamentu še naprej zavzemala za razmestitev manjših skupin prebežnikov po čim večjem številu občin, kar je po njenem mnenju najboljša pot do integracije. Senatorka je pohvalila župane, ki so na svojem ozemlju že sprejeli manjše skupine beguncev in so se znali hrabro soočiti s kompleksnimi situacijami, ki jih je bilo težko usklajevati s skromnimi proračuni in potrebami prebivalcev.

GORICA - Likar, tkalec čezmejnih odnosov

Reforma utegne odvzeti občinam avtonomijo izbir

Zdravko Likar, politolog, vodja Uprave enote v Tolminu, čezmejno zavzet tkalec odnosov in pobudnik projektov, povezanih s prvo svetovno vojno, kot sta Kobariški muzej in Fundacija Poti miru, je bil gost zadnjega Srečanja pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž. V pogovor o vrsti družbenih pojavov, ki mu je sledilo trideset poslušalcev, ga je v imenu prirediteljev - centra Bratuž ter Krožka Anton Gregorčič - vpletel Julijan Čavdek.

Likar je seznanil prisotne z vrsto podatkov, vtisov in ocen, ki se tičejo severno-primorskega prostora na obeh straneh meje: v Posočju in Benečiji. Začetna koristna podatka sta se nanašala na poseljenost prostora: v Gornjem Posočju živi približno 20.000 prebivalcev v 118 naseljih. Povedal je, da spremlja že štirideset let družbene razmere v svoji okolici. Čezmejni odnosi so v glavnem vedno odvisni od ljudi, ki jih pospešujejo ali zavirajo zaradi nepoznavanja razmer oziroma nasprotovanja. Nekatere občine v Nadiških dolinah črpajo namenski denar, a zanikajo prisotnost Slovencev. Zadnje čase si spet izmišljujejo neka nejasna slovanska porekla, glede neprekinjenega ozemlja, jezikovnega izražanja in povezav z »unejsko« Slovenijo pa potiskajo glavo v pesek. Na slovenski strani meje se občinski možje včasih sprenevedajo in na račun odobritve financiranih projektov odmišljajo podporo rojakom čez mejo pri uveljavljanju dvojezičnosti ali avtohtone dejavnosti, ki jim ju uprave najraje zanikajo. Nekateri slovenski konzuli v Trstu tudi po tri leta niso prišli na obisk v Gornje Posočje. Na osnovi izkušenj je Likar vsekakor prepričan, da ni druge poti kot vztrajen dialog, ki je že in bo tudi v bodoče prej ali slej prinesel rezultate.

Ustaljena so noveletna srečanja med Tolminom in Slovenci iz obmejnih občin v Italiji, ki trajajo že skoraj pol stoletja. Od začetnih zgolj protokolarnih pristopov so se razširila in zaobjemajo od 300 do 400 ljudi. Tudi sicer so stiki zelo pogosti: pevski

zbori s formulo PoBeRe (Posočje, Benečija, Rezija), društvi Ivan Trinko in Rečan, krajevni Koledar ... Na zavest in identiteto prebivalcev je odločilno vplivala popotresna obnova po letu 1976, ko se je Slovenija organizacijsko in tehnološko izkazala. Kot primer dobre, pravzaprav navdušujoče prakse je gost navedel srečanje 3.000 ljudi na Matjurju ob »brisanju meje« 30. aprila 2004 in podobno ponovitev leta 2007.

S pridržkom se je izrazil glede reforme krajevnih uprav v FJK. Predvideva pač, da bodo male obmejne občine v podrejenem položaju v primerjavi z velikimi v ravlini; ne bodo več imele sedanje moči in poleta za drobne, a številne povezave s Kobaridom, Tolminom, Bovcem. Postale bodo podobne sedanjim krajevnim skupnostim brez možnosti vplivanja na izbire, kaj šele odločitve. Sedanja in že sprejeta skupna čezmejna projekta sta dva: park Nadiža in kolesarske poti v okviru povezovanja med Italijo, Slovenijo, Avstrijo, Češko in Madžarsko. Zadovoljstvo in voljo po nadgradnji že uspešnih načrtov je gost posredoval, ko je povedal, kako je v kobariški Mašerovi hiši nastal muzej prve svetovne vojne. Obiskujejo ga potniki od blizu in daleč, zamisel pa je nastala med planinarjenjem v Krnskem pogorju, ko je leta 1970 v osamelem predelu našel na bodečih žicah človeško okostje, v bližini ostanke vojaške ambulante in kasneje stik s preživelim vojakom. Letos so v muzeju našli že 70.000 obiskov, okrog 1.500.000 pa od odprtja leta 1989.

Od leta 2000 poteka dopolnjevanje projekta Poti miru, katerega zasnova je nastala v Tumovi koči v Lepeni. Postal je vladni program z infocentrom, knjižnico, razstavo in arhivom. Tako je skupina strokovnjakov ostala doma. Kar šest je muzejev na prostem s topniškimi položaji, komandnimi mesti in rovi. Doslej je prišlo na Pot miru, ki poteka na razdalji 109 kilometrov od Alp do Jadrana, približno 300.000 obiskovalcev. Zanj se živo zavzema in sodeluje pokrajina Gorica. Sicer bo

Zdravko Likar in Muzej na prostem Kolovrat, ki ga je uredila Fundacija Poti miru

sedanji nalet gotovo usihal po letu 2018, zato bo treba pomisliti na kaj drugega, tudi zaradi delovnih mest. Preprečiti je potrebno odseljevali domačinov, zlasti takih, ki so na raznih področjih strokovno podkovani. Svoje podajanje je Likar zaključil z dvema čezmejnima utrinkoma: na eni strani ostaja negativni vtis zaradi neuspelega poskusa, da bi se oblikovala nekakšna podunija nadiških občin, na drugi pa podatek, da se je število otrok na špeterski

dvojezični šoli povečalo od začetnih šestih vpisov na več kot dve stotini.

Srečanje pod lipami je sodilo v redni niz predavanj z vidnimi osebami slovenskega prostora, hkrati je bilo v Gorici kot drugo uvrščeno v projekt Socialnega tedna, ki je na prehodu med septembrom in oktobrom potekal v Sloveniji na pobudo Socialne akademije. S svojo dejavnostjo Akademija spodbuja ljudi k odgovornemu državljanstvu in dejavnosti v družbi. (ar)

RONKE - Člani DS

»Spojitev vseh občin, ne le treh«

Spojitev je potrebna, združiti pa ni treba le Tržiča, Ronk in Štarancana, marveč vse občine z levega z brega Soče. To je stališče članov ronškega krožka Demokratske stranke, ki so se med zadnjo skupščino izrekli tudi o deželni reformi krajevnih uprav, medobčinskih unijah in spojitvi občin.

Navzočih je bilo 40 članov od skupnih 200. Na vprašanje, ali so naklonjeni združevanju občin, je večina odgovorila pritrdilno, pri odgovoru na drugo vprašanje pa so morali biti člani bolj natančni. Zbrati so morali med štirimi hipotezami spojitve, največ glasov - sedemnajst - pa je zbral predlog spojitve vseh občin levega rega Soče, od Građeža do Zagraja. Trije člani so se izrekli za spojitve vseh občin razen Doberdoba in Građeža, deset izmed njih pa je za združitve med Ronkami, Tržičem in Štarancanom. Devet članov se je vzdržalo, ena glasovnica pa je bila neveljavna. »Rezultat glasovanja kaže, da večina ni za predlog spojitve treh občin, o katerem v zadnjih časih vsi govorijo, ampak da se člani bolj ogrevajo za predlog, za katerega se že dalj časa zavzema naše vodstvo: združitve vseh občin z levega brega Soče,« je povedal ronški tajnik Demokratske stranke Franco Miniussi.

NOVA GORICA - Načrt revitalizacije je še vedno aktualen

Carinarnice na kraju tragične nesreče ne bodo porušili

Nekdanje carinarnice na slovenski strani mejnega prehoda Erjavčeva-Škabrijelova ne bo treba porušiti. Na novogoriški mestni občini so včeraj za Primorski dnevnik pojasnili, da so s pomočjo strokovnjakov ocenili škodo in da okoliščine dopuščajo obnovo objekta. Ta je bil hudo poškodovan po tragičnem dogodku sredi septembra, ko se je vanj z vso silo z avtomobilom zaletel 29-letni mož. Trk je bil tako silovit, da se je vozilo dobesedno zarilo v vogal objekta in ga porušilo, tam pa se je še vžgalo.

V občinskem oddelku za družbene dejavnosti dodajajo, da bo objekt obnovljen še letos; zanj je tudi že pripravljena programska zasnova. »Pobudniki revitalizacije carinarnice so Zavod Kinoatelj Šmilhel, KUD Krea Nova Gorica, Društvo humanistov Goriške in Društvo primorskih arhitektov. Delovali bodo sinergično, s skupnimi projekti v čezmejnem prostoru in sodelovali oz. pomagali pri organizaciji dogodkov ali akcij, ki jih bodo izvedla posamezna društva,« so pojasnili na občini. (km)

Posledice silovitega trčenja na poslopu

FOTO KM.

ŠPETER OB SOČI - Nevarna najdba

Čez sto bomb

Območje je v preteklosti zasedalo podjetje za zbiranje odpadnega železa

Najdba neeksplozivnih ubojnih sredstev tokrat ni bila naključna in v naravnem okolju, kakor se občasno dogaja na našem ozemlju, kjer sta divjali dve svetovni vojni. Skladišče bomb so odkrili na gradbišču v občini Špeter ob Soči; ker niso bile deaktivirane in ker jih je nekaj sto, so jih nemudoma prevzeli pirotehniko italijanske vojske.

Tretji regiment inženircev, minercev in pirotehnikov italijanske vojske s sedežem v Vidmu, ki so ga priklicali na kraj najdbe, je včeraj popisal kakih sto ubojnih sredstev. Bombe je našlo in nanje opozorilo gradbeno podjetje; bile so na območju gradbišča, ki ga je v prete-

klosti zasedalo podjetje za zbiranje odpadnega železa. Najdene bombe so neeksplozivne in v dobrem stanju. Vojaški so popisali 103 bombe za minomet kalibra 81 milimetrov, pet ročnih bomb tipa Sipe, motor protitankovske rakete, tri granate kalibra 75 mm, šilast kos granate kalibra 75 mm, granato kalibra 100 mm, spodnji del vžigalnika topovske granate kalibra 149 mm in še granato kalibra 149 mm. Odstranili so jih s kraja najdbe in odpeljali v varno skladišče. Tam bodo bombe čakale, dokler jih ne bodo po navodilih goriške prefekture razstrelili ob koncu meseca oktobra pri Medei, na bregovih reke Soče.

TRŽIČ - Trn v peti občinske uprave

Podrtiji nekdanjega diska Hippodrome so dnevi šteti

Degradirano območje nekdanjega diska

Tržiški občinski odbor je včeraj sprejel dogovor o porušenju stavbe Hippodromea, nekdanjega diska v Ulici Boito, ki že vrsto let neusmiljeno propada. Podrtja je dolgoletni trn v peti občinske uprave, saj stoji tik ob vhodu v mesto, v bližini občinskega stadiona in igrišča za hokej. Protokol, za katerega je uprava prižgala zeleno luč, predvideva porušenje stavbe in izdelavo novega podrobnostnega načrta, ki ga bo nato sprejel še občinski svet. Na podlagi dogovora s lastniki zemljišča bo zazidljiva površina po novem manjša od sedanjega: za novogradnjo in parkirna mesta bo na voljo 30 od sedanjih 40 tisoč kubičnih metrov. Po podpisu dogovora bo imelo lastništvo na voljo 15 dni, da na deželi FJK vloži prošnjo za krajinsko dovoljenje. Ko ga bo pridobilo, bo

morali predstaviti prošnjo za porušenje stavbe (za vlogo bo imelo deset dni časa), v teku naslednjih dveh mesecev pa bo morala izvesti dela. Če se bo vse izteklo po načrtih, bo do junija prihodnjega leta nekdanji Hippodrome porušen. »Po intenzivnem pogajanju z lastniki zemljišča smo končno prišli do rešitve. S tem ukrepom je občina naredila, kar je bilo v njeni moči, da bi problem čim prej odpravila. Zdaj je na vrsti pristojna deželna služba, ki bo imela zadnjo besedo. Upamo vsekakor, da bo stavba prihodnjega pomlad stavba res porušena,« je povedal odbornik za javna dela Massimo Schiavo. Sanacija območja, je dodal, bo skupaj z izgradnjo novih krožišč v Ulici Boito popolnoma spremenila videz vhoda v mesto.

VIPAJSKA DOLINA - Hitro ceste bodo obnavljali in zavarovali pred burjo

Milijoni za zaščito

Poškodovana protivetrna zaščita na Bazari pri Šempetru

FOTO K.M.

O tem, da odsek hitre ceste H4 v Vipavski dolini od Razdrtega do Vipave še nima obljubljenih protivetrnih zaščit, pa čeprav je od odprtja tega dela minilo že šest let, smo že večkrat pisali. Na pristojne državne službe je večkrat apeliral tudi goriški poslanec Matjaž Nemec, ki je pred dnevi končno dobil spodbudne novice: v letošnjem letu naj bi bila zaključena projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektna dokumentacija za izvedbo protivetrne zaščite. »Kar je potrdil tudi resorni minister. V letu 2016, 2017 in 2018 so pa predvideni dvakrat po 6,5 milijona in enkrat sedem milijonov evrov, kar naj bi zadoščalo za izgradnjo protivetrnih zaščit v dveh fazah. Tako da lahko pričakujemo, da bi bila celotna avtocesta obnovljena in da bi bila dodana tudi protivetrna zaščita do leta 2018 v celoti,« pravi Nemec.

Novice, da bo za obnovo hitre ceste in protivetrno zaščito namenjenih 20 milijonov evrov, se bodo najbolj razveselili vsi, ki zaradi številnih zapor ob burji običajno v zaporah - gre predvsem za voznike težkih tovornjakov, ki so v takšnih situacijah ujeti po več ur. Kolikšna gospodarska škoda zaradi takšnih zapor nastaja, je težko ugotavljati, podatki Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars) o zapiranju področja med ces-

tninsko postajo Nanos in Bazara med letoma 2011 in 2013, pa pričajo, da je bila hitra cesta leta 2011 zaprta 337 ur, leto kasneje 849 ur, predlani pa 130. Podatki vključujejo vse stopnje zapore - od prve, ki zajema kamp prikolice, hladilnike in vozila s ponjavami do nosilnosti osmih ton in se uvede pri burji, ki piha med 80 in 100 kilometri na uro, do četrte stopnje, ki pomeni popolno zaporo za vsa vozila in velja pri hitrosti burje nad 150 kilometri na uro.

Nemec je že večkrat opozoril, da na 42 kilometrov dolgi hitri cesti Razdrto-Vrtojba manjkajoča protivetrna zaščita ni edina težava: v slabem stanju je tudi cestninska postaja Bazara v Šempetru pri Gorici, tudi protizvočna ograja ob njej je na več mestih uničena. Omenjena cestninska postaja je zaradi svoje obmejne lege vstopna točka v državo za marsikatero voznika, zato si takšne »dobrodoslice« država, ki stremi k večji turistični propulzivnosti ne bi smela privoščiti, je že pred časom poudaril poslanec. Na Darsu so na njegovo vprašanje tedaj odgovorili s pojasnilom, da so že poleti podpisali pogodbo za izdelavo projektov za izvedbo obnove vozliščne konstrukcije, prva faza obnovitvenih del pa naj bi bila na vrsti prihodnje leto.

Katja Munih

SOVODNJE - V 66. letu umrla Marinka Batič

Svoje najboljše sile trideset let posvečala krvodajalcem

Svoje najdražje je za vedno zapustila Marinka Batič por. Tommasi, dolgoletna tajnica sovedenjskega društva krvodajalcev, ki je bila tako v Sovodnjah kot drugje na Goriškem znana po svojem človekoljubju in pozitivnem značaju. Umrla je v nedeljo zvečer v goriški bolnišnici po večletni bolezni. Stara je bila 66 let.

Marinka Batič se je rodila 30. marca 1949 v Lokavcu pri Ajdovščini v delavski družini. Njena starša Štefan in Silva sta ob njej imela še štiri otroke, tri sestre in enega brata. Šolala se je v Ajdovščini, po dokončani ekonomski šoli se je najprej zaposlila na ajdovski občini, po poroki je delala v tovarni Candolini v Gorici in pri podjetju Čerimpex v Štandrežu. Z Ladijem Tommasijem je stopila v zakon leta 1971, dom sta si uredila v Sovodnjah. Leto kasneje se jima je rodila hči Katia, leta 1977 še sin Štefan.

V prostem času je bila Marinka

aktivna predvsem na humanitarnem področju. Trideset let je bila tajnica sovedenjskega društva prostovoljnih krvodajalcev, ki mu je posvečala svoje najboljše sile. Tudi po njeni zaslugi se je društvo številčno močno okrepilo in med člane pridobilo ne le domačine, temveč tudi Slovence iz Gorice in drugih okoliških krajev. S svojo zavzetostjo je Marinka znamenovala tudi svojo družino, saj društvu predseduje danes njen sin Štefan. Veliko je prispevala tudi k povezovanju s sorodnimi človekoljubnimi organizacijami v Sloveniji, kot sta vipavski center za invalidno mladino in Rdeči križ. V zadnjih letih pa se je s srcem in dušo posvečala svojim petim vnukom Juliji, Vidi, Andreju, Mateju in Veroniki. »Bila bi odlična vzgojiteljica,« se mame ljubeznivo spominjata sin in hči. Imela je tudi umetniško žilico - rada je poslikavala steklenice in druge predmete -, njena največja lju-

Marinka Batič

bezen pa so bili otroci.

Sorodniki, prijatelji, znanci in sopotniki iz krvodajalskega društva, ki se bodo trajno spominjali njene širokosti in vedrega značaja, se bodo od Marinke Batič poslovili danes ob 14. uri v župnijski cerkvi v Sovodnjah. Sledila bo upepelitev.

ŠEMPETER - Prvi dve pridobitvi v okviru športnega parka

S soboto uporabna kolesarski poligon in nogometno igrišče

V soboto bosta v nastajajočem športnem parku v Šempetru pri Gorici zaživela prva športna objekta: nogometno igrišče z umetno travo in poligon za gravitacijske kolesarje. Investicija, ki je domena občine Šempeter-Vrtojba, se bo v prihodnjih letih dopolnjevala.

Športni park je umeščen za bolnišnico na območju med železnico in potokom Vrtojbo. Ideja o športnem parku v občini je stara več let. K temu, da se je investicija začela uresničevati ravno v tem času, pa je pripomoglo dejstvo, da je najemodajalec manjšega športnega nogometnega igrišča odpo-vedal najemno pogodbo.

Letos je občina investirala v prvo fazo projekta, za kar je iz proračuna odštela 118.200 evrov. »Veliko je bilo vloženega tudi prostovoljnega dela članov kolesarskega društva DEŠ-FLEŠ, ki so, urejali, utrjevali in fino dokončevali kolesarski poligon,« poudarjajo na občini in dodajajo, da bo športni park nastajal in se oblikoval postopoma. Poleg obeh nogometnega igrišča, ki se razprostira na 800 kvadratnih metrih in 3.000 kv. metrov velikega kolesarskega poligona, je bilo v tej fazi zgrajene tudi nekaj osnovne infrastrukture, da se bo gradnja lahko v prihodnjih letih nadaljevala. V bodoče je predvidena še izgradnja večnamenskega spremljevalnega objekta, dveh igrišč za odbojko na mivki, manjši skate park, površine za ulično

Novo nogometno igrišče, ob njem nastajajoči kolesarski poligon

FOTO K.M.

vadbo in teniška igrišča. V sklopu športnega parka bosta nekoč zaživela še otroško igrišče ter fitnes v naravi, predvidena je tudi ureditev kolesarske in povezovalne pešpote ter tekaške steze. Celotno območje bo zasajeno z drevjem in grmovnicami. Kdaj se bo uresničila celotna zasnova parka, je predvsem odvisno od financ in od interesa športnih društev, ki bi objekte prevzela v upravljanje.

Obe novi pridobitvi bodo namenu uradno predali v soboto ob 10. uri. Na zele-

nici se bo odvil krajši nogometni turnir v organizaciji Avto karting kluba Šempeter; ekipe bodo sestavljali nogometaši vseh starosti. Poleg tega bodo na novem kolesarskem poligonu svoje spretnosti pokazali člani društva DEŠ-FLEŠ, ki bodo najprej predstavili in demonstrirali vožnjo, po uradnem odprtju pa pripravljajo tudi dirko. Obe športni površini bodo lahko preizkusili tudi obiskovalci. V primeru dežja bo prireditel odpadla. (km)

ZAGRAJ - Napoveduje novo knjigo

Sodnik Felice Casson bo »obdelal« Petovlje

Atentat iz leta 1972 je zaznamoval njegovo kariero

Felice Casson

GORICA

Mateja Gomboc na kavi

V Katoliško knjigarno na Travniku se vrača niz Na kavi s knjigo. Jutri, 8. oktobra, ob 10. uri bo gostja prvega srečanja Mateja Gomboc, avtorica številne strokovne literature, učbenikov, literarnih prispevkov v otroških revijah in romana Dantejeva hiša. Njeno zbirko kratke proze Pozneje se pomeniva je lani izdala tržaška Mladika. Rojena je v Ajdovščini, živel je v Sovodnjah, Kočevju, Ljubljani in Novi Gorici, ima pa tudi hišo v Pedrovem nad Komnom. Z avtorico se bo pogovarjal urednik Novega glasa Jurij Paljk.

Še vedno niso dovolj raziskani dogodki z dne 31. maja 1972, ko je pri Petovljah, ob cesti med Sovodnjami in Zagrajem, prišlo do silovite eksplozije parkiranega avtomobila Fiat 500, v kateri so bili umorjeni trije karabinjerji, dva pa sta bila hudo ranjena. Da je temu tako, govori napoved beneškega senatorja in sodnika Feliceja Cassona, da bo bombnemu napadu posvetil svojo novo knjigo.

Dogajanje, ki je sledilo atentatu, je močno zaznamovalo Cassonovo kariero, saj je kot mlad sodnik že takrat prevzel preiskavo o Petovljah. Prišel je na sled enemu izmed storilcev atentata Carlu Cicuttiniju iz ekspertizo tonskih tehnikov dokazal, da je bil Cicuttini moški, ki je s svojim telefonskim klicem zvalil karabinjerje v past. Do njega se je Casson dokopal s sodelovanjem Vincenza Vinciguere, ki je bil član videmskega neofašističnega gibanja Ordine nuovo in je skupaj s Cicuttinijem organiziral bombni napad. Cicuttini je bil tedaj že na begu v Španiji, Italija pa je od španske države zahtevala njegovo izročitev. Sodniki pa so mu nastavili past. Ponudili so mu službo v francoskem Toulousu, Cicuttini je nasel, francoska policija pa ga je aretirala in ga izročila italijanskim varnostnim silam. Terrorist je nato odsedel nekaj let v zaporu v Parmu, preden je leta 2010 umrl za rakom v bolnišnici v Palmanovi. (av)

TRŽIČ - Božična atrakcija

Na glavnem trgu smučarska proga

Med letošnjimi božičnimi prazniki bo v obmorskem Trziču mogoče ... smučati! Domačinom ne bo treba brezupno čakati, da zapade sneg na griču z utrdbo nad mestom, saj bodo progo iz umetnega snega uredili kar na glavnem trgu pred občinsko palačo. Ob progi bodo ponovno namestili panoramsko kolo, visoko 22 metrov, ki je lani že bilo praznična atrakcija.

Občinska uprava je v minulih dneh odobrila osnutek programa decembrskih prireditev. V sodelovanju z združenjem trgovcev Ascom so sklenili, da bodo tudi letos s prazničnimi dejavnostmi poživili mestno središče ter tako podprli trgovske in gostinske obrate, ki jim gospodarska kriza ne prizanaša. V ta namen bodo spet postavili panoramsko kolo, letošnja novost pa bo umetna smučarska proga, ki bo v decembru privabljal za obdobje petnajstih dni. Najela jo bo občina, ki bo preko razpisa poiskala upravitelja; prednost bo imel krajevni ponudnik. Dodatne podrobnosti niso znane, v Trziču pa že zagotavljajo, da bodo tokrat pritegnili obiskovalce tudi iz Tržaške. Atrakcijo, sicer že tradicionalno, bodo imeli tudi sosednje Ronke, kjer bodo v parku Excelsior uredili drsališče na ledu.

Lansko panoramsko kolo

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 18. oktobra ob 17. uri »Družinske zgodbe Zmagota in Vitorje« (Boris Piciga), nastopa KD Gledališka skupina - Dekani. 8. novembra ob 17. uri »Vse za stonj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v krilu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba« (Ray Cooney), nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni 11. oktobra od 11. do 12. ure in eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKE FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«, NAGRADA MACEDONIO: 9. oktobra ob 20.45 v dvorani ACTIS v Ul. Corti 3/A v Trstu v sodelovanju s kulturnim združenjem Teatro Immagine Suono »Pekel« iz Božanske komedije Danteja Alighierija. 13. oktobra ob 20.45 v sodelovanju s kulturnim krožkom Mario Fain v občinski knjižnici v Romansu »Pekel« iz Božanske komedije Danteja Alighierija, verzija Nerea Zeperja v tržaškem narečju; predprodaja vstopnic in knjižarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

KD SOVODNJE vabi v nedeljo, 11. oktobra, ob 18.30 v Kulturni dom Jožef Češcut v Sovodnjah na ogled gledališke predstave Slovenskega stalnega gledališča v režiji Sabine Morena »Kako postati Slovenci v 50 minutah«. Ob priložnosti bo tudi predstavljena nova abonmajska sezona SSG.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 8. oktobra ob 20.30 na terasi SNG koncert 2. Kvantitatorska sabotaža v Novi Govorici; nastopata Katarina Juvančič in Dejan Lapanja, sledila bo predstavitev novega albuma »Following the birds« Sabine Vostner in Laca Zacha; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 »Inside out«; 20.00 - 22.10 »Everest«. Dvorana 2: 18.15 - 21.15 »Sopravvissuto - The Martian«. Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Io e lei«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 »Sopravvissuto - The Martian«; 22.20 »Sicario«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »Inside out«; 21.45 »Nausicaa della valle del vento« (»Studio Ghibli«). Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Everest«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Padri e figlie«. Dvorana 5: 16.15 »Nausicaa della valle del vento« (»Studio Ghibli«); 18.15 - 21.30 »Straight Outta Compton«.

DANES V NOVI GORICI

V KULTURNEM DOMU 18.00 Festival »Film na oko«; »Ex_machina«.

Razstave

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, bo v petek, 9. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Carlo Vidoni. Tracce di esistenza«; na ogled bo do 9. novembra od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00. Informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

V GORICI: v KC Lojze Bratuž bo do 7. oktobra na ogled razstava Andreja Kosiča z naslovom »Trpeča metamorfoza« med prireditvami ali po domeni (tel. 0481-531445, info@center-bratuž.org).

RAZSTAVO ROBERTA CANTARUTTIJA »La mia casa è il fiume« bodo 9. oktobra ob 18. uri predstavile Patrizia Dughero, Cristina Feresin in Alessandra Santin v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV Maggio v Gorici; ob 19.30 bo odprtje v Kinemaxu, v Hiši Filma, na Travniku ob glasbeni spremljavi Sandra Carte; na ogled bo do 31. oktobra; v galeriji studiofaganel ob torkih in četrtek 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sredah, petkih in sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; v Kinemaxu ob odprtju kinodvorane.

FOTOKLUB SKUPINA75 vabi ob 40-letnici delovanja na ogled dveh razstav: »Na placu - Al mercato - In place« v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz v Gorici (do 15. oktobra ob delavnikih 17.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.30-15.30 in 16.00-19.00) in »17. Fotostrečanje« s fotografijami Milenka Pegana, Rafaela Podobnika ter Marie Fine Ingaliso in umetnikov Fotokluba Proportio Divina z Gornje Radgone v goriškem Kulturnem domu (do 16. oktobra ob delavnikih 10.00-13.00 in 16.00-18.00 ter ob predstavah).

V GRADU KROMBERK bo do 1. novembra na ogled razstava z naslovom »Likovne dopisnice Maksa Fabianija umetnici Neeri Gatti«.

Šolske vesti

DELAVNICA KREATIVNEGA PLESA

za otroke vrtca in osnovne šole bo potekala enkrat na mesec v mladinski sobi Feiglove knjižnice v Gorici. Vodila jo bo Martina Serban, plesalka, psihologinja, ki je diplomirala pri formativnem centru Risvegli - Maria Fux v Milanu in v umetnostnem centru za plesno terapijo v Buenos Airesu pri Marii Fux. Prvo srečanje bo brezplačno in bo potekalo danes, 7. oktobra, od 16.30 do 17.30. Ob tej priložnosti bodo udeležencem na voljo vse informacije.

V ŠOLI STEINER - WALDORF na Trgu Republike 33 v Borgnanu pri Krminu bo 5. in 7. novembra med 17. in 20. uro »Šola za starše«, ki jo bo vodil norveški pedagog Godi Keller. Mesta so omejena, informacije in vpisovanje do 10. oktobra po tel. 0481-67496 ali educarewaldorf.fvg@gmail.com.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra avtobusni izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 11. oktobra po tel. 347-1243400.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik kostanja »Burnjak«. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 7.00 po običajni poti preko Bazovice do Stivana. Ob 8.45 bo avtobus v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod, nato kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert Ansambla »Modrijani«. Ob 18.00 ogled Čedadla. Cena izleta je 35 evrov in vključuje prevoz in kosilo. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in Gorici (tel. 0481-82570).

Obvestila

SPDG prireja v nedeljo, 11. oktobra, vsakoletno druženje ob kostanju, pri Štekarju v Števerjanu. Začelo se bo ob 12. uri, zaključilo ob mraku. Dopoldne pohod in kolesarska vožnja (z gorskimi kolesi).

DRUŠTVO JADRO iz Ronk prireja na sedežu začetni in nadaljevalni tečaj slovenščine za odrasle od oktobra do maja, skupno 50 ur po dve uri tedensko. Organizacijsko srečanje bo v petek, 9. oktobra, ob 20. uri na sedežu društva v Ul. Monte 6 Busi 2. Informacije o tečaju pri članih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem in-

RONKE - Volotea Štirikrat na teden v Neapelj

Nizkocenovna letalska družba Volotea je napovedala, da bo prihodnje leto povezala ronško letališče z Neapljem. Novo letalsko povezavo bo uvedla 23. marca, letala na relaciji med Ronkami in Neapljem pa bodo letela štirikrat tedensko.

Nizkocenovni prevoznik, ki se je na italijanskem tržišču pojavil aprila 2012 in je pred kratkim dosegel rezultat šestih milijonov potnikov v Evropi, napoveduje, da bo letos na svojih evropskih progah naštel predvidoma 2,5 milijonov potnikov. »S prihodnjim letom bomo potnike iz FJK povezali z Neapljem, obenem upamo, da bomo z našimi leti povečali število obiskovalcev v tukajšnji deželi,« so povedali v družbi Volotea.

formativnem središču v Trziču (Informagiovani).

GORIŠKA POKRAJINA je objavila razpis za koriščenje prispevka za sanacijo azbestnih kritin, cevi in talnih oblog. Namenjen je zasebnikom, ki bodo s prispevkom pokrajine lahko krili do 50 odstotkov stroškov; prispevek bo največ znašal 1500 evrov. Prošnje je treba vložiti do 30. oktobra, računa za opravljeno delo pa do 30. novembra; več na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih 10.00-13.00, ob torkih in četrtek 16.15-18.45, ob petkih 8.30-10.30.

SKRD Jezero skupaj s čipkarsko šolo iz Gorice organizira tečaj klekljanja za otroke in odrasle ob četrtek med 17. in 20. uro v društvenih prostorih v Doberdobu. Vpisovanje in informacije po tel. 338-2127942 (Katja).

UTE - UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE iz Gorice obvešča, da poteka vpisovanje na akademsko leto 2015-16 na sedežu v večnamenskem centru v Ul. Baiamonti 22 v Gorici ob ponedeljkih 9.30-11.30, 16.00-18.00, ob torkih, četrtek in petkih 9.30-11.30 in ob sredah 16.00-18.00. Didaktična ponudba zaobjema 97 tečajev na 22 tematskih področjih in je namenjena polnoletnim osebam z vsakršno koli izobrazbo.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure. Informacije po tel. 0481-531733 ali gorica@knjiznica.it.

SPDG prireja v telovadnici Kulturnega doma v Gorici rekreacijsko telovadbo ob sredah med 20. in 21. uro. Prvo srečanje bo danes, 7. oktobra; informacije po tel. 349-5552075.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo zaradi vzdrževalnega posega občinska cesta, ki pelje iz Rubij na Vrh, zaprta med 8. in 17. uro od torka, 13. oktobra, do zaključka del. Prehod bo možen samo za vozila avtobusnega podjetja oz. s posebnim dovoljenjem.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo onkolog Simon Špacapan predaval o rakastih boleznih v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v Tumovi dvorani KB centra na Korzu Verdi 51 v 3. nadstropju nad knjižnico Damir Feigel v Gorici.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi na slavnostno akademijo ob 60-letnici ustanovitve v petek, 9. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Trstu (Ul. Petronio 4). **KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ** in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na novo Srečanje pod lipami v četrtek, 8. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž

v Gorici. Predstavili bodo raziskavo »Šola, družina in zunajšolske dejavnosti«, ki jo je pripravilo ZSSDI v sodelovanju s SLORI-jem. Spregovorili bodo predsednik ZSSDI Ivan Peterlin, tajnik ZSSDI Martin Maver in raziskovalka SLORI-ja Norina Bogatec.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo 8. oktobra ob 18. uri goriška zgodovinarica Lucia Pillon predstavila publikacijo »Lesilio dei Borboni - Da Parigi a Gorizia« Jeana Paula Bleda. 15. oktobra ob 18. uri bo novinarica Marina Silvestri predstavila knjigo »Zita« Tamare Griesser Pecar. Srečanja bo vodil profesor Georg Meyr; vstop prost.

V LOČNIKU bo v občinski dvorani na Trgu San Giorgio danes, 7. oktobra, ob 18. uri informativno srečanje za preprečevanje goljufij in kaznivih dejanj zlasti na škodo starejših ljudi, ki ga organizira goriška pokrajina v sodelovanju s karabinjerji in sindikati upokojencev.

ZDRUŽENJE ANDOS iz Gorice prireja v »rožnatem mesecu« boja proti raku na dojkah: 8. oktobra ob 18. uri bo v baru Taverna v Krminu (Ul. Friuli 10) odprtje razstave slikark umetniškega laboratorija Andos, ki ga vodi Rosanna Braida.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: danes, 7. oktobra, ob 19. uri v prostorih Caffè Gallus bo predkoncertni pogovor s skladateljem Lojzeto Lebičem; 10. oktobra ob 20.15 koncert Orkestra Slovenske filharmonije; informacije po tel. 003865-3354013.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večera z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrhu: 22. oktobra bo domačin Virgilj Černic spregovoril o tem, kako je kot otrok doživljal fašistično oblast in o času, ki ga je preživel v partizanih. 5. novembra bosta o prvi svetovni vojni predavala Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na frontno linijo, ki je tekla skozi Vrh in ki so prizadeli domače prebivalstvo. Večera se bosta zaključila z družabnostjo.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 7. oktobra, ob 17. uri Claudio Maffei predstavil svojo knjigo »Il futuro non si prevede, lo si inventa«.

Mali oglasi

OTROŠKO SOBO, zložljivo, odlično ohranjeno, 260 cm x 260 cm, komplet s posteljo in vzmetnico, oddam za simbolično ceno; tel. 331-7059216.

Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Marija (Marinka) Batič por. Tommasi (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi, sledila bo upeljeitev. **DANES V MARIANU:** 10.30, Lidia Leon por. Zoff (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču. **DANES V KRAJU SAN PIER:** 14.00, Silvana Cristin por. Baldas (iz tržaške bolnišnice) v cerkvi v Casseglanu in na pokopališču.

Draga Marinka, ohranili te bomo v trajnem spominu, hvala ti za vse.

Družini iskreno sožalje

Združenje prostovoljnih
krvodajalcev iz Doberdoba

Ob težki izgubi drage mame
Marinke izrekamo predsedniku
Štefanu in svojcem iskreno sožalje

Društvo prostovoljnih krvodajalcev
iz Sovodenj

Zbogom Marinka!
Svojcem iskreno sožalje

cerkveni zbor in PD Vrh
Sv. Mihaela

O NAŠEM TRENUTKU

V mreži sveta pričakujoč pajka

ACE MERMOLJA

Naslov članka je abstrakten, uvod se bo lotil teme iz daljnega obrobja in se nato spustil v jedro problema (tako se piše slabe komentarje). Nekoč je bil novinarski poklic enostavnejši. Ločevali smo kroniko od komentarja, vendar je bila osnova pisanja novica, skratka, neko dejstvo. Nanj si nato lahko gledal različno in imel o dogodku različna mnenja. Dogodki so bili pretežno "domači" tako v smislu prostora kot svetovne dinamike.

Nesreča se je pripetila na Greti, v Rimu je bila KPI v opoziciji, na svetovni ravni sta si bili nasprotni veselili: ZDA in SZ. Vmes je bila Jugoslavija, za katero smo na Primorskem navijali. Tudi ostali časopisi so bili razpoznavno usmerjeni in je bralec vedel, kje je že pred kioskom. Bilo je lepo in predvidljivo.

Danes obstajata še vedno komentar in kronika, novica pa je v mreži sveta, ki jo s težavo preverjaš in še težje razvozlaša (tako novico kot mrežo). Nesreča na Greti se je pripetila, ker je imel avto gume z defektom, ki so ga povzročili v Taiwanu zato, da bi spoštovali produkcijsko ceno, ki jo je določil evropski proizvajalec itd. Novinar preprosto ne razume labirinta, ki naj bi ga razložil bralcu. Odpove torej osnova: poznavanje resnice dogodka. Medijski operaterji si zato lep del resničnosti preprosto izmislijo, ali si ga predstavljamo oz. pomešamo kroniko z osebnim mnenjem ali celo občutjem.

Minulo poletje smo preživeli sredi neviht, čeprav je bilo naše Jadransko morje mirno. Izgubili pa smo vsak občutek za mero. Vsakič se je zdelo, da nas bo zdajci v mreži ubil pošastni pajek. Begunci so se zazdeli tatarske horde, ki so opustošile omikan svet. Vzroke za tako množični prihod beguncev na evropska tla pa si na različne načine razlagajo čisto na vrhu veseli, kot so ZDA, Rusija, Kitajska, Berlin, Pariz itd. Teroristi in Isis so nasprotniki, nekaj slabega, vendar govorijo "naši" državniki zelo različne jezike, da nam ni jasno, kako mislijo ukrepati zato, da bi zavstavili vojne v Severni Afriki in v Aziji. Kdo ve, če sami vedo, kako, saj so ljudje kot mi. Prav tako so ljudje kot mi begunci. Morda je naš avto na Greti izbil Sirca... Novinarji pa tolčemo in tolčemo po tipkovnicah računalnikov...

Zazdelo se je, da bo mala Grčija sesula svet. Je bil strupeni pajek pošast iz Peloponeza? Nekateri so pravilno dvomili, a vendar, zdelo se je nekaj hudega. Nato se je pajek zazdel nekaj manjšega, ko se je najavila kitajska kriza in so svetovne borze pričele padati kot pijanci v jarke. Nekaj je bilo razumljivega in nekaj ali večina ne. Med raznimi peripetijami smo končno odkrili, da tudi Nemci sleparijo in ne le Italijani in Grki. Mislim na škandal s volkswagenovimi golfi. Morda ima tudi kak bralec golfa ali soroden avto, ki ima vgrajen računalniški sistem, ki ob potrebi spremeni stvarno vrednost škodljivih plinov dizelskega motorja...

Škandal je počil nenadno. Povprečno nadarjeni vozniki avtomobilov vemo, da niso vse obljube zapisane na papirju resnične. Avto pije več, kot je zapisano. Manj je hiter, manj soliden itd. No, kljub temu so sodobni avtomobili zanesljivejši, varnejši, udobnejši in "čistejši", kot so bili avtomobili nekoč, a to je druga zgodba. Govor je o prevarah.

Je bila afera Volkswagen le sad sleparije? Kdo je vedel za zavajalski sistem? Od kdaj? Ne gre tu morda za gospodarsko vojno med ZDA in Nemčijo, saj so v Ameriki dizelski motorji manj priljubljeni? So morda na vzletišču proti množičnemu trgu hibridni ali električni avtomobili? Naštevam neznanke sredi pajčevine. Številne medijske debate ne pomagajo pri razmotavanju klobčiča.

Naslov z mrežo sveta in pajkom, ki čaka, postaja konkretnější. Neznatost neznank, nezanesljivost novic, nemogućnost predvidevanja kakoli sproža dodatne nepredvidljive pojave. Samo pisanje me vodi po kvadriranih neskončne šahovnice. Kako reagiramo na skrivnosti mreže? Ena izmed reakcij je zapiranje vaze, zaklepanje vrat in upanje, da se lahko ponovno vrnemo v neke varne tople grede, magari v stare etnične in nacionalne kletke.

Volitve v Kataloniji so ponovno dokazale, kako lahko sredi svetovnega kaosa ljudi premami etnični klic. Nič nimam proti etnijam in manjšinam, saj sem sam manjšinec, ne vidim pa možnosti, da bi se lahko ubranili pred kopičenjem svetovnega dogajanja z zabijanjem mrež na domačem vrtu in s sanjarjenjem o neki avtonomiji, ki nas bo preprosto odklopila od mreže sveta in nas pustila živeti v miru in v starem redu. Tako je sanjal Don Kihot in tako sanjarijo mnogi zbeganci, ki se pripenjajo na barčice etnocentrizmov, lokalizmov, nacionalizmov itd. Slednjih je mnogo in so vedno bolj jezni in glasni. Je pa tudi to ena možna varianta obrambe pred nevidnim pajkom, ki lahko bliskovito udari in ubije.

Članek sem pričel z odstavkom, ki se tiče novinarskega poklica in torej informacije. Sledilo je nekaj primerov, ki dokazujejo, kako se nam globalizacija kaže s premnogimi, bliskovitimi in dalekosežnimi dogodki, dejanji, novicami ter zaključil z ugotovitvijo, da se ljudje branimo pred nevarnim in predvidljivim na različne načine: predvsem z zapiranjem v svoje male vrtičke z ograjicami, ki nikakor ne zdržijo silo bika ali pa preprečijo tiho lezenje pajka.

Priznavam krizo poklica in to, da so zmedeni in kratkovidni tako politiki, ki "ukažejo" kot novinarji, ki s svojimi informacijami pogojujejo mnenja in čustva milijonov in milijonov ljudi. Filozof bo lahko pametnejši od novinarja, vendar ne bo njegovo razmotrivanje segalo tako daleč, kot sega novica ali njena interpretacija novinarja, ki preko televizije, časopisov in interneta dosega ogromne množice.

Seveda ni vsega kriv novinar. Pajkova mreža pa potrebuje informacijo in interpretacijo, čeprav se ji izmika. Nekoč so izvedeli, da prihajajo Turki, ki so izven doma, prihod iz sosednje vasi in sprožil alarm. Danes izvemo vse takoj in hitro. Za nevarnost Turkov vemo, še preden so sedli na konje in se pognali proti krščanski Evropi. Realna praznina pa se ustvarja pri interpretaciji tolikih dogodkov, pri informaciji in še najbolj pri sposobnosti, da mnoge dogodke vsaj približno povezujemo na racionalen in ne le na emotiven način. Brez teh sposobnosti smo razoroženi in plen tistih proglašev, ki vso globalno gmoto poenostavljajo z lažmi in z vraževerstvom. Na koncu zmede in kvanta nas bo pajek res pičil...

JEZIK NA OBROBJU

Večkrat sem že omenila, da morajo vsi, ki pišejo za javnost, skrbno oblikovati stavke, tudi kadar zapisujejo odgovore intervjuvancev. Isto velja, kadar samo povzamejo izjave pomembnih ljudi, politikov, ministrov ali gospodarstvenikov.

Že skoraj štirideset let je minilo, kar sem v Luksemburgu, kjer smo bili profesorji in študentje gostje Evropskega parlamenta, na okrogli mizi izvedela, da takoj odpustijo prevajalca, ki s svojim netočnim prevodom »osramoti« parlamentarca. Zato so prevajalci in tolmači več ur dnevno presedeli v knjižnici, da so bili na tekočem o vsem, o čemer bodo razpravljali na zasedanju.

Ko pomemben človek spontano in brez pripravljenega govora nastopi pred novinarji, njegovi stavki niso vedno na dostojni višini. **Slovenci na splošno nismo odlični govorniki, zato morajo poročevalci zelo paziti, kako pišejo.**

Pri nas pa je izšel v dnevniku glede jezika popolnoma nesprejemljiv članek o begunski krizi v Sloveniji in o pripravah na drugi val migrantov, napisan na podlagi izjav predsednika B. Pahorja, slovenske notranje ministric in sekretarja na notranjem ministertvu.

Že v naslovu poročila je težka napaka, zapisano je namreč: Slovenija se pripravlja na drugi val migrantov. **Pisati bi moralo: Slovenija se pripravlja na drugi (nov) val... ali pa ... se pripravlja na val novih migrantov.**

Če ne bi prepogosto brala stavkov z napačnim besednim redom, bi mislila, da je napako zagrešil tiskarski skrat, tako pa...

Brala sem tudi, da »so nadaljevali s postopki nabave konzerv prehrane...« **Prehrane ne moremo konzervirati, ker ta beseda zaobjema vse, kar je potrebno za človekovo preživetje, lahko je dietetična, uravnotežena, lahko govorimo o stroških za prehrano. Konzerviramo pa lahko posamezna živila, to so razne stvari, ki se uporabljajo za prehrano ljudi.**

Kar dve napaki sta v stavku »Govora je bilo o zapori meje s Hrvaško, kar da Madžarska že počne...« **Rodilnik govora lahko uporabimo za zanikanje, torej govora ni bilo. Kadar pa o čem govorimo, moramo reči: »govor je bil o zapori...«** Neustrezen je tudi glagol početi, ker je Madžarska mejo s Hrvaško že zaprla in pri tem tudi vztraja, gre za trajanje postopka ali stanja, zato moramo reči, da **Madžarska to že počenja.**

Popraviti moramo tudi sta-

vek:»Oblikovalo se bo skupne preiskovalne skupine proti organizatorjem nezakonitega prehajanja meje.« **Ker se nič ne oblikuje samo od sebe, moramo reči, da bosta (Slovenija in Madžarska) oblikovali skupne preiskovalne skupine.**

Pa še: »Usklajena politika mora pokazati, kako je mogoče stisko ljudi rešiti tako, da na drugi strani ne nagradi neke skrbi, dvome, celo načne zaupanje naših državljanov in državljanov v ravnanje oblasti?«

V nikalnem stavku moramo uporabiti roditelja, stiske pa ne moremo rešiti v kratkem času, ampak jo rešujemo, dokler je ne rešimo / Reševati jo moramo tako, da se pri nas ne bodo porajale skrbi in dvomi, ki bi celo načeli zaupanje naših ljudi v domačo oblast.

Naštela sem nekaj najbolj tipičnih napak, ki jih v članku ne bi smelo biti.

Lelja Rehar Sancin

BOVEC - Obnovitvena dela na žičnicah

Na obronkih Kanina morda že to zimo spet smučarji

BOVEC - Župan Občine Bovec Valter Mlekuž je večeraj v prostorih gospodarskega ministertva podpisal pogodbo o sofinanciranju projekta sanacije žičniških naprav na smučišču Kanin v vrednosti 5,9 milijona evrov, od tega bo evropski sklad za regionalni razvoj prispeval 3,8 milijona evrov v okviru izvajanja kohezijske politike 2007-2013.29. Septembra je bila na dopisni seji slovenske vlade potrjena prerazporeditev sredstev na projekt sanacije žičniških naprav na smučišču Kanin, zato je v ponedeljek pogodbo o sofinanciranju v imenu ministertva za gospodarstvo podpisal minister Zdravko Počivalšek, sedaj pa v imenu Občine Bovec še župan Valter Mlekuž.

S podpisom pogodbe je omogočeno nemoteno nadaljnje izvajanje vseh načrtovanih del ter njihovo plačilo izvajalcem in podizvajalcem, kot predvideva pogodba, ki pa je tudi osnova za podpis pogodbe med izbranim izvajalcem del na smučišču Kanin, družbo Dr. Duhovnik in nominiranim podizvajalcem oziroma dobaviteljem žičniške opreme, francosko družbo Poma. Dela se na kaninskem smu-

čišču že izvajajo, po napovedih Jožeta Duhovnika pa naj bi letošnjo zimo lahko ponovno smučali tudi na Kaninu.

Smučišče na Kaninu je zaprto vse od nesreče kabinske žičnice v začetku leta 2013, zaradi katere je šla v stečaj tudi družba ATC Kanin. Zaprtje smučišča je bil hud udarec za bovški turizem, zaradi vse manjšega števila gostov so vrata zaprli vsi tamkajšnji večji hoteli.

Po neuspešni prodaji žičnic v stečaju ATC Kanin je lastništvo nad napravami po dogovoru z upnikoma, družbama Hit in Heta, prevzela bovška občina, po prenosu lastništva pa je ministertvo za gospodarstvo in tehnologijo občini za financiranje sanacije žičniških naprav namenilo 5,7 milijona evrov.

Glavnina investicije bo šla v zamenjavo dotrajanih strojnih elementov na žičniških napravah. Ključna bo obnova kabinske žičnice, sledila bo povezava z Italijo in ureditev ostalih žičniških naprav, restavracijo pa bodo zaenkrat uredili le v delu, ki je potreben za normalno obratovanje smučišča. (STA)

PISMA UREDNIŠTVU

Nepriemerna razdelitev brošuric po šolah

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je na seji pokrajinskega odbora v sredo, 30. septembra, med drugim razpravljala o pobudi Pokrajine Videm oziroma o brošuricah, ki predstavljajo tri jezikovne manjšinske skupnosti, ki živijo na pokrajinskem ozemlju, in o ne vključitvi Rezijske in drugih občin, ki sodijo sicer med tistih osemnajst v videmski pokrajini, kjer se izvajajo zaščitni zakoni za slovensko manjšino.

Rezijska je namreč skupaj z drugimi občinami z obmejnege pasu vključena v območje, kjer je slovenska manjšina tradicionalno prisotna in kjer se izvajajo zakoni za njeno zaščito.

Odkar so začeli veljati, so ti zakoni Občini Rezijska, šoli in kulturnim društvom na tem ozemlju doprinesli razne koristi, tudi gospodarske.

V tem smislu se nam zdi, kljub upoštevanju specifičnosti doline Rezijske, njena ne vključitev nerazumljiva.

Zato menimo, da je razdelitev teh brošuric po šolah iz vzgojnega vidika povsem nepriemerna, saj se z njimi mladim dajejo napačni in nepopolni po-

datki o jezikovnih manjšinah v videmski pokrajini.

SKGZ za Videmsko pokrajino

Furlanič, statut in slovenščina

Predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič se je javno odzval na glasovanje o statutu medobčinske zveze, pri čemer je znova pozabil na svojo vlogo »super partes«. Mestna skupščina je odobrila ustanovni akt in statut, ki je sad podobnega dela župana Roberta Cosolinija. Oba dokumenta sta žela obravnavanje Demokratske stranke, kot tudi Igorja Švaba iz Slovenske skupnosti. Pri tem ni šlo za presojanje dela občinskega odbornika Paola Panontina.

Opozorilo predsednika Furlaniča glede odsotnosti slovenskega jezika pri oblikovanju sklepa vodi le k pogrevanju polemike med prebivalci italijanskega in slovenskega jezika, po kateri nihče, ki se ponaša z zdravo pametjo, ne čuti potrebe. Sam generalni tajnik Občine se je jasno opredelil, da statut Občine Trst ne določa vložitve sklepov v jeziku, ki ni italijansko. Torej, če je res, da je lahko vsak občinski svetnik imel dostop do kopije statuta v slovenščini, ni bilo mogo-

če v občinskem svetu predložiti sklepa tudi v slovenskem jeziku.

Deželni zakon, ki uvaja medobčinske zveze, omogoča boljše upravljanje odnosov med sosednjimi občinami in tudi sodelovanje med njimi, s ciljem boljših storitev za občane ob omejevanju stroškov. Zakon stremi po uskladitvi skupnih izkušenj, dobrih praks ter ne nazadnje tudi različnih zgodovinskih in kulturnih ter jezikovnih tradicij. V bistvu gre za spodbudo občinam, ki so si med sabo različne tudi po velikosti in številu prebivalstva, da sodelujejo.

To je izziv za prihodnost, ki zahteva pogum in politika mora biti, vsako toliko, tudi pogumna.

Marco Toncelli, vodja Demokratske stranke v tržaškem občinskem svetu, Aureo Muzzi namestnik vodje DS in Giovanni Barbo (DS), predsednik prve občinske komisije.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

JADRANJE - Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti nista odpotovala v Izrael

Zaradi poškodbe brez svetovnega prvenstva

Nesreča nikoli ne počiva. Sanje pa se niso povsem razblinile. Olimpijske igre še niso šle po vodi. Jadralca Čupe, 24-letna Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta ne bosta odpotovala na svetovno člansko prvenstvo v razredu 470, ki se bo v ponedeljek začelo v Haifi v Izraelu. Krmar Sivitz Košuta si je namreč 9. avgusta zlomil gleženj (medialni maleol). »Po skoraj dveh mesecih se mi kost še ni zacelila. Poskusili smo raznovrstne terapije. Žal niso bile uspešne,« je bil še včeraj zelo potr Simon, ki si je gleženj poškodoval po zdrsu in padcu. »Trenutno še hodim s pomočjo bergel. Za popolno ozdravitev bo potrebno še nekaj časa. Medtem bom tudi nadaljeval s fizioterapijo. Zaradi nesrečnega padca sva se morala z Jašem odreči nastopu na svetovnem prvenstvu, čeprav sva jadrnico vseeno natovorila na barco in naprej v Haifo.«

Letošnje svetovno prvenstvo v Izrael je namreč pomembno, saj je leto 2015 predolimpijsko. V Haifi bodo namreč podelili še šest kvot za nastop na olimpijske igre prihodnje leto v brazilskem Rio de Janieru. Prvih trinajst olimpijskih kvot so podelili na lanskem svetovnem prvenstvu v Santanderju v Španiji. »Azzurra« Čupe sta na lanskem SP dosegla najboljši uvrstitev doslej med člani. Bila sta skupno 19. Od olimpijske kvote, ki jima sama po sebi še ne bi zagotovila nastopa na OI (zadnjo besedo ima državna jadrnalna zveza), ju je ločilo le 12 točk. Prvih trinajst kvot so si lastni zagotovile naslednje države: Avstralija, Hrvaška, Grčija, Velika Britanija, Japonska, Zda, Francija, Rusija, Španija, Nova Zelandija, Avstrija, Švedska in Švica.

Prihodnji teden bosta skušala Italijo kvalificirati na olimpijske igre le dve posadki: Matteo Capurro in Matteo Puppo ter Emanuele Savoini in Enzo Savoini. V

Člana italijanske jadrnalne reprezentance in sesljsanske Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti

Haifi ne bosta nastopila niti stara mačka Zandonà ter Trani, ki sta že nastopila na olimpijskih igrah.

Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta ima še kako možnost. »Čeprav minimalno,« je podčrtal flikist Jaš Farneti, ki bo v nedeljo nastopil na tržaški Barcolani (na jadrnici Cattivik v razredu ufo). »Možnosti sta pravzaprav dve. Sistem kvot je zelo kompliciran. Prvič: upati moramo, da ena od italijanskih posadk osvoji kvoto v Haifi, ampak se hkrati ne uvrsti med prvih petnajst na lestvici. Če bi bilo tako, bi se za mesto na olimpijskih igrah (vsaka država bo v Rio prijavila le eno posadko), borili na evropskem prvenstvu v španski Palmi de Mallorci, ki bo prihodnje leto marca. Ja-

dralna zveza bi se namreč na koncu najbrž odločila za tisto posadko, ki bi bila pred olimpijskimi igrami v najboljši formi.«

Kaj pa druga varianta? »Če bi prihodnji teden v Izraelu ostali brez olimpijske kvote, bi se zanjo lahko vse italijanske posadke potegovala na evropskem prvenstvu v Palmi de Mallorci. Tam bo svetovna jadrnalna zveza podelila še zadnjo kvoto za zadnjo evropsko državo. Upati moramo, da si v Haifi izbori kvoto čim več evropskih držav, tako da bi bila konkurenca v Palmi manjša.«

Skratka: Jaš in Simon še nista vrgla puške v koruzo!

Jan Grgič

DZP doo-PRAE srl 2015 © Vse pravice pridržane

ŠPORTNA GIMNASTIKA - 38-letni Mitja Petkovšek

Konec sijajne kariere

Osvojil dva naslova svetovnega in štiri naslove evropskega prvaka na bradlji - Zaklete olimpijske igre

LJUBLJANA - Mitja Petkovšek, eden najuspešnejših slovenskih telovadcev in športnikov v samostojni Sloveniji, je zaradi težav s hrbtom, te ima sicer že dlje časa, končal uspešno kariero, v kateri je osvojil dva naslova svetovnega in štiri naslove evropskega prvaka na bradlji. Osvojil je praktično vse, le olimpijsko odličje me je v dveh poskusih spolzelo iz rok. 38-letni Petkovšek je prvič nase resno opozoril leta 1997, ko je na univerzijadi na Siciliji leta 1997 osvojil bron. Istega leta je na svetovnem prvenstvu v Lozani osvojil peto mesto, že naslednje leto pa je najprej prvič v karieri stopil na tretjo stopničko zmagovalnega odra na svetovnem pokalu v Vancouvru, v Zürichu je premierno zmagal. Leta 1998 je osvojil še prvo odličje na velikih tekmovanjih, na evropskem prvenstvu v St. Peterburgu je bil srebrn.

»Še vedno bom cele dneve v dvorani, da ne boste mislili, da ne bom. Ne morem brez dvorane, to je moja ljubezen, veselje, jaz moram it' napumpat' mišice, narediti svoje za moč, da se dobro počutim. In vsakomur to svetujem. Ko prideš iz telovadnice, to si tako optimističen, taka pozitivna energija vlada, da tudi, če imaš težave in si utrujen, prideš iz telovadnice svež in spočit, tudi v glavi,« je včeraj ob koncu svoje športne poti v šišenski dvorani GIB dejal Petkovšek. Njegova športna pot je šla le še navzgor. Leta 1999 je izpolnil olimpijsko normo za igre v Sydneyju 2000, v olimpijskem letu pa odlično nastopal - bil je evropski prvak in dvakrat zmagal na tekmi za svetovni pokal - v Avstraliji pa se mu je nastop ponesrečil in končal je daleč od najboljših. Dve leti kasneje je tako na evropskem kot na svetovnem prvenstvu osvojil drugo mesto, leta 2005 pa je v Melbournu prvič postal najboljši na svetu.

Tri zmage v svetovnem pokalu, bron z EP in zlato s sredozemskih iger so mu prinesli naziv športnik leta, tudi leto 2006 pa je bilo zanj izjemno.

Popuščal ni niti sezono kasneje, ko je v petkrat slavil v svetovnem pokalu, postal je še evropski in svetovni prvak in si priporil vozovnico za OI v Pekingu, kjer je veljal za glavnega favorita. Toda OI so zanj ostale zaklete. Osvojil je »le« peto mesto, v letu 2008 pa je postal evropski prvak.

Ljubljancan je imel v vitrinah vse, kar se je osvojiti dalo, manjkalo mu je le olimpijsko odličje. Tega si je tako želel, da kljub težavam s hrbtom v zadnjih sezonah ni želel odnehati. Že se je zdelo, da je težave odpravil, in bo na letošnjem SP v Glasgowu je zadnjič poizkusil uloviti olimpijsko normo, vendar se je 38-letnik moral vdati. Znova so se pojavile bolečine v hrbtu, tokrat so bile te prehude, da bi Petkovšek še lahko vztrajal. »Konec je sicer nenaden, tako je videti, čeprav moram reči, da je bilo od zadnjih težav pred šestimi leti s hrbtom vedno vprašanje, če se bom lahko vrnil. A zadnje leto je bilo božansko, napredoval sem, še pred mesecem dni sem letel po bradlji kot mladostnik. Potem pa se je pred mesecem dni, eno sredo je bilo, ko sem sestopil z bradlje, zgodilo. Delal sem fantastične toče, medenica se mi je kar sama obračala, pol pa sem sestopil in videl, da je nekaj narobe z medenico. Imel sem težave z oblačenjem in zdaj imam to že en mesec, tako da sem spoznal, da mi telo ne omogoča več priprave na SP, kar je bil moj zadnji motiv in vlak za vrtnitev v vrhunsko gimnastiko,« je ob slovesu še dejal Petkovšek.

Ob Leonu Štuklju, Miru Cerarju in Aljažu Peganu najboljši slovenski telovadec vseh časov se tako poslovlja od kariere aktivnega športnika. Naslov svetovnega prvaka je osvojil v Melbournu leta 2005 in v Stuttgartu 2007, evropski prvak pa je bil v Bremenu 2000, Volosu 2006, Amsterdamu 2007 in Lozani 2008, zadnjič pa je na velikih tekmovanjih na odru za zmagovalce stal leta 2012, ko je v Montepellierju na EP osvojil bron. (STA)

V Kopru Slovenija - Italija

KOPER - Jutri ob 18.30 bo na koprski Bonifiki kvalifikacijska tekma za nogometno evropsko prvenstvo under 21 med Slovenijo in Italijo. Vstop bo brezplačen.

Vesoljska terapija za Riberyja

MÜNCHEN - Francoski nogometaš Franck Ribery se je za pomoč pri okrevanju po poškodbi odpravil v vesolje. Ne povsem dobesedno, a kot pomoč pri rehabilitaciji so v njegovem klubu, Münchenskem Bayernu, preizkusili tudi napravo, ki jo je za svoje astronavte razvila ameriška vesoljska agencija Nasa. Gre za tekaško napravo v breztežnostnem prostoru, ki jo Nasa uporablja pri treningu astronautov in ki naj bi Francozu pomagala pri hitrejšem okrevanju pri poškodbi.

Depresivni nogometaši

LONDON - Mednarodni sindikat poklicnih nogometašev (FIFPro) je objavil študijo, ki pravi, da tretjina nogometašev trpi za depresijo in anksioznostjo. Določen odstotek nogometašev ima težave tudi z motnjami spanca in alkoholom.

Venus Williams že izpadla

PEKING - Venus Williams, se je morala posloviti že po uvodnem dvoboju na teniškem turnirju WTA v Pekingu z nagradnim skladom 4,72 milijona ameriških dolarjev. V 2. krogu jo je v dveh nizih s 7:6 (3), 6:2 izločila Srbkinja Ana Ivanović.

HOKEJ NA LEDU - Severnoameriška NHL

Začetek v znamenju policijskih preiskav

V noči srede na četrtek se bo onstran Atlantika začela nova sezona severnoameriške hokejske lige NHL. Slovenija bo znova imela le enega predstavnika, v dresu ekipe Los Angeles Kings bo Anže Kopitar (**na fotografiji zgoraj**) skupaj s soigralci po spodrsrljaju v minuli sezoni poskusil znova priti v končnico in se boriti za Stanleyjev pokal. Nova sezona se bo začela s tekmo med branilci naslova Chicago Blackhawks in New York Rangers, prvi dan pa se bodo pomerili še Toronto Maple Leafs in Montreal Canadiens, Calgary Flames in Vancouver Canucks ter Kopitarjev Los Angeles, ki bo gostil San Jose Sharks. V zadnjih letih sta ligo pokorila Chicago in Los Angeles, ki sta osvojila zadnje štiri Stanleyjeve pokale. Kto kaže, pa uspeh zahteva svojo ceno, v obeh klubih so imeli policijske preiskave. Pri kraljih sta za z drogo povezane incidente poskrbela Jarret Stoll in Mike Richards. Pri Chicagu zvezdnik Patrick Kane ostaja v preiskavi zaradi spolnega napada. Če se bo to vleklo, bi kaj lahko motilo sezono prvakov iz let 2013 in 2015. Je pa na spremembo v Chicagu vplivala že omejitvena plač (salary cap bo sicer letos višji - 73 milijonov dolarjev), saj sta morala oditi dva izmed ključnih igralcev Brandon Saad in Johnny Oduya. Chicago, Anaheim in Los Angeles so sicer med tistimi, ki jih poznavalci in stavnice uvrščajo med glavne favorite za naslov prvaka. Na stavnicah najbolje kotira prav branilec naslova Chicago, sledijo mu Anaheim, New York Rangers in finalist iz prejšnje sezone Tampa Bay Lightning, ki ga v napadu vodita Steven Stamkos in Tyler Johnson, po mnenju strokovnjakov pa ima nasploh eno najbolj uravnoteženih ekip v ligi. Los Angeles, ki je po odhodih Stolla, Richardsa in Vojnova med drugimi pripeljal Milana Lucica iz Bostona, vratarja Johna Enrotha iz Dallasa in Christiana Ehrhoffa iz Pittsburgha, je na devetem mestu med kandidati za naslov prvaka. Čeprav naj Toronto ne bi igral pomembne vloge v sezoni 2015/16, pa je prav tako dvignil veliko zanimanja. Edino hokejsko moštvo, ki je na Forbesovi lestvici 50 najvrednejših klubov, je pripeljalo trenerja Mika Babcocka (za osem let bo dobil 50 milijonov dolarjev, kar je največja plača trenerja v zgodovini NHL), ki v desetletju pri Detroitu niti enkrat ni izpustil končnice. Med pravili bo največja sprememba igranje podaljška le s tremi igralci proti trem v polju, s čimer si želijo zmanjšati število tekem, odločenih šele po kazenskih streljih. (STA)

ESTETSKI ŠPORTI - Načelnica komisije ZSSDI Petra Križmančič

Tekmovalnost, vse večja konkurenca in (običajne) težave

Profesorico športne vzgoje in vzgojiteljico v Dijaškem domu v Trstu Petro Križmančič istovetimo z navijaštvom oziroma cheerleadingom. Petra pooseblja klub Cheerdance Millenium.

Ali so estetski športi prav tako priljubljeni kot tradicionalni?

»Tradicionalne športne panoge kot so nogomet, košarka in odbojka so še vedno tudi pri nas najbolj priljubljene. Moram pa povedati, da so tudi tako imenovani estetski športi v vzponu. Vedno več je zanimanja in vedno več otrok se preizkuša v športnih disciplinah kot so navijaštvo, ritmična gimnastika, umetnostno kotalkanje in podobno,« je pred nedeljskim 3. festivalom estetskih športov, ki bo v nedeljo na stadionu 1. maja v Trstu, dejala načelnica komisije estetskih športov pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI) Petra Križmančič, ki je bila tudi med ustanoviteljicami društva Cheerdance Millenium.

Vi ste pravzaprav bili med pionirji navijaštva (cheerleading), ki ima korenine v Združenih državah Amerike.

Dejansko smo se to športni disciplino začeli ukvarjati med prvimi v Italiji. Drugi tako imenovani estetski športi imajo daljšo tradicijo: umetnostno kotalkanje in ritmična gimnastika sta pri nas trdno zakoreninjena. Na Tržaškem pri Boru in Poletu, na Goriškem pa pri Vipavi. Telovadno tradicijo ima tudi goriški Dom.

Kako in kdaj je prišlo do ideje, da bi organizirali festival estetskih športov?

Prvič smo festival organizirali pred tremi leti na openskem Pikelcu. Lani je bila na vrsti Gorica (telovadnica Olympie). Letos smo se odločili za Stadion 1. maja. Izmenično izmenjujemo tržaško in goriško pokrajino. Idejo smo zasnovali še pred petimi leti. Konkretizirali pa smo jo, ko smo pri ZSSDI ustanovili komisijo za estetske športe. Glavni pokrovitelj našega festivala, ki je namenjen predvsem promociji in predstavitvi naših klubov, je ZSSDI.

S plesom se rekreativno ukvarjajo tudi številna kulturna društva. Kateri so

kriteriji, ki ste jih sprejeli, ko ste zasnovali festival?

Bili smo strogi. Odločili smo se le za društva, ki tekmujejo in so vpisana v posamične zveze. S tem smo festivalu dali bolj resen, skoraj tekmovalni pečat.

Koliko otrok bo v nedeljo nastopilo na Stadionu 1. maja?

Okrog 100.
Koliko šteje pa celotno gibanje za mejskih estetskih športov?

Nekje med 300 in 350 tekmovalk in tekmovalcev. Ni malo. Zaradi tega smo pred leti občutili potrebo, da bi pri ZSSDI imeli samostojno komisijo.

Kakšen pa je vaš odnos do društev, ki gojijo tradicionalne ekipne panoge?

Dober. Nismo jim v konkurenci. Mi pač ponujamo drugačen tip vadbe. V glavnem je to motorika, ki je pomembna za vsakega posameznika. Po 12. ali 13. leti starosti pa se otrok lahko sam odloči, ali bo nadaljeval z nami ali pa se bo odločil za kak drug šport. V našem malem pa se soočamo z drugo konkurenco. Kulturna društva ponujajo rekreativne plesne tečaje, kar je zelo mamljivo za številne otroke. Nekaterim namreč niso po godu tekmovalnost in trije treningi tedensko. Raje vadijo enkrat ali dvakrat tedensko in ne tekmujejo.

Veliko je tudi italijanskih klubov. Sodeč po zadnji raziskavi ZSSDI se številni otroci slovenskih šol odločajo tudi za italijanske klube. Ali je tudi pri vas tako?

Na Tržaškem in Goriškem je kar nekaj klubov, ki ponujajo različne športne discipline. Mi nismo izjema. Veliko staršev se namreč odloča za društvo, ki je zraven doma. To je splošni trend, saj imamo vse manj časa in smo pre zaposleni.

Ali imate še druge načrte za prihodnost?

V predalu imamo načrt, da bi društva, ki se ukvarjajo z estetskimi športi, odšla skupaj na priprave. Morda bi skupaj vadili gimnastiko, motoriko in tudi balet. Med nas smo sprejeli še ŠZ Dom, ki se je začel ukvarjati z navijaštvom. (jng)

Kotalkarji goriške Vipave na lanskem festivalu v Gorici. Na fotografiji zgoraj Petra Križmančič

BUMBACA

V ORGANIZACIJI ZSSDI - V nedeljo Čar 3. festivala estetskih športov

Lahko izmerimo lepoto? Če je lepota v očeh tistega, ki gleda, če je lepota relativna, je lahko neka lepota hitrejša od druge, je lahko lepota močnejša od druge lepote, lahko neka lepota naredi več točk kot druga? To lahko sami preverite v nedeljo, 11. oktobra, ko bo na Stadionu 1. maja v Trstu v organizaciji ZSSDI in ŠZ Bor na sporedu 3. festival estetskih športov. V veliki dvorani Bojana Pavletiča bodo nastopile gojenke in gojenci gimnastičnega odseka ŠZ Bor, ŠD Polet, AŠD Cheerdance Millenium, AKŠD VIPAVA in AŠZ Olympia, da gledalcem predstavijo čar športov, ki temeljijo na estetsko prijetnem prikazovanju športnih vrlin in očesu všečnem izvajanju tehničnih elementov. Z začetkom ob 16.00 bodo ritmičarke, plesalke, gimnastičarji in kotalkarji prikazali, kako lahko šport udeležimo v estetsko

skladni celoti, ki jo na tekmovalnih sodniki ocenjujejo na podlagi različnih parametrov, ki jih ne moremo izmeriti v centimetrih ali zadetkih. Komisijo za estetske športe so pri ZSSDI ustanovili pred tremi leti, od takrat je načelnica komisije Petra Križmančič, ki izvedbo tretjega festivala estetskih športov ocenjuje pozitivno. »Ta festival je trenutek, ko se 'manj' popularne športne panoge v naši zamejski športni stvarnosti skupaj predstavijo širši javnosti ob podpori Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI). Naša društva predstavljajo v športu specifično neizmerljive rezultate, ki temelji na subjektivni presoji sodnikov,« pravi Križmančičeva, ki vidi delovanje komisije in vsakoletno festivalsko druženje kot izziv za napredovanje društev in oporo za krepitev samozaveesti trenerjev in telovadcev teh športov, ki spadajo med »estetske«. (vo)

KOŠARKA - Under 20 elite

Napake in zaslužen poraz

Pordenone - Jadran 63:43 (20:12, 37:26, 57:37)

Jadran: Kojanec 3, Peric, Albanese, Ušaj 10, Kocijančič 4, T. Daneu, Scocco, Coloni 2, Tulliač, A. Daneu 15, Cettolo 9. Trener Mura. 3 točke: A. Daneu 2, Cettolo 1; SON 24; PON: A. Daneu (37)

Jadranovci so začeli svoje nastope v 2. krogu (v prvem so bili prosti) prvenstva under 20 elite z visokim porazom v Pordenonu proti domači ekipi, ki sodi v tej ligi med favorite za najvišja mesta. Naša združena ekipa je nastopila brez enega svojih najboljših igralcev Martina Ridolfija, in to se je med tekmo še kako poznalo. Kljub temu pa bi morali jadranovci, po besedah pomožnega trenerja Marka Švaba, pokazati nekaj več požrtvovalnosti v obrambi, po nepotrebnem ne izgubiti več dragocenih žog in bolj učinkovito igrati v napadu. Res je, da so gostitelji odlično branili, toda 43 točk, ki so jih jadranovci zbrali, je zares premalo.

»Ta poraz je bil dobra šola za nadaljevanje prvenstva. Absolutno moramo odpraviti napake, ki smo jih storili na tej tekmi. Tudi dejstvo, da je manjkal Martin Ridolfi, ne sme biti opravičilo za blede predstavo, saj imamo tudi druge igralce, ki lahko igrajo enakovredno z drugimi ekipami,« je še pristavil Švab. In priložnost za boljše predstavo bodo košarkarji Jadrana imeli že v ponedeljek, v 3. krogu, ko bodo igrali v Gorici proti domači Arditii. (lako)

NOGOMET - Najmlajši na Goriškem

Sovodnje teniško

Sovodnje - Fiumicello 6:0 (3:0)

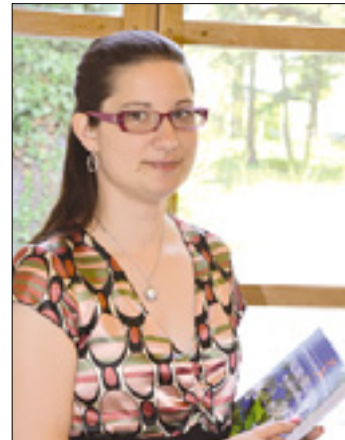
Strelci: Liut, Ocretti, Lupoli, Trevisan 2 (1 iz 11-m), Marega.

Sovodnje: Vuk, Ožbot (Faggiani), Bolteri (Briz), Ocretti (Marega), Piovesana, Lupoli (Solinas), Pintar (Troncar), Faidiga, A. Juren (Argentin), Liut, Trevisan. Trener: Cijan.

Varovanci trenerja Luke Cijana so z levo nogo premagali vrstnike Fiumicella. Gostje so se upirali le do prvega gola igralcev Sovodnje. Nato so se gostitelji razigrali. Pohvalo tokrat zaslužita mladi (začetnik) Juri Ocretti in Fabian Lupoli, ki je dosegel prvi gol po daljši odsotnosti zaradi hude poškodbe.

ERIKA GREGORI Ribje jedi, sladice, švedske kriminalke

Tako dejavno in zvesto odbornico bi si najbrž želelo imeti vsako društvo. 33-letna Erika Gregori, doma s Padrič, opravlja pri gropajsko-padriškem športnem združenju Gaja vlogo tajnice in podpredsednice. »V padriškem športnem centru sem trikrat tedensko. Pomembno je, da te nogometaši in drugi odborniki vidi-jo. Komunikacija je bistvena, saj se samo tako hitro rešujejo težave, ki jih je na pretek,« razmišlja Erika, ki je zaposlena v tržaški socialni ustanovi. »Veliko časa porabim za tajniško delo: papirji, prošnje ... birokracija je neverjetno zapletena. Vsako leto so spremembe in odborniki se moramo stalno ažurirati.«

Erika se trenutno ne ukvarja z nobenim športom. »Pri-manjkuje mi prostega časa. Služba, društvo in druga opravila mi ne dovolijo, da bi se ukvarjala, tudi rekreativno, s športom. Nekoč sem se ukvarjala z ritmično gimnastiko pri tržaškem Boru. Bila sem tudi vadiateljica. Nekaj let sem pri Gaji igrala tenis. Po končani višji srednji šoli sem obiskovala fitnes in tekalo,« je o sebi povedala Padričarica, ki je dejavna tudi pri drugi vaških društvih. Na kulturnem področju pomaga društvu Slovan. Sodeluje z mladinskim krožkom oziroma pustno skupino Luna puha.

Zakaj pa ravno nogometna sekcija? »Nogometna sekcija je relativno mlada. Ustanovili smo jo pred nekaj leti, ko je prišlo do ločitve z Zarjo. Začeli smo na novo. Potrebovali smo sveže sile in zaradi tega sem priskočila na pomoč. Smo relativno mlada ekipa. Iz leta v leto delujemo boljše, čeprav še ni vse urejeno kot je treba. Korak za korakom. Še dobro, da me podpira in mi pri tem delu pomaga fant Vanja,« je dodala Gregorijeva. »Društvo je aktivno vseh dvanajst mesecev. Poleti so na vrsti šagre, med letom pa drugo. Nikoli ni miru. Nikoli ni počitka.«

Erika v prostem času rada kuha in bere kriminalke. Rada ima ribje jedi in sladice. Na knjižni polici ima največ kriminalk mladih švedskih pisateljev. S fantom pa rada pohaja. »Skupaj obiskujeva različne sejme in druge prireditve,« je še dodala. Erika je sicer družinsko vezana na gropajsko-padriški klub, pri katerem so bili in so aktivno soudeleženi skoraj vsi družinski člani. (jng)

KARATE - Shinkai Karate Club na Trofeji Topolino v Monzi

Na najvišji stopnički

V svoji kategoriji je zmagala Mija Ukmar - Patrick Zidarič četrti

Karateisti zgoniškega Shinkai Karate Cluba s trenerjem Sergijem Štoko v Palaiper v Monzi

Prejšnji konec tedna so karateisti Shinkai Karate Club na državnih Trofeji Topolino v Monzi prinesli domov prvo in četrto mesto. V obveznih likih (katah) je črni pas, 14-letna Mija Ukmar v kategoriji D pometla z vso konkurenco. Ukmarjeva, ki bo v prihodnji sezoni nastopila v kategoriji kadetinj, je bila za druge nasprotnice premočna. V kategoriji C se je Patrick Zidarič (modri pas) uvrstil na 4. mesto. Na državni Trofeji Topolino, na kateri je nastopilo okrog 500 karateistov iz cele Italije (Shinkai Karate Club je predstavljal našo deželo), sta nastopila še brata Adam in Ami-

na Hammoussi (oba modra pasova). »Oba se nista prebila v ospredje, vseeno pa sta bila solidna in sta v državni konkurenci nabirala prepotrebne izkušnje,« je ocenil trener in mojster zgoniškega društva Sergij Štoka, ki je bil zelo zadovoljen z uspehom svojih varovancev. Še posebno z uvrstitvijo Ukmarjeve in Zidariča.

Tekmovalna ekipa zgoniškega društva, ki šteje osem otrok in pet odraslih, bo 25. oktobra nastopila na mednarodnem turnirju v Kopru. Novembra pa bodo odpotovali še na kakovostni evropski miting v Ferraro.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Capitani coraggiosi **0.00** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Elementary **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Serija: Criminal Minds

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

13.00 Switched at Birth **13.55** Sabrina, vita da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise **17.05** 0.45 Novice **17.10** Robin Hood **18.00** Beauty and the Beast **18.50** Reign

19.35 Under the Dome **20.25** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **21.10** Film: Solomon Kane (pust.) **23.05** Film: Killer Joe (krim., '11, i. M. McConaughey)

RAI5

14.15 Le Alpi viste dal cielo **15.15** Indian Ocean **16.15** Film: Tirate sul pianista (dram.) **17.45** Scaramouche Scaramouche **18.15** Novice **18.25** 20.40 Passepartout **18.55** I tesori dell'architettura **19.50** I predatori dell'arte perduta **21.15** L'altra metà dell'arte **22.25** Come si guarda un'opera d'arte

23.20 Glasba: David Bowie – Ziggy Stardust

RAI MOVIE

14.10 Film: Feast of Love (rom., '07, i. M. Freeman) **15.50** Film: Carabina Quigley (western, '90) **17.50** Novice **17.55** Film: Piace-re Dave (kom., '08, i. E. Murphy) **19.30** Film: Venezia, la luna e tu (kom., It., '58) **21.15** Film: Sirene (rom., '90, i. Cher) **23.10** Movie.Mag **23.40** Film: Blind Man (akc.)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Tutta la musica del cuore **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appunta-

mento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Nad.: Il maresciallo Rocca **17.00** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Che Dio ci aiuti **21.20** Nad.: Fuoriclasse

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.15** Nad.: Cuore ribelle **9.45** Serija: R.I.S. - Delitti imperfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Film: Salvate il Gray Lady (akc.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte

21.15 Film: Decisione critica (akc., '96, i. K. Russell, S. Seagal, H. Berry)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Squadra antimafia **23.30** Matrix

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Grande Fratello **13.25** Šport

14.00Nan.: Simpsonovi **14.25** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Serija: Mike & Molly **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Film: Vi presento i nostri (kom., '10, i. R. De Niro, B. Stiller) **23.10** Film: American Pie – Ancora insieme (kom.)

IRIS

13.15 Film: Ray Master l'inafferrabile (dram.) **15.15** Film: Kiss Kiss Bang Bang (krim., '05, i. R. Downey Jr.) **17.20** Film: Polizia accusa – Il Servizio Segreto uccide (det., It., '75, i. T. Milian) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Romanzo criminale (det., It., '05, r. M. Placido)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: McBride **16.30** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.25** Serija: Crossing Jordan **17.10** 23.10 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Film: Misterioso omicidio a Manhattan (kom.)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.30** Top News Adnkronos **12.40** Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.35** Roma InConTra

LAEFFE

10.50 Bourdain: Cucine segrete **12.45** Il cuoco vagabondo **14.55** Chef Sara in Europa **16.50** Jamie: Menù in 30 minuti **18.55** Il re dello street food **20.00** Novice **20.10** Jamie Oliver: Il mio giro d'Europa **21.05** Nad.: Grandi speranze **22.05** Nad.: Maison Close – La casa del piacere

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Tentacoli sulla città (zf)

DMAX

12.30 Turtleman **13.20** Cattivissimi amici **14.10** 18.35 Affare fatto! **15.05** Come andrà a finire? **15.55** Te l'avevo detto **16.50** A mani nude nella palude

17.45 Cacciatori di tesori **19.30** Rimozione forzata **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Ingegneria impossibile **22.00** Sospeso sul Grand Canyon **23.00** Sono (quasi) morto

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.55** Umetni raj **12.25** Nad.: Blisk **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.35** Intervju **14.20** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Kviz: Male sive celice **16.30** 0.35 Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.10** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Philomena **21.40** Kino Fokus **22.00** Odmevi **23.05** Serija: Sabotaža

SLOVENIJA2

7.00 19.00 Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **8.35** Kanape – Kanapé **9.35** 23.50 Točka **10.30** 10 domačih **11.00** 17.00 Halo TV **12.00** Dobro jutro **14.40** Vikend paket **16.00** Dober dan **18.00** Nad.: Vonj dežja na Balkanu **19.40** Infodrom **19.50** Žrebanje Lota **20.00** City Folk – Obrazi mest **20.30** Čas za Manco Košir **21.20** Dok. odd.: Klasična glasba za vse? **22.15** Odd.: Bleščica **22.50** Aritmija

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** Meridiani **15.25** Dok.: Po poteh prve svetovne vojne **15.55** Potopisi **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Zeleno srce **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.05** Slovenski magazin **20.30** Folkest 2015 v Spilimbergu **21.00** Dokumentarec **22.15** City Folk **22.45** Najlešše besede **23.15** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.55** 9.45, 10.55, 12.10 TV prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Plamen v očeh **10.00** Sanjska ženska **11.10** Nad.: Greh preteklosti **12.25** 20.00 Gostilna išče šefa **14.00** Preverjeno **15.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **21.30** Nad.: Usodno vino **23.00** Serija: Dekle s popolnim spominom **23.55** Serija: Gasilci v Chicagu

Sreda, 7. oktobra
Iris, ob 21. uri

Romanzo criminale

Italia 2005

Režija: Michele Placido

Igrajo: Pier Francesco Favino, Kim Rossi Stuart, Riccardo Scamarcio, Stefano Accorsi, Claudio Santamaria in Jasmine Trinca

Rim, 1960. Libanese, Freddo in Dandi so mladi kriminalci, ki sklenejo, da se bodo z rimskih ulic povzpeli k organiziranemu kriminalu. Rodi se iznajdljiva in neusmiljena organizacija, ki opravi s konkurenco in prevzame ves nadzor nad trgovino z mamili. Njihova moč in vpliv uvelode nove kriminalne zapovedi. V obdobju med leti 1970 do 1985 terorizem, ugrabitve in korupcija postanejo najvišje oblike oblasti. Trije prijatelji se bližajo koncu svojega obdobja in čedalje več mafijskih obračunov je neporavnanih. Odprto ostaja eno samo vprašanje: kdo bo ostal živ? Edini, ki se jim upa postaviti po robu, je komisar Scialoja, in da bi se jim čim bolj približal, se spusti v nevarno razmerje s prostitutko Patrizio, ki je hkrati tudi Dandijevo dekle.

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** 12.50 Serija: Družinsko bojišče **8.20** 16.40 Serija: Mindy se dogaja **8.45** Risanke in otroške oddaje **9.35** 10.45, 13.20 Tv prodaja **9.50** 13.50 Serija: Vampirski dnevniki **11.00** Serija: Beli ovratnik **11.55** 17.10 Serija: Lepo je biti sosed **14.50** Film: Gilmore igra golf (kom.) **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: Morilci (triler, '95, i. S. Stallone, A. Banderas) **23.30** Film: V pasti (triler)

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v belem **11.50** Tv prodaja **12.20** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman Veličastni **15.15** Nan.: Allo allo **15.55** Nan.: Prijatelji **16.30** 20.00 Nad.: Ena žlahtna štorija **17.40** 21.15 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.00 Danes **19.30** Planet Debate **19.50** Vreme in sport **22.30** Bognedaj, da bi crknu televizor **23.30** Nan.: Lov na osumljenca

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Dolga pot – Begunske zgodbe otrok v prvi svetovni vojni (piše Vili Prinčič); 11.00 Studio D; 11.15 Iz domačega lonca pripravljeno diši (pripravlja Marija Merljak); 12.15 Živali se oglašajo (pripravlja dr. Damijana Ota); 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenska Talija v Italiji; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Renato Ferrar: Murva Fabianijevih – 33. del, sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italia; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classicamente/Liricamente; 23.30 Sonoricamente classici; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

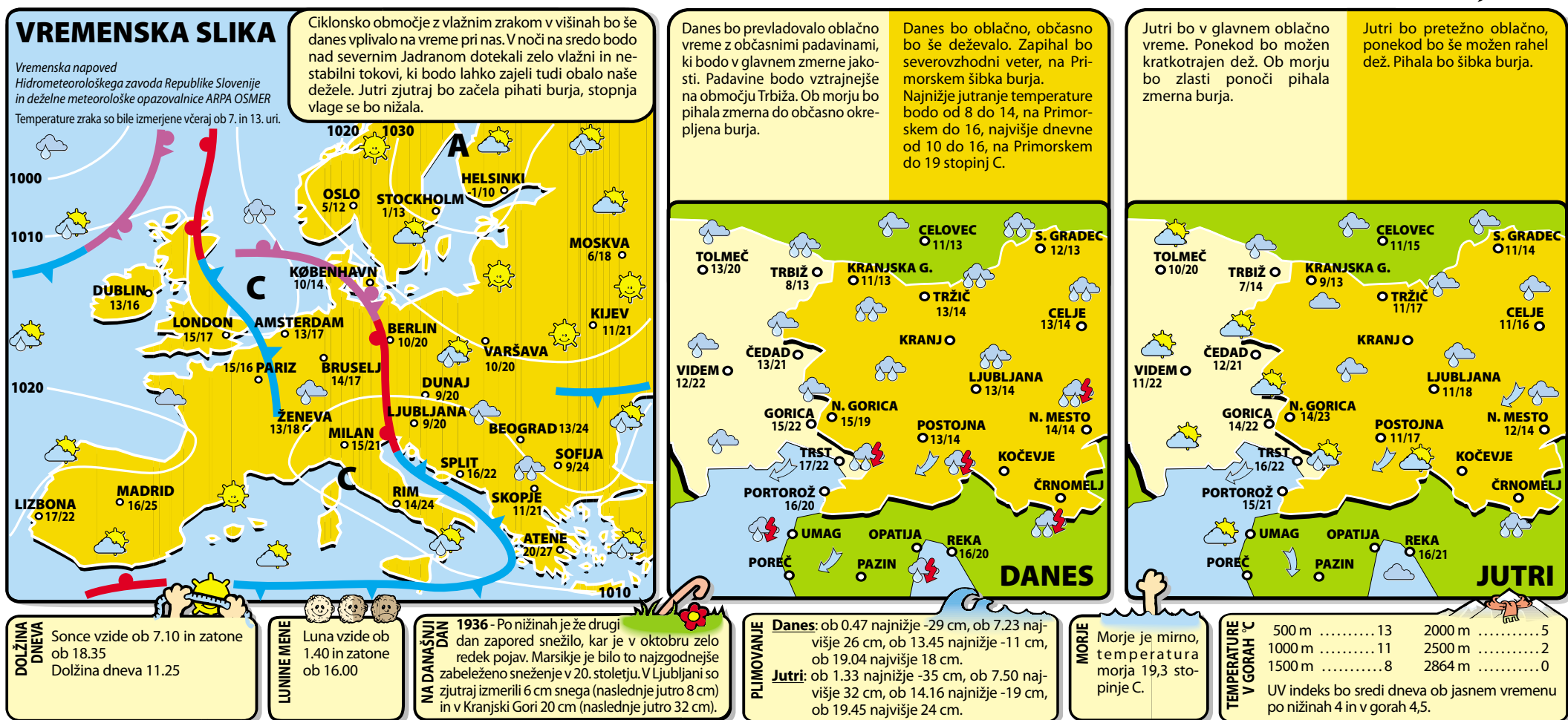

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

V Himalaji našli kihajočo opico in hodečo ribo

NEW DELHI - Na območju vzhodne Himalaje so med več kot 200 novimi vrstami našli tudi opico, ki kiha, ko dežuje, in hodečo ribo s kačjo glavo. Znanstveniki svetovne organizacije za zaščito narave WWF so med letoma 2009 in 2014 na območjih Butana, severovzhodne Indije, Nepala severnega Mjanmara in južnega Tibeta našli 133 novih rastlinskih vrst, 39 nevretenčarjev, 26 vrst rib in še nekaj drugih živalskih vrst. Med njimi je tudi hodeča riba s kačjo glavo, ki lahko diha zrak, preživi štiri dni na kopnem in se plazi do 400 metrov daleč. V gozdovih severnega Mjanmara pa so leta 2010 našli opico, ki ima nos obrnjen navzgor, zaradi česar kiha, ko dežuje. Organizacija je opozorila tudi na nujnost sodelovanja med državami za ohranitev vrst.

Toyota razkrila nov avtonomni avtomobil

TOKIO - Japonski proizvajalec avtomobilov Toyota je danes predstavil avtomobil, ki lahko sam vozi po avtocesti. Prirejeni Lexus GS uporablja posebne senzorje za vožnjo po cesti, menjavanje pasov in prehitvanje ostalih vozil. »Avtomobile želimo pripraviti do leta 2020, ko bo Tokio gostil olimpijske igre,« je dejal Yoshida Moritaka, pri Toyoti pristojen za varnostno tehnologijo. Povedal je še: »Ta avtomobil je sposoben peljati sam od uvoza na avtocesto do izvoza z nje.« Pri Toyoti si sicer upajo, da jim bo uspelo razviti tudi popolnoma avtonomen avtomobil, ki bo lahko vozil tudi po drugih cestah.

SODIŠČE EU - Pomembna razsodba v tožbi proti Facebooku

Varnega pristana ni

Možnost zbiranja osebnih podatkov na strežnikih v ZDA posega v pravico do varovanja zasebnosti

LUXEMBOURG - Sodišče EU je včeraj razveljavilo dogovor o varnem pristanu, t.i. Safe Harbour, na osnovi katerega že 15 let poteka izmenjava osebnih podatkov med EU in ZDA. Ocenilo je namreč, da ZDA ne zagotavljajo ustrezne ravni varstva teh podatkov. Po oceni poznavalcev utegne imeti odločitev daljnosežne posledice za spletno industrijo.

Dogovor o varnem pristanu iz leta 2000 naj bi zagotovil, da so na obeh straneh Atlantika spoštovani enaki minimalni standardi varovanja osebnih podatkov. Za ameriška podjetja, ki pristanejo na zahteve iz varnega pristana - in takih je več tisoč - se je na podlagi tega dogovora domnevalo, da izpolnjujejo evropske standarde varovanja osebnih podatkov, zato je bila izmenjava podatkov o državljanih EU z njimi dovoljena. Dogovor je še posebej pomemben za podjetja, ki Evropejcem nudijo spletne storitve, nato pa njihove osebnostne podatke hranijo na strežnikih v ZDA.

Po razkritjih žvižgača Edwarda Snowdna leta 2013 o tem, kako obsežen je v resnici nadzor ameriške agencije za nacionalno varnost NSA, je ta sistem postal tarča kritik. Borec za varovanje osebnih podatkov, avstrijski državljani Max Schrems je nato na Irskem vložil tožbo proti podjetju Facebook, ker to preko svoje hčerinske družbe na Irskem osebne podatke evropskih uporabnikov pošilja na strežnike v ZDA, kjer pa ni zagotovljena ustrezna raven njihove zaščite.

Irski informacijski pooblaščenec je Schremsovo tožbo zavrnil, saj da je Facebook pristal na pravila varnega pristana, a Schrems se je nato obrnil na irsko višje sodišče in to je za mnenje prosilo Sodišče EU. To sodišče je irskim organom naložilo, da morajo »z vsoto potrebno skrbnostjo preučiti« Schremsovo pritožbo in nato odločiti, ali je treba ustaviti prenos podatkov ev-

Ustanovitelj Facebooka Mark Zuckerberg

ropskih uporabnikov Facebooka v ZDA, ker ta država ne zagotavlja ustrezne ravni varstva osebnih podatkov.

Odločitev Evropske komisije iz leta 2000, da varen pristav zagotavlja ustrezno raven varstva v ZDA prenesenih osebnih podatkov, je Sodišče EU obenem razglasilo za neveljavno ter neskladno tako z direktivo EU o obdelavi osebnih podatkov kot z listino EU o temeljnih pravicah. Kot je zapisalo v obrazložitvi, sistem varnega pristana velja samo za ameriška podjetja, ki se mu sama zavežejo, ne velja pa za javne organe ZDA. Poleg tega zahteve nacionalne varnosti, javnega interesa ali pregona v ZDA prevladajo nad sistemom varnega pristana. »Ameriški sistem varnega pristana tako omogoča, da ameriški javni organi posegajo v temeljne pravice posameznikov.« To ugotovitev potrjujejo tudi sporočili komisije iz leta 2013, da organi ZDA lahko dostopajo do osebnih podatkov, prenesenih iz držav članic EU, ter jih obdelujejo na način, ki ni v skladu z namenom njihovega prenosa, in obširneje, kot bi bilo nujno potrebno in sorazmerno za zaščito nacional-

ne varnosti. Po oceni sodišča »ureditev, ki javnim organom omogoča splošen dostop do vsebine elektronskih komunikacij, pomeni poseg v bistvo temeljne pravice do spoštovanja zasebnega življenja«.

Poleg tega »ureditev, ki ne določa nobene možnosti, da bi posameznik lahko uporabil pravna sredstva za pridobitev dostopa do osebnih podatkov, ki se nanj nanašajo, ali dosegel popravilo ali izbris takih podatkov, posega v bistvo temeljne pravice do učinkovitega sodnega varstva, taka možnost pa je neločljivo povezana z obstojem pravne države«. Sodišče je še poudarilo, da odločitev komisije EU iz leta 2000 ne more izničiti niti zmanjšati pooblastil, ki jih imajo nacionalni nadzorni organi, da neodvisno preučijo, ali prenos podatkov posameznika v tretjo državo izpolnjuje zahteve zakonodaje EU.

Schrems je odločitev pozdravil in jo označil kot močan signal ameriškim obveščevalnim agencijam in podjetjem, kot je Facebook. »Ta odločitev je hud udarec ameriškem globalnemu nadzoru, ki se močno zanaša na zasebne partnerje (...). Razsodba jasno pravi, da ameriška podjetja ne morejo preprosto pomagati pri ameriškem vohunjenju in kršiti evropskih temeljnih pravic,« je sporočil.

Odločitev sodišča naj ne bi vplivala le na Facebook, ampak tudi na okoli 4000 ameriških podjetij, ki bodo morala poslej svoje podatke hraniti na strežnikih EU. Kot je izpostavil Schrems, gre poleg tega tudi za pomemben precedens in mejnik v boju proti množičnemu nadzoru osebnih podatkov v samih državah članicah EU.

V podjetju Facebook so v odzivu na razsodbo izpostavili, da morata EU in ZDA sedaj hitro najti rešitev, s katero bosta zagotovili »zanesljive metode za zakonite prenose podatkov in razjasnili vsa vprašanja, povezana z nacionalno varnostjo«. (STA)

NOBELOVA NAGRADA ZA FIZIKO

Nagrajena za dokaz, da imajo nevtrini maso

STOCKHOLM - Nobelovo nagrado za fiziko letos prejmeta Japonec Takaaki Kajita in Kanadčan Arthur B. McDonald za njuno delo na področju raziskovanja nevtrinov oz. za »odkritje nevtrinskih oscilacij, ki dokazujejo, da imajo nevtrini maso«, so sporočili v Stockholmu. Kot so dodali, gre za zgodovinsko odkritje. Švedska kraljeva akademija znanosti se je odločila nagrado podeliti japonskemu in kanadskemu fiziku, ker da sta ključno prispevala k poskusom, ki so dokazali, da se nevtrini spreminjajo, kar pomeni, da imajo maso. »Odkritje je spremenilo naše razumevanje najbolj skritega delovanja snovi in se lahko izkaže za ključno za naš pogled na vesolje,« so zapisali.

Približno na prelomu tisočletja je Kajita predstavil svoje odkritje, da so nevtrini iz ozračja na poti v observatorij Super Kamiokande na Japonskem spremenili obliko. Medtem je raziskovalna ekipa v Kanadi, ki jo je vodil McDonald, dokazala, da nevtrini s Sonca na poti proti Zemlji ne izginejo. Prav tako spremenjene so jih zaznali, ko so prispeli v observatorij v kanadskem Sudburyju. Velika uganka, povezana z nevtrini, s katero so se več desetletij ubadali fiziki, je bila tako razrešena. Glede na teoretične izračune števila nevtrinov jih je v meritvah, opravljenih na Zemlji, manjkalo do dve tretjini.

Kot sta odkrila poskusa japonskega in kanadskega znanstvenika, so nevtrini dejansko spremenili obliko. Odkritje je vodilo v zaključek, da morajo imeti nevtrini, ki so dolgo ve-

ljali za brezmasne, nekaj mase, čeprav je lahko ta zelo majhna. Za fiziko osnovnih delcev je bilo to zgodovinsko odkritje, ki je ponudilo pomemben vpogled v skorajda skrit svet nevtrinov. »Postalo je jasno, da standardni model ne more biti popolna teorija tega, kako delujejo temeljni sestavni deli vesolja,« je na novinarski konferenci sporočil odbor za podelitev nagrade.

Za fotoni, delci svetlobe, so nevtrini najbolj številčni v celotnem vesolju in nenehno "bombardirajo" Zemljo. Številni nastanejo v reakcijah med vesoljskim sevanjem in Zemljino atmosfero. Spet drugi nastanejo v jedrskih reakcijah znotraj Sonca. Tisoči milijard nevtrinov vsako sekundo prehajajo skozi naša telesa. Komajda kaj jih lahko ustavi. Nevtrini so najbolj izmuzljivi osnovni delci, še dodajajo v Stockholmu.

72-letni McDonald je profesor fizike osnovnih delcev na univerzi v kanadskem Kingstonu. Na klic iz Stockholma se je odzval skromno in je poudaril, da si »nagrado deli s številnimi kolegi, ki so opravili izjemno delo«. 56-letni Kajita, ki predava na tokijski univerzi, je medtem na klic odbora za podelitev Nobelov nagrad odgovoril, da je za podeljeno priznanje izvedel, medtem ko je pregledoval elektronsko pošto. »Zame je bilo to resnično presenečenje,« je dejal in dodal, da vsemu skupaj še vedno »kar malo težko verjame«.

Lani so si nagrado za fiziko razdelili Japonca Isamu Akasaki in Hiroshi Amano ter Američan japonskega rodu Shuji Nakamura za izum modrih LED diod.